SERAPHINUS
Seu
SCHOLA
SANCTI AMORIS,
Ab Admodum Rev. Patre
VINCENTIO CARAFFA
Societatis JESU Præposi-
to Generali p. m. septimo,
edita:
Nunc Xenij loco
DD. SODALIBUS ACA-
demicis Majoribus B. V. MA-
RIÆ Annunciata Herbipo-
li oblata,
Anno quo,
DVLCIs EST JEsVs ET MARIA.

HERBIPOLI

Excudebat Jobus Hertz.

Admod. Rever. Præn. & Gratioso Dom.

D. FRANCISCO CHRISTOPHORO à ROSENBACH

Ecclesiæ Cathedralis Herbipolensis, & Equestris Comburgensis Canonico Capitulari, Congregationis Majoris B. MARIÆ V. Annunciatæ Præfecto ac Patrono &c.

AMoris symbolum dixit nonnemo Rosam. Non contradico: nimirum ut flores inter primatum Rosa; sic Amor obtinet inter virtutes: & sicut colore simul & odore sibi amorem conciliat Rosa; ita vicissim rosis coronari exoptat Amor. Unde ne mireris,

Admodum Reverende, Prænobilis & Gratiose Domine, *Tibi Amoris Scholam inscribi, qui Rosas in nomine præfers: nam quæ alibi leguntur singula, ubertim ex Nomine Tuo afflaunt, dignissima quibus Amoris schola coronetur. Noli metuere, ut Rosarum Tuarum gratia aliquid decedat, dum eas Amori coronando concedis; nam Amor sanctus est: Ut potius sperare bene habeas, hoc fore ut Rosæ Tuæ floreant pulchrius, quo sancto huic Amori se impendent plenius, imò Amoris hujus beneficio fore æternas. Quod ut fiat certius, & Rosas Tuas Amori huic ambimus, & hunc Tibi Amorem à DEO animitùs precamur*

Sodales Academ. Major.

AD

AD DD. SODALES.

AGnoscite DD. SODALES Parthenij, dum Scholam vobis exhibeo; & eandem ut frequentetis invito. Nemo tam est in litteris alijs provectus; qui, velit nolit, non rudem hac in scientia se debeat fateri. Scio amare nemini non libet; & amare sanctè nemini non licet: sed (hoc planè est miserũ) quod nemini nõ licet, nõ omnibus libet. Imò, quod uniũ est necessariũ omnibus, plures ignorant, pauci quærunt, pauciores aquirunt. Non est, inquiunt nonnulli, cujusvis hanc adire Corinthum. Profectò nec sic cujusvis erit adire cælum; quãdo nonnisi hac via aditur. Vis salvari? Ama DEUM: non vis

 ama-

amare? Cælum despera: nescis amare? disce. Ut verò discas, demissè scholam adi, & docentem audi. Sanctus hic Amor altioris est originis, quàm ut sine Doctore discatur; & difficilioris est praxeos, quàm ut sine frequenti exercitio addiscatur. Hinc scholam exhibeo, quam exercere primum in Cælo Seraphini; quam deinde aperuit in terris Jesus Filius Virginis, quæ Mater est pulchræ dilectionis; quam denique juris fecit publici exercitatus in hac schola discipulus *Admodum Reverendus. P. Vincentius Caraffa Soc. Jesu Præpositus Generalis p. m. Septimus.* Neminem pigeat hanc scholam terere, ubi etiam conatus laurum reportat. Ut verò Exercitium sit frequentius, servient die-

bus singulis singulæ lectiones: quas si bis percurreris, totius Anni circulum decurres. Nec longæ adeò sunt, ut negotia reliqua lectioni tali temporis particulam quotidie non indulgeant: nec stylus adeò sublimis, ut captus cujuscunque assequi non valeat. Omnium hæc schola esse potest, & omnium etiam esse profectus sat magnus potest, si modò scientiæ hujus discipuli omnes esse velint. Et quidni omnes velint, quando nemo est qui coronari nõ aliquando velit in cælis? nemo autem coronabitur, nisi qui Deum amaverit: nam Amare Deum vita est æterna. Valete, & lectionũ singularum elenchum prius habete; deinde ferventer discite ut sanctè semper ametis.

IN-

INDEX.

LECTIONUM IN SCHOLA SANCTI AMORIS.

Appre-

Per-

LECTIONES LIBRI II.

AMOR DEI.

AMOR

Pactum

LECTIONES LIBRI III.

AMOR DEI

Insu-

Scien-

LECTIONES LIBRI IV.

AMOR DEI.

Ad

AMOR

Im-

IN-

INTRODUCTIO IN SCHOLAM SANCTI AMORIS.

ECce tempus tuum, tempus amantium ; Ezech. 16. vel, ut alij legunt; *Tempus amoris, vel amorum*: Tempus vitæ nostræ, dicit Deus, est tempus dedicatum & consecratum sancto Amori; ergo non ad alium finem servire debet; sicut vas consecratum cultui divino inidoneum redditur ad usus profanos. *Tempus tuum*, inquit; tuum ò homo, qui ad amandum natus es; si ergo finis tuæ creationis est amor, tempus, quod tibi concessum est, non aliam in rem, quàm in Amorem expendere debes, *Tempus Amoris*, quia aliud

eo tempore agere non licet, quàm amare, ſicut tempus ſtudiorum dicitur, quo alteri rei non vacatur, quàm ſtudijs: tempus dormiendi, quo nihil fit aliud, quàm ut ſomnus capiatur, cum ergo totum tempus noſtrum ſit Amoris, totum amori impendi debet; amor tempus occupet, ac totum id quidem; omnes dies, omnes horas, omnia momenta. Tempus amoris, tempus amoroſum, quia totum compoſitum ex amore, animatum amore, ſpirans amorem. Hæc eſt igitur obligatio tua, ò Chriſtiane, ne prætereat unquam, non dico dies, ſed neque hora una, vel momentum unum ſine amore. Exercitium tuum continuum ſit, aut amare, aut ex amore agere; amor aut elicitus, aut imperatus. Deus ſit finis amoris, Deus finis operis: ſi amas, non aliud ames, quàm Deum; ſi quid agis non pro alio agas, quàm pro Deo. Deus, qui eſt vita tua, ſemper ſit finis tuus.

Sume

Sume exemplum sancti illius, qui dicebat: *Hæc est animæ meæ assidua exercitatio, totis viribus & semper tendere in Deum, summum amorem, & summum bonum.* Ubi nota duo verba, quæ dant formam & regulam amandi, *totis viribus & semper*. S. Bern. de Nat. div. amo. c. 2.

Nec sufficit hic amor, sed Deus requirit à nobis plures amores; dicit enim, *tempus amorum*: non unius, sed duorum: quia debemus amare Deum nostrum, & intensivè in se, & extensivè in suis creaturis, & in proximo nostro. Hoc est tempus tuum, tempus amorum: hoc est tempus tuum proprium, & Christiano conveniens, amare Deum, & ejus imaginem: Deum, & ejus participationem; amare Deum, & adoptivos filios Dei, qui sunt nostri proximi.

Ergo ad satisfaciendum huic obligationi ingrediamur, scholam Seraphi-

 norum,

horum, scholam sancti amoris, ubi velut Magistra præsidet Mater divini amoris, Virgo gloriosa, ubi docetur modus, quo amandum sit summum Bonum & summè amabilis Deus. Ad hoc sanctum exercitium invitant Seraphini: non divertamus ad alium affectum; in hunc toto pectore incumbamus: ne verò quis causetur difficultatem amandi, eò quod nesciat, quâ meditatione ignis hic excitandus sit, ecce proponuntur tibi exercitationes de amore divino, ut singulis diebus habeas, quo te secundum tuæ conditionis rationes exerceas.

Precor Matrem Dei, quæ est *Mater pulchræ dilectionis*, *Eccl.* 24. ut lingua mea sit calamus scribentis, dicendo de Deo, quod Deus inspirat: loquendo de amore, quod amor docet; & cor meum non loquatur de amore, nisi possideatur ab eodem amore divino. *Ille Solus de charitate dignè loquitur, qui corde di-*

ctanti

stante verba componit. Richardus. de S. Vict. Loquatur prius in corde Deus, & postea cor tanquam lingua amoris explicet suum amorem atque hoc exercitio divini amoris implebitur secundum documentum traditum à Christo Luc. 22. pro remota præparatione ad bonam mortem. *Lucernæ ardentes, operatio boni, operatio amoris.* S. August.

LIBER I.

LECTIO I. AMOR DEI,

Amor Seraphicus.

SChola sancti amoris est aperta in Cælo, ubi velut Magistri præsident Seraphini Cælestes, exemplo suo docentes modum amandi Deum, & omnes quidem sub magisterio magnæ Matris altissimi.

Seraphini *stabant, volabant, & clamabant.* Isa. 6. Brevis lectio, trium verborum. Stabant fixi, & immoti in a-

ſpectu Dei. Volabant alis ſancti amoris. Amabant illum, quem admirabantur. Clamabant laudando illum, quem amabant,

Conſidera ulterius, quomodo *ſtabant, volabant, clamabant*: *ſtabant ſuper illud*, elevati ſupra omne creatum, altiſſima æſtimatione Dei, & humillima Creaturarum. *Volabant, & velabant*: amabant, ſed velati propriâ confuſione, quia nihil aut parum cognoſcebant, & amabant præ illo, ut cognoſci & amari Deus meretur, ac poteſt: *Et clamabant Sanctus, Sanctus, Sanctus*. quia de omnibus perfectionibus ſuis laudandus eſt Deus, præcipuè verò de ſanctitate, quã nos vult imitari.

Hæc eſt Lectio Seraphica, quæ traditur in Cœlo, diſcenda & exercenda in terra: *ſtabis* defixus in obtutu, non rerum hujus mundi prætereuntium; ſed æternarum, Deum æſtimando, ut bonum infinitum, creata verò omnia quaſi

quasi nihilum. *Volabis* amando summe amabilem, sed velatus propria cognitione tui nihili peccatorumq; tuorum. *Clamabis*, extollendo divinas excellentias, supra omnes autem sanctitatem Dei, quam & imitari studebis ex divino oraculo: *Estote sancti, quia ego sanctus sum*, Levit. 11. imo sanctissimus; ubi non intelligas æqualitatem, sed similitudinem: & hæc sufficiant pro prima notione amoris Seraphici, nunc transeamus ad proprietates ipsius.

II. AMOR DEI.

Amor semper mobilis.

PRoprietas I. Amoris Seraphici est, quod sit *semper mobilis*, quia semper amant beati illi Spiritus, ac sunt in perpetuo motu divini amoris. Cœli semper moventur circa centrum terræ, & Seraphini semper ardent circa centrum Dei.

A continuâ revolutione Cælorum descendũt influxus cælestes in terram, & ex amore continuo Seraphinorum in nobis gratiæ divinæ mittuntur: O *Seraphini* beati, qui semper amatis, & nunquam lassamini! non est fatigatio, ubi cum amore semper conjuncta est admiratio, & desiderium semper accensum est.

Sed vide, quare semper in motu sint? quia *semper super illud.* Qui semper est supra & extra creata, semper est intra creatorem, quia nihil est medium: nam quidquid non est Deus, est res dependens à Deo; foras igitur, foras extra Creaturas, O discipuli tantorum Doctorum, & vos ipsos semper invenietis in Deo.

Præterea *semper mobiles*, quia semper *volabant, & velabant*: in via corporali, qui velatus incedit, non videt, & cadit; sed in motu animæ qui velatus est propriâ confusione, videt, ac securus

rus incedit, quia Deus, qui lux eſt, humilibus infunditur, & communicatur: diſcite ergo volare, & velare, & ſemper volantes amore divino, ſemper eſſe velati velo peccatorum veſtrorum. Ita fac, O Magiſtra Seraphinorum, glorioſa Regina; ut cor meum ſemper ſit mobile amore tui, & filij tui: *ſemper ardeat cor meum in amando Chriſtum Deum. S. Bernardus.*

III. AMOR DEI,

Amor ferventiſſimus.

PRoprietas II. fervor eſt: amor Seraphinorum non tantum eſt continuus, ac ſemper mobilis, ſed etiam intenſiſſimus & ferventiſſimus; O fervor ſancti amoris, ubi es? vellem eum habere; ſed impedit corpus, impedit obſcuritas cognitionis, impedit fomes peccati, impediũt quotidiani defectus: tunc aliqua facultas operatur ferventer, cum operatur, *ſecundum ultimum*

& summum quod potest: & quis potest operari, quantum est in viribus ejus, inter tot impedimenta?

Nihilominus non cessabo te amare, mi Deus, & quod defuerit actui, supplebo desiderio, optando, ut amor meus accendatur eo fervore, quo te amant Seraphini in Cælo; & cum eo tibi offero meum amorem, dicendo: desidero, mi amor, totus uniri, absorberi, ac transformari in te, sicut materia cum forma sua, corpus cum anima, & omne perfectibile cum suo perficiente: desidero, mente liberata mole corporis hujus & illustrata claritate Dei, vidère sempiternam pulchritudinem tuam: desidero, ut omnes homines purgati ab omni labe culparum, semper dent gloriam suo Creatori: desidero in omnibus rebus solum beneplacitum voluntatis divinæ: cupio denique omnia bona Deo meo, interna per complacentiam, externa per desiderium.

IV. A-

IV. AMOR DEI,

Amor suavissimus.

PRoprietas III. est dulcedo & suavitas amoris Seraphici, quoniam non aliud est amor, quàm *desiderium dulcedinis, sapor suavitatis, fruitio divinitatis*; & quantò magis amatur Deus, tantò amplius gustatur de suâ divinâ dulcedine. O dulcedo, dulcedo, quam parum æstimata, & multò minus cognita es in mundo! & tamen una stilla tua superat mare voluptatum illius.

Audite rem miram, sed veram: date mihi cor humanum abundans omnibus deliciis mundi, & interrogate illud, satisne habeat, an plus desideret oblectationis terrenæ? protinus dicet: *affer, affer*, nondum satis est mihi, adhuc plura desidero: facite postea, ut in idiplum cor, in gratia Dei repositum, unica solum stilla defluat è Cælo consolationis divinæ; & tunc interrogate, an

aliquid terrenæ felicitatis desideret & confestim dicet: habeo satis, Deus est in corde meo, quid aliud possum in mundo expetere? & tamen unica stilla fuit, unica gutta cælestis dulcedinis: quid erit ergo, cum *fluminis impetus, & torrens voluptatis Dei*, inundabit animam nostram, etiam divino amore?

V. AMOR DEI,

Amor profundissimus.

AMor Dei dicitur *acutus, penetrabilis*, quæ est ejus quarta proprietas quâ intimè penetrat infinitas perfectiones Dei: quia cognitio, quā habent Seraphini de Deo, est notitia experimētalis: gustant enim quam suavis & dulcis in se ipso sit Deus; sicuti is, qui habet experimentalem cognitionem mellis, gustando illud, multo melius cognoscet, quàm qui non experitur, nec gustat: *Psal. 33. Gustate & videte, quàm suavus est Dominus.* Hoc est; desideraris

per-

perfectè cognoscere, quam suavis sit Dominus? procurate, ut experiamini, & gustetis ejus dulcedinem: hæc est vera sapientia cælestis, scientia sapida, cognitio & fruitio simul.

Largire mihi, Domine, tuum divinum gaudium, tuam consolationem cælestem, tuam suavissimam suavitatem, ut gustando te amplius, etiam magis te cognoscam, ac dum voluntate delector tuis deliciis, intellectu melius penetrem tuam bonitatem.

Magnam unionem, & mirabilem cõjunctionem habent inter se cognitio & consolatio Dei: cognitio est principium consolationis, & consolatio perficit cognitionem. O quàm divina exercitatio digna beatis Spiritibus, de cognitione Dei transire ad amorem; ab amore ad gaudium; & à gaudio ad cògnitionem denuo reverti, ut cognitione crescente, crescat in nobis per ipsam & amor & gaudium.

VI. AMOR DEI.

Amor attractivus.

SUrsum ductivus: est quinta & ultima proprietas amoris Seraphici, & significat, quod habeat vim, Spiritus inferiores trahendi ad se, vi sui caloris; sicuti sol communicando cum terra suum calorem trahit ad se vapores: ita illi beati Spiritus communicando nobis cælestem calorem divini amoris, trahunt ad se & ad Deum corda nostra. Et hinc Seraphim, id est, *accensi* vel *accendentes* vocantur; ardent enim in se, & in nobis: accensi in se, accendunt nos. Beatus, qui non repugnat igni huic cælesti, sed sinit se accendi & consumi à tam beatâ flammâ. Moritur miser, & resurgit beatus: moritur terra, & resurgit cælum: moritur sibi ipsi, & resurgit Deo.

O Seraphini Cælestes, carbones accensi in sacra fornace cordis divini, vi-

væ flammæ, aptæ ad calefacienda pectora conglaciata! vivite felices in sacro incendio vestri amoris, & facite, ut vestri ignis reflexio fiat, & illuminet intelligentias nostras, purget & inflammet corda & affectus nostros.

Heu, quàm miserè pondus corporis nostri deorsum nos trahit! confortare spiritum nostrum, ut non vincatur, sed vincat. Facite, Paranymphi cælestes, ut *spiritus vester duplex in nobis fiat*: 4. *Reg.* 2. Spiritus internus & externus: spiritus spiratus à nobis, & spiritus spirans ad proximum nostrum: spiritus cælestium consolationum cum Deo, & sanctæ actionis cum hominibus; ut etiam in hoc digni simus imitari vos, *spiritus accensi, & spiritus accendentes.*

VII. AMOR DEI,

Finis nostræ Creationis.

Anima creata ad imaginem Dei, participat esse Dei: unde, si Deus vi-

vit

vit amore, operatur amore & beatus est amore sui ipsius; eadem ratio est animæ, & vita ejus aliud esse non debet, quàm amor: ut amet Deum, operetur amore Dei, ut ejus amore solo beatam se censeat. O anima, cogita quid sis? quod est tuum esse? *amare.* Quis tuus finis? *amare.* quæ tua beatitudo? *amare.* Si amas, es; si non amas, non es; Amando Deum tuum, in Deo es omnia; non amando Deum tuum, extra Deum es merissimum nihil.

Et si finis animæ est amor, etiam facultatum ejus finis erit, idem amor. Si quid intellectu cognoscat, amor debet esse finis: si voluntate quid amplectatur, amore id faciat: si quid videat, sentiat, amore videat, sentiat: si passibus corporis aliquo se conferat, actus amoris sint comites. Denique sigillum cordis sit amor, nihil ut intret amori contrarium; amori, dico, sancto & puro. Cælestis amor Dei semper possideat

deat cor tuum, possideat animam tuam, possideat corpus tuum: omnis motus tui & affectus, solus sanctus amor sit principium & finis.

VIII. AMOR DEI,

Amor bonitatis increatæ.

VEri amoris objectum est infinita bonitas Dei, non attributa solum, sed etiam substantialis, quæ complectitur omnem perfectionem essentialem, attributam, ac personalem: *S. Th* 1. *p. q.* 19. Quia anima capax Dei non potest satiari re ullâ, quæ sit minus, quàm Deus. Vnde si communicatio, quam Deus animæ facit, esset limitata, & cum aliqua reservatione, & si ex infinitis attributis unum solum beatis occultaret in Cælo, non satiarentur, nec satis eorum desiderio fieret, sed putarent, aliquid sibi deesse; tanta capacitas est animæ, ut appetat summum bonum, absque ullâ diminutione atq; defectu. Ex

quo

quo manifestum est, quantum homines mundani aberrent a viâ, qui volunt invenire pacem, & quærunt satiari bonis creatis. *Occupari possunt, satiari non possunt.* S. Bern.

Aperite oculos, ô mundani, & videre, si potestis; objectum vestri amoris non est bonum creatum, finitum & momentaneum, sed bonum increatum infinitum, æternum. Ergo si amatis pacem, si desideratis quietem, si cupitis esse beati, hæc est unica via, *extra mundum & carnem fieri*; S. Naz. exire extra creaturas, etiam extra se ipsum; ascendere supra Cælos; fieri superiorem stellis, transire omne creatum, jungi bono increato, summo & infinito, ubi tanquam in proprio centro cordis invenietis pacem & quietem, eritisque felices & beati.

IX. A-

IX. AMOR DEI,

Amor pulchritudinis æternæ.

AMoris nostri objectum est etiam æterna Dei pulchritudo, quia *amor est boni & pulchri desiderium* S. Dion. Spiritualis pulchritudo Dei ad analogiam corporeæ concepta, consistit in tribus: in *integritate, proportione & claritate.* Primò, in *integritate*, quia Deus est perfectissimus, & completissimus in se ipso, nihilque deest ipsi, quod vero Deo conveniat. Secundo, in *proportione*, quia omnia divina attributa summè inter se proportionata sunt atque conformia. Tertio, in *claritate*, quia non solum in se habet infinitum splendorem & claritatem sed est ipsum lumen, ipsa lux per essentiam.

Hæc est pulchritudo Dei, pulchritudo increata, pulchritudo infinita, pulchritudo fontana, principium & finis omn-

omnis alterius pulchritudinis. Istam contemplantur beati, hanc admirantur, hâc delectantur: & anni & sæcula præ vehementiâ gaudii videntur eis dies & momenta.

Tibi, ô pulchritudo Dei, consecro cor meum, per te vivat, in te regnet, ad te suspiret & anhelet. *Specie tua & pulchritudine tua intende, prosperè procede, & regna. Psal.* 44. Tua fortitudine liga me, cape me in mancipium; tu sola habeas in me totale & absolutum dominium; tibi reddat cor meum semper & in omni loco humile & devotum obsequium vehementis amoris.

X. AMOR DEI,

Amor infinitæ dulcedinis.

PErtinet ad objectum sancti amoris divina dulcedo: unde ab Hugone vocatur, *dulcedo amoris*: sicuti vice versâ, noster amor vocatur, *amor dulcedinis*,

nis, quia non est aliud, quàm voluntas ac desiderium divinæ suavitatis ac dulcedinis: quanta autem vis sit divinæ suavitatis ac dulcedinis, testantur pœnitentiæ Confessorum, tormenta Martyrum, solitudines Eremitarum, carceres pœnitentium: quandoquidem omnes intrepidi & invicti perseverabant in patiendo, deliniti & animati gustu ac sapore æternæ dulcedinis imò contemnunt oblectationes terrenas, cum cælestes delibant, quia illæ in cōparatione harum amaritudines sunt, non dulcedines.

Percutite terram, & si aliqua in ea inveneris, quæ dulce quid sapiant, noveris, guttulas esse ac stillas decidentes à fonte divino æternæ dulcedinis; gustandas proinde, non seorsim, sed ut fonti conjunctas, & cum sua origine: separatæ afferunt mortem, unitæ vitam & satietatem omnis boni: hæc est sapientia vera, haurire guttas, sed in suo fonte:

fonte: gustare mel, sed in suo favo: gaudere Creaturis, sed in Creatore: *si quæris, quære, sed non ubi quæris. S. Aug.* Non tibi prohibetur, gaudere bonis temporalibus, sed observa, ubi? gaude illis, non in se, sed in Deo, & propter Deum. *Quod factum est, in ipso vita erat,* Quidquid creatum est, vita est, sed *in ipso*, in Deo. Ita humanæ dulcedines fiunt divinæ, ac temporales fiunt æternæ, & sic invenit in eis sanctus amor proprium objectum divinæ dulcedinis.

XI. AMOR DEI,

Amor actuosus.

QUis poterit capere, quantum contineat hoc verbum, *amo*? videlicet, amo, unire me Deo: amo, videre Deum: amo, quod Deus sit Deus: amo voluntatem Dei: amo gloriam Dei: amo excellentias Dei: amo participationem Dei, Septem his actibus corda nostra

nostra mancipata amori, Deo explicant sua desideria quantum cupiant de terra, quantum sperent in Cælo, quantum petant à Deo.

Loquere ergo, cor meum: dic, quod sit desiderium tuum; quousque te efferas? vulneravit me amor, & ejus quidem, qui satis æstimari non potest; *totus desiderabilis, totus desiderium.* Cãt. 5. hinc aliud non cupio, quam unire me ipsi, & per fidem in hanc vita, & per claram visionem in altera; aliud non desidero; ipse solus est, cui nihil desit: non volo, quàm divinam ejus voluntatem, & ut ei certatim homines in terrâ, & sancti in cælo semper dent honorem & gloriam. Omnis mea cogitatio alio non spectat, aliud non æstimat, quàm summum Bonum supra omnia bona: neque hic sisto, transeo à Deo in Deum, remanendo in Deo, quia diligo proximum meum, ut imaginem Dei, & filium Dei.

XII. AMOR DEI,

Amor Unionis,

CUpio me unire cum Deo. Ecce primus actus amoris. Divine primogenite, qualis eſt indoles tua? unire me cum fine meo. Amat oculus lucem, auditus ſonum; ſic ego amo Deum meum; & ſi quæris rationem hujus, en eam in promptu. Objectum amoris non eſt tantum bonum, ſed bonum conjunctum, bonum poſſeſſum; ideo non ſolum cupio Deum meum, ſed unionem cum Deo, Deum unitum, Deum poſſeſſum.

Habet porrò hæc unio tres conditiones: *eſt vitalis*, quia dat vitam animæ: eſt *ſupernaturalis*, quia eſt vita divina: *eſt beata*, quia anima ſic unita, *non eſt ultra, quod cupiat*; eſt abunde ſatiata, ut amplius deſiderare non poſſit.

Sed altius erigamus cogitationes: aſcendamus in Cælum, & quæramus ex

Apo-

Apostolo, qualis ista sit unio? responsio digna tali sapientia, doctrina digna tali corde: est inquit, unio tam stricta & perfecta, ut transeat in unitatem; nam *qui adhæret Deo unus spiritus est*. 1. Cor. 6. Non sunt duo spiritus uniti, sed Spiritus tantum unus cum Deo. Gratias tibi prædicator veritatis. Hoc est ipsissimum, quod quærebam, *fieri unum cum Deo meo*. Amo uniri, amo unionem, amo unitatem: hoc est totum, quod desidero: non sit aliud in me, quàm Deus: totum sit Deus; vel Deus per essentiam, vel Deus per participationem, vel Deus per naturam, vel Deus per gratiam.

XIII. AMOR DEI,

Amor desiderij.

VEniunt simul in scholam amoris *amor ac desiderium*. Qui amat, desiderat, & qui desiderat, amat. O fides Dei, ô visio clara Dei! illa sit in

usu, hæc in desiderio: illa est meritum, hæc præmium; illa via, hæc terminus: illa medium, hæc finis. *Credis, ut videas id, quod credis. S. Aug. Post tenebras spero lucem. Iob.17* post obscuritatem fidei, claritatem visionis beatæ.

Sed quis intrabit in sanctuarium tuum, ad considerandas potentias tuas, nisi tu aperias? S. Aug. Quis poterit intrare in sancta sanctorum, ad conspiciendam magnitudinem tuam: nisi tu ipsemet adjuves, & portam vitæ aperias? *surge, Domine, propera & veni, ut educas me de isto carcere, ad confitendum nomini tuo & gloriemur in lumine tuo:* noli morari, Domine, ecce anima mea captiva in carcere corporis hujus; potenti brachio tuo libera eam, ac trahe ad te: *O fons vitæ, vena aquarum viventium, quando veniam, ut satiem ex aquis misericordiæ tuæ sitim meam? sitio Domine: fons vitæ es, satia me: putasne videbo diem illum, diem inquam, iucunditatis*

tatis & lætitiæ: diem, quam fecit Dominus, ut exultemus & lætemur in ea?

XIV. AMOR DEI,

Amor complacentiæ.

SI amicus gaudet bonis amici, filius patris, & servus fidelis Domini sui, etiam anima gaudere debet magnitudine Dei sui; ô quis mihi det, Deus meus, ut in te mihi complaceam, quantum deberem & vellem! placet mihi, quod sis ille, qui es, & quod aliud esse nō possis, quàm es; quia in te est idem, *posse & esse*, in te solo, quidquid esse potest, hoc est.

Gaudeo, quod sis infinitus, æternus & immensus in omnibus tuis perfectionibus; quia omnes sunt in summo gradu, semper, & in omni loco. Infinitus, æternus & immensus es in tua potentia; infinitus, æternus, & immensus in tua sapientia; infinitus, æternus, &

immensus in tua bonitate; & sic in omnibus aliis perfectionibus.

Si tua magnitudo est infinita, debet etiam complacentia & gaudium meum in te esse infinitum: gaudeo igitur de te gaudio tuo, gaudio infinito, jubilo æterno, fruitione immensa. Rogo te, Domine, per infinitam bonitatem tuam, ut totum cor meum sit semper in te; non amplius posthac mihi complaceam, nisi in te: solum te æstimem, suspiciam & adorem, & æterna bona tua, cum totali contemptu omnis creati.

XV. AMOR DEI.

Amor conformans.

SI quæratur, ubinam inveniendus sit amor? respondeo. Domicilium ejus esse voluntatem amati. Ibi habitat, ibi quiescit, ibi semper moratur, cum summa pace & quiete. Habitatio cordis nostri non est alia, quàm cor Dei.

Dei. In hac unione cordium, eſt amoris perfectio.

Quando poterit obliquitas mea tuæ rectitudini adæquari? ait S. Auguſtinus. Quando cor noſtrum tam inordinatum ac perturbatum; poterit conformari & aptari cum corde Dei, rectiſſimo & perfectiſſimo? ô cor Dei, mare dulcedinum, ſanctuarium infinitæ perfectionis, ſumma rectitudo, regula actionum noſtrarum; in te eſt cor meum, ad te aſpirat anima mea, ad te ſolum ſuſpirat deſiderium meum. O cor Dei, prima origo & incentivum amoris!

Movetur cor Dei, & ſemper quidem, duobus motibus amoroſis. Amat ſe, nos etiam propter ſe. In hoc vellem conformari cor meum cum corde divino: ſcribe in illo, Deus meus, hæc duo vocabula, *Deum, & propter Deum.* Nempe ut non aliud amet, quàm Deum, Totus amor meus eſt in Deo,

amo Deum, & propter Deum creaturas. Hic est sanctus amor, amor conformitatis, conformans cor nostrum cum corde & amore Dei.

XVI. AMOR DEI,

Amor gloriæ Dei.

UNam tantum rem peto, Domine: unam desidero, gloriam tuam, honorem tuum, ut ab omnibus creaturis semper cognoscaris, ameris, honoreris, lauderis, adoreris; id quod in oratione tua nos docuisti, ut *sanctificetur nomen tuum*, quod non est aliud, quàm ut glorificeris & æstimeris ab omnibus pro eo, quod es in te ipso, summum, & infinitum, immensum, & æternum bonum.

Gloria tua, ô mi Deus, sit semper materia cogitationum mearum, scopus desideriorum meorum, finis actionum mearum, gloria tua sit tota mea con-

consolatio, gaudium, jubilus, & exultatio animæ meæ.

O gloria, quæ es vera gloria, causa omnis alterius gloriæ! *exultant sancti in gloria*, hoc est, in te. quia quantum se cognoscunt, tantum te amant, & quantum te amant, tantum gaudent in te, & de te. Et hæc est gloria eorum, gaudere, videre, amare bonitatem tuam; infinitam pulchritudinem, æternam pulchritudinem tuam, ô Deus meus, meum unicum & summum bonum! tibi soli debetur gloria, omnis gloria, infinita & æterna gloria.

XVII. AMOR DEI,

Amor appretiativus.

QUis det mihi, Deus meus, æstimare te, si non quantum ipse mereris certè quantum ego possum, ac debeo: æstimatio sequitur valorem: tanti æstimatur bonum, quantum valet. O Deus, ô magne Deus quis est valor tuus,

quæ menſura magnitudinis tuæ ? es inæſtimabilis , ineffabilis, incomprehenſibilis. Tu ſolus comprehendis te ipſum , tu ſolus ſublimitatem eſſentiæ tuæ cognoſcis.

O dignitas infinita, tibi ſoli debetur infinitum pretium, & æſtimatio: amo te ergo, Deus meus, æſtimando te ſemper ſuper omnia, ſuper omnem creaturam cæleſtem, terrenam, atque corpoream. Præfero non modo præceptum & ordinationem tuam, ſed etiam beneplacitum tuum, omni oblectationi & voluntati creatæ.

Anima mea deſiderat in ſe ipſa pacem & quietem; *ſed præfero voluntatem tuam:* cuperem eſſe in conſortio ſanctorum, in Societate Angelorum, ac vivere vitam ſuperhumanam & angelicam: *ſed præfero voluntatem tuam.* Vellem in æterna gloria gaudere divina tua præſentiâ, *ſed & in hoc præfero voluntatem tuam.* Contentus ſum, privari omni

pro-

proprio meo bono, ut ſemper fiat beneplacitum tuum & ſanctiſſima voluntas tua.

XVIII. Amor Dei, *Extra Deum extenditur.*

DEſidero amare Deum meum omni modo, quo poſſũ: amo eum intra & extra ſe: amo in potentia, amo in operibus: amo Creatorem, & amo creaturas illius: agnoſco in eis radium æternæ lucis, participationem eſſe divini, effigiem cauſæ ſupremæ. Divinitas Dei mei cum immenſa luce extenditur per omnia, replet omnia: dat eſſe, vitam, & motum omnibus rebus.

Unde cum veritate dici poteſt, ipſum ſolum eſſe in mundo, ſolus enim continet omne eſſe, & omnis res eſt *vel Deus*, *vel Dei*; *Deus*, *vel à Deo*; *Deus vel propter Deum.* Amo ergo Deum meum & proximum meum cum Deo, in Deo, & propter Deum. Amo pro-

 ximum

ximum meum, non ut aliquid humanum, ſed divinum, quia amore divinitatis, in quantum eſt imago Dei mei & amatus à Deo. O amorem divinum! per omnia extenditur, in omnibus invenitur, ſive in amando Deum, ſive in amando creaturas, quia quod amatur, ſemper Deus eſt, & amor ſemper divinus. O gratum nuncium cordi amanti! non eſt alius amor, quàm amor Dei: aliud non jubetur amari, quam Deus. Non diſtrahitur amor alia re ulla, quæ Deus non ſit; Deus amans, & amatus: eſt ſemper amans, & ſemper amatus. Amatus & in ſe ipſo, & in ſuis operibus.

XIX. AMOR DEI,

Amor unius.

I. CONditio veri amantis eſt, *amare unum tantum, & contemnere omnia pro eo.* Amor unitatis, amor ſolitudinis: *tendit ad unum; quieſcit in uno, opera-*

operatur propter vnum: quia est unum bonum quod est omne bonum, & causa est omnium bonorum.

Ecce viam vitæ, *à multis ad vnum*: quando à creaturis per motum amoris assurgitur ad Creatorem. Ecce viam mortis, *ab uno ad multa*. quando Deo dimisso curritur corde ad opera Dei.

O diversitas viarum! si adhærebis superiori, conculcabis inferiora: si recedes à superiore, ista tibi in supplicium convertentur: ait S. Augustinus in Psal. 45. si affectus fuerit in Deo, dominaberis omnibus rebus infra Deum, sed si amor fuerit in creaturis, hæ servient justitiæ divinæ, & cruciabunt te in inferno tormentis æternis.

XX. AMOR DEI,

Amor felicissimus.

CONDITIO II. amantis, *infelicem putare eum, qui non est cum amato*: quia

quia non æstimat aliam felicitatem, quàm esse & agere cum amato. Unde infelicem reputat eum, qui degit procul ab illo. Si interroges amorem, quisnam sit felix dicendus, respondebit liberè; qui vivit in Deo. Et quis infelix? qui extra Deum est.

O cælestis doctrina, imprimenda cordibus nostris! poteris ex ea cognoscere, quando sis felix, quando infelix. Felix in præsentia Dei, infelix in oblivione Dei: felix agendo in oratione cum deo: infelix sine cogitatione Dei, vagando per negotia mundi: felix in sancto & puro amore Dei: infelix in amore mundi: felix in cruce & patiendo pro Deo: infelix in noxiis oblectationibus sensuum: & ut omnia uno verbo dicantur, felix eris, si in omnibus, quæ facies, Deum habebis pro fine: infelix, si alium finem habebis, mundum, sensum, terram.

O miseri mundani, putatis, vos esse feli-

felices? heu nimium infelices! quæ vos dementia tenet? quis dedit vobis esse? quis creavit animas vestras? vestra caro, sensus vester, mundus, diabolus? minimè. Deus creavit, & Deus solus: solus ergo Deus, qui dedit esse, potest dare bene esse, potest facere felices, facere beatos: facessat ergo vanitas, regnet veritas. Vera felicitas tantum est in æternitate, qua Deus gaudet, & gaudebunt amici Dei.

XXI. Amor Dei,

Patiens omnia.

Conditio III. *Omnia pati, ut cum illo sit, etiam mortem*: ab efficaci intentione finis dependet efficax electio mediorum: desiderium efficax amoris erga Deum non vult aliud, quàm Deum: in solo Deo totum immersum est, & quasi sepultum cor ejus. Ut ergo jungatur huic fini, ut gaudeat Deo suo, non æstimat vitam, non timet mor-

ceat; curat anima flagrans amore Dei, fieri semper pulchrior se ipsa, non in suis oculis, sed dilecti sui; *ut illi placeat* cui debet, & à quo accipit ornamenta pulchritudinis.

O quis mihi det, quidquid pulchrum & desiderabile est in natura, quidquid cæleste ac divinum in gratia! quis mihi det, æquare amore Seraphinos, assequi cognitione Cherubinos, gaudere pace Thronorum! quis det dominium æquale Dominationibus, facere miracula Virtutum, terrere dæmones, instar Potestatum? quis det mihi cor tam amplum & spatiosum, ut intra se complectatur totum mundum, ut simul cum Angelis, Archangelis, Principatibus toti conformes Cælo, feliciter illum perducamus in Cælum!

Totum hoc vellem, & multò plus, quàm dicam, purè, & unicè, *ut illi placeam*; ut illum oblectem, & impleam beneplacitum ejus; ut grata fiat spon-

ſa dulciſſimo Sponſo ſuo; *ſi dilectus meus mihi*, totus intentus eſt in meum bonum; *& ego illi* intenta ſim, par eſt, ad beneplacitum ejus.

XXIIII. AMOR DEI.

Præſens Deo.

CONditio V. *Eſſe cum illo, quomodo poteſt, & ſi non re, ſaltem cogitatione.* Proprium eſt amori, quærere ſemper præſentiam amati; amor tendit ad præſentiam; quando realem non poteſt, mentali contentus eſt. O cognitio Dei, bella imago Dei! gaudes cogitando Deum, quia habes præſentem Deum. Non eſt res charior imagini, quàm ſuum exemplar. In hoc delectatur, quando perfecta eſt. Leva mentem ad Deum, ad tuum prototypum, ad cælum, & cōtemplando fies perfecta.

Præter hanc imaginem æternam, eſt alia extra Deum; uſus ejus eſt excitare internam: aſpice Creaturas, & non ſiſte

in

in illis: cum una *advesperascit*, cum altera *lucescit*. *Qui fecit hæc pulchra, pulchrior; qui fecit hæc bona, melior; qui fecit hæc sancta, sanctior est.*

O pulchrum florem! sed quid facies illo flore, qui est *flos Dei*, *flos Virginis*, natus in sinu Dei, renatus in gremio Virginis? hic est flos paradisi, semper recens, & nunquam marcescens: odorem habet vitæ æternæ; sufficit solus efficere beatos.

XXIV. AMOR DEI,

Amor universorum.

CONditio VI. *Amare omnia, quæ ad Deum pertinent; amicos omnes, domos, vestes, imagines;* non habet terminum verus amor Dei: *amat interna Dei, amat externa:* amat Deum & quidquid est Dei; amat Deum in seipso, amat in Creaturis: amat proximum, ut amicum Dei: mundum ut templum Dei; jucundas illas pompas Cæli, ac

terræ, ut varias vestes & ornamenta Dei; & omnes Creaturas, ut specula & effigies Dei.

O quam magnus est Deus! magnitudo, quæ continet omnia, quid est? vel Deus, vel Dei est. Talem oportet nostrum esse amorem, amorem universalem, amorem illimitatum: ama Deum, & opera Dei, & semper intra Deum, nunquam extra Deum. *Si intra Deum currimus, ubicunque incedimus, intra Deum amemus, quidquid amamus.* S. Gregorius.

Vis nosse vitam Sanctorum, exemplarium Cæli in terra? aspiciunt, quæcunque eis occurrunt, non ut res terrenas, sed ut divinas, dicendo: venio à Deo, revertor ad Deum & sum in Deo. Beata vita ac divina, non avertere oculos à Deo, sed semper intueri Deum, in esse primo, & in derivato à Deo.

XXV. AMOR DEI,

Amor laudis Dei.

CONDITIO VII. *Cupere laudes amati, nec posse pati aliquam eius ignominium*: dulcissimus cibus amoris est, laudare. Amamus Deum, manifestamus & declaramus ejus perfectiones & excellentias. In laudibus humanis vincit eloquentia; in laudibus divinis omnis eloquentia, omnis exaggeratio succumbit & vincitur.

Laudate quantum potestis, adhuc supervalebit; *Eccl.* 43. usurpate omnia superlativa mundi, adhuc supervalebit. Quid dicitis? Deus est potentissimus, *adhuc supervalebit*: *super potentissimus, super sapientissimus: super sanctissimus. Cōfitemini Domino, quoniam bonus, quoniam n saculū misericordia eius*: *Psal.* 105. Invitate omnes ad laudem Dei, homines Angelos, & Sanctos Cæli. Laudent Deum. Sed quâ ratione? quoniam bo-

nus, bonus per essentiam, bonus per independentiam, bonus per continentiam universalem omnium Creaturarum.

O bonitas infinita, quis poterit te dignè laudare? *laudet te pro me* accensus chorus Seraphinorum: laudet te pro me purissimum cor sanctissimæ Matris: *laudet te pro me* anima divina dilectissimi filij tui: denique *laudet te pro me* ipsa divinitas tua, ô æterna laus & infinita.

XXVI. AMOR DEI,

Fons lacrimarum.

CONDITIO VIII. *Flere cum amato sæpe; vel si absens, ex dolore, vel si præsens, ex lætitia.* Veni dilecte Sponse, veni vita animæ. O quam durum tormentum est, vivere procul a te! fiant oculi mei vivi fontes lacrimarum, & plorent præ dolore, quia non video meum amorem.

Rever-

Revertere, dilecte mi, revertere, ac revertere, noli diutius morari: quia sine te, qui es lux mea, vivit anima in tenebris: sine te, qui es cibus meus, non vivit, sed vivens moritur. *Revertere, dilecte mi, revertere, & similis esto Capreæ, hinnuloque Cervorum* Cant. 2. Revertere, amatum & amans Bonum meum, & ea quidem velocitate, quâ Capreæ currunt in montibus.

Veni, Domine Iesu, veni Domine Iesu, veni. Quando audiam dici à te dulce illud verbum; *venio*? tunc jubilabo, tunc plorabo, sed lacrimis lætitiæ; quia semper plorat amor; *vel si absens, ex dolore; vel, si præsens, ex lætitia.* Sed præsentia brevis est, *brevis hora, brevis mora.* O si duraret! non posset præ dulcedine anima contineri in corpore. *Veni, Domine Iesu, veni.*

rant in mundo? illi in Sacrificium offerunt omnia sua studia; sed ego sacrifico & offero totum desiderium meum uni tantum Iesu, qui est unum & omnia, unum in omnibus, æquivalens omnibus.

O desideratus cunctis gentibus! ô desiderium hominum, desiderium Angelorum, desiderium Seraphinorum, desiderium sanctissimæ Matris ardentissimum, desiderium Dei! veni, & deprime in corde meo omne aliud, ut ardeat semper tui sancto amore.

XXVIII AMOR DEI,

Amor sine quæstu.

CONditio X. *Servire illi, nihil cogitando de præmio, aut mercede:* amor non aspicit præmium, quia ipse amor est præmium, neque aliud mendicat extra se. *Amat, qui amat, & aliud curat nihil:* amat, quia amat; non ex timore: amat, quia amat; non ex aliqua

qua ſpe. *Amo amorem, amo amare, & amari*; neque aliud volo, quam purum amorem, ſanctum amorem, divinum amorem, amorem ſine mercede: quia ipſe eſt ſibi prœmium, ipſe merces, ipſe omnia, & continet omne bonum, quia eſt amor ſummi boni.

O amor ſine quæſtu, qui totus ipſe es quæſtus, amor, qui nihil habes proprium, & es totus proprius! amor, qui non ſpectas te ipſum, & amantem te ipſo facis beatum. Ah mi JESV unice, pure & ſumme; amor animæ meæ; totum eſt verum; invenit ſe in te; amat ſe; & quanto prius deſiderat te, tanto beatiorem ſe facit.

En ô mundani, qui tantopere amatis vos ipſos; vel ut melius dicam, deſideratis amare vos, ſed non amatis vos: verus amor veſtri ipſorum, eſt amor DEI. Amate DEVM, & eritis beati. Amate DEUM, & amabitis vos ipſos in DEO. Amate DEVM, & eritis feli-

felices in Deo, pleni infinito gaudio in Deo, & ipsa æternitate Dei.

XXIX. Amor Dei,

Imperatus à Deo.

QUis auderet, ô Domine aspirare ad tuum amorem, si tu, bonitas infinita, hoc non jussisses? jubes, ut ego te amem, cum comminatione duplicis mali maximi, culpæ & pœnæ. Quis hoc crederet? Faber, qui accendit ignẽ inferni, non est alius, quàm amor. *Flatus Domini*, Spiritus Dei, amor Dei *succendit eum. Isa.* 30. ipse dat vires huic flammæ, & excitat eam.

O incendium incendij, supplicium suppliciorum, ortum ex amoris incendio! accendit illum ignem, ut accendat corda nostra alio igne sui amoris. O amorosa inventio! quid amplius potuit facere? non sufficit velle, parum est rogare, adjungit mandatum, complet prœmio, finit supplicio. Et hic est illud.

illud, *non plus ultra.* Quia compellit omne cor, quantumvis durum, & obstinatum; credit enim, ac certò credit, ignem ibi esse, & ignem quidem æternum.

Non ergo tantum vis, Domine, sed etiam præcipis, obligas, compellis amare te: *da quod iubes.* Ego non possum id à me ipso: da tu, quod potes. Ecce autem responsum; *impossibilia non iubet Deus; aut dat, ut possis; aut ut ores, ut possis. S. August.* Jam intelligo, Domine. Vis, anima mea amare? ora & ama: quantum proficis in orando, tantum procedes in amando.

XXX. AMOR DEI,

Sine reservatione.

A*Ma, & totus ama*, ait S. Chrysologus. Da totum illi, à quo totum accepisti: offer te in holocaustum, noli quærere partem DEI. *Dividatur*, non Dei verbum est, sed diaboli. Ita decet,

cet, anima mea. Deus totus est meus; & ego volo totus esse ipsius. Deus totum se mihi donat, nihil reservando pro se; & ego totum ei donare me debeo, nihil reservando pro me; *amor totius & totalis.* Tota anima cum omnibus facultatibus suis, totus intellectus, tota memoria, tota voluntas, totum corpus, omnes sensus, totum cor Deo: quidquid humanum est, transformandum in divinum est: *amor unus & indivisus:* sine conjunctione alterius amoris, qui non sit absorptus amore divino.

Flumen intrans in mare, absorbetur in mari, & non manet amplius flumen, sed videtur esse mare: eundem in modum amor Creaturarum intrans in Deum, quia amat propter Deum, non manet amor Creaturarum, sed transformatur in divinum.

Amor purus & totalis: actui puro convenit amor purus: actus purus to-

tum

tum habet intra se, nihil foris exspectat: & amor purus satiatur se ipso, non admittit alium amorem. Actus purus habet totum in actu: *posse est esse*: & amor purus non expectat, quando possit amare: actu semper amat, quantum potest ac debet amare. Concludo, volo amare Deum meum tam puro amore, ac si aliud nihil esset, quàm Deus & Ego. Deus, ut ametur. Ego, ut amem.

XXXI. AMOR DEI,

Vita animæ.

VEra vita tres perfectiones requirit: *esse, posse & operari*: esse, accipit ab anima, posse, à facultatibus, operari ab actione. Id ipsum cernere est in animæ vita supernaturali, quam accipit à sacro amore; esse supernaturale ac divinum, est â gratia; potentia supernaturalis à charitate; operatio actualis ab amore divino. Hæc est vita divina animæ, naturali longè perfectior, pluris

ris igitur æstimanda, & magis exercenda, debetque hæc esse norma illius. Operetur intellectus, sed illustratus à sacra fide: imperet voluntas, sed à sancto amore directa; sic vivet vita humana non sine divina, sed simul cum divina.

Exemplo sit Christus Dominus noster: omnes ejus actiones non erant humanæ tantum, sed humanæ simul ac divinæ; Theandricæ, ut vocant Theologi. Quia eadem operatio oriebatur ab anima, & à persona ac natura divina, quæ erant in Christo, neque deest ad hoc concursus divinus; quia sicut posita forma & potentia naturali, Deus habet præparatum concursum naturalem ad cooperandum; ita, ubi adest gratia, & supernaturalis potentia, ut charitas & aliæ virtutes, Deus paratum habet supernaturalem concursum, ad cooperandum cum illis.

Ergo defectus in nobis est, quod orie-

tiemur in vita perfectiore: ideo caremus tantis meritorum thesauris, quos adipisceremur usu vitæ illius. Vivamus ergo veram vitam, vitam divinam sancti amoris, simusque perfectè vivi, non tantum in habitu, sed etiam in actu.

XXXII. AMOR DEI, *Vita Dei.*

AMor Dei, non est solum vita animæ in Deo, sed etiam vita ipsius Dei *ex affectu*; quia amando Deum, cupio Deo suum Esse, & si hæc voluntas foret efficax, daret re ipsâ Deo Esse. Hinc inter omnes affectus, ut S. Bernardus docet, solus amor potest aliquo modo reddere Deo æquivalens. Unde, si Deus amando me, donat mihi se ipsum, & ego amando Deum dono Deo se ipsum; sed ipsius donum in effectu est, nostrum solum in affectu.

Hinc sicut amor Dei est maximum donum, maximum bonum, maxima glo-

gloria, quæ Deo poteſt exhiberi, quia in affectu datur Deus, datur tantum, quantus eſt Deus; ita ex oppoſito odium Dei, quod includitur in peccato & offenſa Dei, eſt maximum malum, maxima injuria, maximum damnum, quod Deo poteſt inferri: quia peccatum in affectu non eſt aliud, quàm peremptio, mors, & annihilatio Dei; tollit enim rationem ultimi finis, quæ eſt propria Deo, & conſtituit eam in Creaturis.

Quantum ergo Deum amabis, tantum oderis peccatum & offenſam Dei. Odium & amor regnent ſemper in corde tuo: odium peccati, & amor amoris Dei; quod eſt amare vitam Dei, & odiſſe mortem Dei. Ubi etiam id notes, quemadmodum bono Dei conjunctum eſt noſtrum, quia ſi quæras & ames vitam Dei, habebis & amabis etiam propriam vitam animæ tuæ; ita etiam, cum peccatum ſit quaſi mors

Dei, cum illo conjunctam esse offensam & veram mortem animæ tuæ.

XXXIII. AMOR DEI, *Desiderium Dei.*

EA vis est amoris, ut hominem elevet ad veram amicitiam Dei. Ad perfectam amicitiam requiritur perfecta unio, non intentionalis tantum, per intellectum & voluntatem, sed etiam realis, per præsentiam, quâ gaudet amicus amico præsente: quia amicitia est maxima conjunctio, quæ potest esse inter amantes; non sufficit igitur unio voluntatum, sed requiritur alia personarum præsentia.

Unde Christianus in hac vita, ut sit verus amicus Dei, debet habere alteram unionem in exercitio, alteram in desiderio: debet exercere se in mentali præsentia Dei, sed desiderare realem. Una est medium veniendi ad alteram, & scala ad alteram. Si habueris Deum præ-

præſentem per fidem, habebis etiam præſentem per gloriam. O ſancta & divina amicitia inter Deum & hominem, quæ incipit in gratia, completur in gloria!

Hic examina parumper te ipſum, & conſidera, quomodo colas hanc amicitiam Dei qualem præſentiam exerceas tota die; Dei, an mundi? cum quo arctius conjungaris, cum Chriſto, an cum hominibus? & ſi habeas præſentiam Dei mentalem, quomodo ſis affectus erga realem? quomodo eam deſideres, quanto affectu, quàm vehementi? poſſiſne dicere cum Apoſtolo: *deſiderium habens diſſolvi, & eſſe cum Chriſto*? ſi potes, gratias age largitori bonorum, quia hoc eſt donum ipſius: ſi non potes, neque hoc experiris in te ipſo, poſtula: quia hoc eſt magnum donum, & verum ſignum perfectæ amicitiæ.

XXXIV.

XXXIV. AMOR DEI,

Adoptio filiorum.

PRoprius, & præcipuus effectus amoris divini est, facere filios Dei adoptivos; quod fit primò, per infusionem gratiæ; quia *charitas Dei diffusa est in cordibus nostris.* Secundò, per communicationem naturæ divinæ; quia per gratiam efficimur consortes divinæ naturæ. Tertio, per dationem Spiritus sancti, *qui datus est nobis* per gratiam. Quarto, per inhabitationem SS. Trinitatis: *& mansionem apud eum faciemus.* Quinto, per adeptionem gloriæ per quam adoptio divina acquirit ultimam suam perfectionem.

Hæc filiatio Dei est summa dignitas Christiani, quia non est adoptio solum & externa filiatio existimata, ut apud homines, sed realis & interna, cum infusione gratiæ & communicatione naturæ divinæ. Unde Verbum divinum,

& homo justus, conveniunt in communicatione ejusdem naturæ, quamvis modo diverso. Verbum accipit eam per generationem, Christus per unionem substantialem, anima justi per unionem accidentalem gratiæ.

Si ergo mediante amore sumus veri filij Dei, sequitur, quod ait Apostolus, *Imitatores Dei estote, sicut filij charissimi*; debemus nos ostendere filios per imitationem Patris nostri Dei. Et in quo? *ambulate in dilectione*; vivite in exercitatione sancti amoris, quia, ut Philosophi dicunt, eadem est causa producens & conservans: si amor est causa dignitatis hujus in anima, idem conservabit eam, & ad ultimam perfectionem perducet.

XXXV. AMOR DEI,

Vitale deliquium.

O Dulce & optabile deliquium, quod non signum es mortis, sed vitæ;

vitæ: non es mortale deliquium, sed vitale. es defectio naturæ, sed accessio & redundantia gratiæ! *concupiscit & deficit anima mea in atria Domini*, crescit desiderium Cæli, deficit affectus erga terram.

Nec tamen sum contentus deliquio amoris: cupio etiam deliquium doloris in pœnitentia, & contritione peccatorum meorum. O utinam te nunquam offendissem! amor tui boni, Deus meus, exhilarat: dolor de malo tuo contristat.

Neque ista deliquia mihi sunt satis. Vellem, tota vita mea esse in deliquio: in deliquio mundi, deliquio carnis, deliquio voluptatum, deliquio sensuum, deliquio honoris, famæ, desiderij creaturarum omnium, ut solum summum Bonum, solum increatum Bonum, solum infinitum Bonum, cum continuo amoris augmento regnaret in meo corde: quidquid pulchri & boni reperio

in

in mundo, fallax est, obnoxium est defectioni & deliquio: ergo sursum corda. Tantum æterna gaudia sunt veri cibi, qui possint satiare animam meam.

XXXVI. AMOR DEI,

Aut pati, aut mori.

F*Vlcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo: Canticor* 2. Si mihi negatur mori, concedatur pati. Dum non morior, fulcite me floribus, recreate me, corroborate me floribus dolorum: fulcite me floribus, fulcite me doloribus, stipate me malis, circumdate me fructibus crucis diversorum cruciatuum.

Aut pati, aut mori: amor aliud non desiderat, quàm videre rem amatam; sed si hoc non datur, supplet patiendo. Aut pati, aut mori. Donec videt in cruce dilectum suum summum bonũ, non potest aliud in hac vita desiderare, quam crucem.

Aut pati, aut mori. Dulce pati; quia est via ad mortem: dulcis dolor, quia est refrigerium amoris. *Aut pati, aut mori*: aut pati, quod est mors longa; aut mori, quod est passio brevis.

XXXVII. AMOR DEI.

Amor crucifixus.

SAlvator & Magister noster ante discessum suum voluit præscribere lectionem charitatis divinæ; & elegit pro cathedra crucem, pro charta suam carnem, pro atramento sanguinem, pro calamo clavos, & scripsit tantum hæc duo verba: *amor crucifixus.* Vis amare? debes pati, quia non est amor sine dolore. Et, si dolor *est solutio continui*, hic est ipsissimus effectus amoris, solvere, & separare amorem nostrum, concretum & quasi continuatum cum bono proprio. Hæc separatio dolet, hæc sola est, quæ absterret, quo minus rediaris negotium amoris divini, oportet. Inter-

Interroget ergo se quilibet, ubinam sit, an sit in cruce, an crucifigat sua desideria, suas cupiditates, suos effectus? si penitus extinguit, & abjicit venenum amoris Dei, qui est amor proprius, est bonum signum; radius divini amoris, flamma divinæ charitatis incipit operari in corde suo.

Consideremus discipulum eruditum in hac schola amoris, S. Paulum. Volebat mundo notum facere, quod non haberet alium amorem, quàm Christi; nec viveret alia vita, quàm Domini Iesu. Hujus rei fidem facturus ajebat: Christo confixus sum cruci; *vivo ego, iam non ego, vivit verò in me Christus. Gal. 2.* Vivo in Christo, & Christus in me: ecce signum hujus; *confixus sum cruci.* O crux amoris! verum est ergo quod non sit amor sine cruce, non sit amor sine dolore.

Aut pati, aut mori. Dulce pati; quia est via ad mortem: dulcis dolor, quia est refrigerium amoris. *Aut pati, aut mori*: aut pati, quod est mors longa; aut mori, quod est passio brevis.

XXXVII. AMOR DEI.

Amor crucifixus.

SAlvator & Magister noster ante discessum suum voluit præscribere lectionem charitatis divinæ; & elegit pro cathedra crucem, pro charta suam carnem, pro atramento sanguinem, pro calamo clavos, & scripsit tantum hæc duo verba: *amor crucifixus.* Vis amare? debes pati, quia non est amor sine dolore. Et, si dolor *est solutio continui*, hic est ipsissimus effectus amoris, solvere, & separare amorem nostrum, concretum & quasi continuatum cum bono proprio. Hæc separatio dolet, hæc sola est, quæ absterret, quo minus rediaris negotium amoris divini, oportet.

Inter-

Interroget ergo se quilibet, ubinam sit, an sit in cruce, an crucifigat sua desideria, suas cupiditates, suos effectus? si penitus extinguit, & abjicit venenum amoris Dei, qui est amor proprius, est bonum signum; radius divini amoris, flamma divinæ charitatis incipit operari in corde suo.

Consideremus discipulum eruditum in hac schola amoris, S. Paulum. Volebat mundo notum facere, quod non haberet alium amorem, quàm Christi; nec viveret alia vita, quàm Domini Iesu. Hujus rei fidem facturus ajebat: Christo confixus sum cruci; *vivo ego. iam non ego, vivit verò in me Christus. Gal.* 2. Vivo in Christo, & Christus in me: ecce signum hujus; *confixus sum cruci.* O crux amoris! verum est ergo quod non sit amor sine cruce, non sit amor sine dolore.

XXXVIII. AMOR DEI,

Necessarius ad salutem.

I. TAm necessarius est amor Dei ad salutem, ut sit sumæ necessitatis in qua Deus ipse dispensare non potest: unde, sicut Deus facere non potest, ut sit homo sine anima rationali, ita etiam facere non potest, ut amicus Dei, filius Dei (in quo consistit nostra salus) sit absque amore Dei, sit absque charitate: quare, ô anima mea, salvari sine charitate, casus est indispensabilis, res est impossibilis, est mera imaginatio, & chymæria; quia in amore Dei, & in sua sancta gratia consistit essentia nostræ salutis. 2. Vides, quanta sit excellentia charitatis divinæ: ut in ipsa, & solum in ipsa Deus collocârit omne bonum nostrum, totam salvationem, totam beatitudinem nostram. Vis salvari? ama. Vis esse amicus Dei? ama. Desideras filius esse altissimi

ſimi? ama. Speras gloriam æternam in Cælo? ama.

3. O, ſi aliud non cogitaremus, quàm amare! ô ſi eſſet hoc noſtrum præcipuum negotium! ô ſi ſenſus clauſi eſſent ad alia omnia, & ſola voluntas prompta & expedita ad amandum! ô ſi anima poſſet aſſumere alas Seraphinorum, ut ſemper volet & amet! O qualis vita hæc foret! quàm beata, quàm felix, quàm divina! det hoc ille, qui poteſt, propter gloriam ſuam, & ſui ſancti amoris.

XXXIX. AMOR DEI,

Amor purus.

AMat anima gloriam Dei, non ſolum *ut bonum ſibi*, ſed etiam ut *bonum Dei*: gaudet beatus in Cælo gloria propria, ſed in quantum eſt gloria Dei. Et quantò plus gaudet ea, tanquam gloria Dei, tantò plus delectatur ea, tanquam propria: quia *non ſine pra-*

mio diligitur, qui ſine præmij intuitu eſt diligendus, ait S. *Bernardus*. Non debemus amare Deum, ſpe præmij: ſed quanto magis amatur Deus, & non pro præmio, tanto magis creſcit præmium.

O amor pure! O amor ſolitarie! quanto magis es ſolus, tanto magis aſſociaris; quanto magis te ſpolias gloria, tanto magis ea veſtiris: & quanto magis perdis te ipſum in Deo, tanto magis ibi te reperies. Et hæc eſt ratio, quare amans, quo magis exit à ſe ipſo, eo magis ingrediatur in Deum; & quo plus dat, eò plus recipit; nam Deus illi ſe magis communicat qui purius & ſine quæſtu, ſe ipſi conjungit.

Ergo Deus ad amorem purum invitat, vult amari, ſicut ipſe nos amat. Amat ſine uſura, non ſuo commodo, ſed noſtro. Debet anima ſimiliter amare Deum, propter Deum, & non propter id, quod ſperat à Deo: amare Deum

Deum pro Deo, non pro donis Dei. Id exigit ratio, ut is, qui est summum Bonum, sit ultimus finis amandi: ut amemus, propter amorem; amemus ut amemus, & non ob alium finem amoris: hoc solo contenti simus; hoc sit loco omnis mercedis. Ego vilissima creatura amo servire Deo meo sine præmio.

XL. AMOR DEI.

Amor perfectissimus.

I. PErfectio actus desumitur ab objecto; cum ergo Deus sit perfectissimus, etiam summa perfectione amandus est: sed quid dicam, Deus meus? ergone excludor ego à tui amore? ah, Domine noli aspicere amorem, quo te amo, sed quo desidero te amare, summè, omni perfectione, qua possum. Omnem actum amoris, quem elicio, cupio fieri omni contentione, qua possit; ex toto corde, ex tota anima, ex to-

ta mente, ex tota fortitudine & ex omnibus viribus. II. Cum omni extensione, quia desidero eum continuare, non solum per annos, sed etiam per sæcula in æternum. III. Cum infinita repetitione; quot passus facio, quot verba profero, quoties spiro & respiro, pro totidem actibus amoris id offero. IV. In sancta unione amoris ardentissimi summorum è Seraphinis in cælo; amoris, quo magna Dei Mater amat; amoris, quo unigenitus tuus te amat, V. Desidero, amore amoris hujus profundere mille vitas, sustinere omnia martyria, quæ per eundem amorem sustinuerunt, sustinent, ac sustinebunt omnes sancti tui: hoc est meum desiderium, hoc specto, cum amo. Iterum pero suppliciter, ô unicum bonum meum, ne velis attendere donum, sed donantis affectum. Amo te Deus meus, sed plus amare desidero, & modo perfectissimo,

XLI. A-

XLI. AMOR DEI,

Amicitia cum Deo.

AMicitia duorum consistit in tribus. I. In mutuo amore, ut amet uterque, & reamet. II. In mutua benevolentia, ut uterque gaudeat bonis, doleat malis alterius. III. In mutua communicatione bonorum, non externorum tantum sed etiam internorum secretorum cordis cogitationum & affectuum: hæ tres conditiones inveniuntur inter Deum & animam: vera igitur est inter eos amicitia, & supernaturalis, quia est cum Deo, ut auctore gratiæ & objecto fidei in hac vita, & cum objecto visionis & fruitionis in altera; Ergo Deus est meus amicus O bonum inæstimabile! ò sortem felicissimam!

Si pro magno thesauro habetur, invenisse verum amicum, juxta illud: *qui invenit amicum, invenit thesaurum. Eccl. 6.* Quid erit, habere Deum pro ami-

amico? ah evigila anima mea & perpende hanc veritatem. *Deus* est tuus amicus; ergo procurat tuum bonum, & removet mala: Deus est tuus amicus; ergo divitiæ *Dei* tuæ sunt. Verum est, verum est. Gratias largitori pro tanta gratia.

Amicus debet esse tantum unus, *unus ex millibus*: missum facio protinus omnem alium amicum, renuncio omnibus. Valete amici mundi. Amicus meus, solus Deus. Iesum solum volo pro amico, amicum amantissimũ, amicum potentissimum, amicum fidelissimum.

XLII. AMOR DEI.

Nectar Cæleste.

AD suavissimum nectar divini amoris invitat nos Christus dicendo: *bibite, & inebriamini charissimi, Cant.* 5. O felicissima invitatio! intelligo, Domine, tuum desiderium: non

non ſolum vis, ut te amem, ſed cum omni perfectione & amore: vis, ut meus amor ſit ardens ac fervens: vis ut anima mea non tantum ſit plena, ſed ebria ſancto amore; non alienata à mente, ſed à terra ad Cælum, à ſe ipſa ad te.

O anima mea, quando venies ad hunc ſtatum? quando eris extra mundum, extra terram, extra proprium corpus; tota fixa & concentrata in Deo? ebrius videt, & non videt; guſtat, & non guſtat; loquitur, & non loquitur, quia non eſt apud ſe, ſed extra ſe. Sic anima ebria divino amore non videt, non guſtat, non loquitur, niſi quando videt, quod eſt Deus: ſola divinitas movet eàm ad agendum.

Et ut oculus videt lumen, & alia omnia per lumen, ſic anima Deum ſolum amat, & alia propter Deum.

XLIII. AMOR DEI,

Filiatio Dei.

O Mira vis amoris divini! ama Deum, & eris filius Dei: quia amor trahit gratiam; gratia trahit naturam divinam, in qua fundatur filiatio Dei: & esse filium alicujus, aliud non est, quàm communicare cum eo in sua natura. O dignitas infinita divini amoris! facit te filium Dei, ac proinde etiam hæredem omnium bonorum suorum.

Si in mundo esset hæc potestas, & concessio, ut amando aliquem Regem, quis effici posset ejus filius, quis eum non vellet amare? hæc potestas, quæ in amore humano non est, in divino est: *dedit eis potestatem filios Dei fieri, Ioan.* 1. fieri, inquam, Deum amando: & quanto plus crescit amor, tanto magis crescit & filiatio, & cum ea hæreditas majorum bonorum.

O no-

O nobilissimos titulos hominis Christiani, amantis, filij, hæredis! pro quibus utique spernere debet omnes alios titulos, quantumvis honoratos, ac speciosos in mundo.

XLIV. Amor Dei,

Fraternitas Christi.

Hæredes Dei, cohæredes autem Christi. Rom. 8. Quia fratres Christi, sumus filij ejusdem Dei Patris. Sed Christus est filius primogenitus, nos secundò geniti: Christus est filius per naturam, nos per adoptionem; Christus est filius per unionem cum Deo, nos per unionem cum Christo, quia dum unimur Christo, per charitatem, ut palmites cum vite, participamus eundem spiritum Christi, qui est divinitas; hæc enim, tanquam forma universalis & assistens, animat & regit omnes filios Dei, naturalem & adoptivos, Christum & nos.

Hinc merito dicebat Apostolus. *Vos estis Christi, Christus autem Dei.* 1. Corint. 3. Vos estis opus Christi, quia filij per Christum; & Christus secundum humanitatem est opus Dei, ut S. Thomas docet, & filius immediatè per Deum: igitur, anima mea, debes amare Deum, & Christum: Deum, ut principium sine principio; Christum, ut principium de principio: Deum ut Patrem solum; Christum ut fratrem & patrem.

O Deus meus, ego filius tuus vellem amare te, quantum debeo, cum sim filius tuus. O Domine Jesu, ego frater tuus, per te venio ad Patrem. Vellem, sequi te, ut viam; credere, ut veritatem; amare, ut vitam.

XLV. AMOR DEI,

Languor animæ.

QUando anima accensa ardenti desiderio videndi Deum, est quodam-

dammodo impatiens ulterioris moræ inter creaturas, consumptis ſpiritibus; & enervatis viribus corporis per vim amoris, deficit ad negotia mundi, ac ſentit in ſeipſa deliquium amoris; dulcem quendam languorem, qualem ſentiebat anima illa, cum diceret, *amore langueo*, deficio præ amore.

Amore langueo, quia flagro amore, & cauſa languoris eſt ardor; quia ardeo, & comburor deſiderio videndi Deum; non poſſum diutius vivere in terra: ſentio pœnam in vita, quia deſidero mori. O deſiderium divinum, dejice vires corporis, robora & erige vires animæ!

Quid cogitas, anima mea? noviſti hanc vocem? ecce ſignum perfecti amoris, *languere & mori*: deficere mundo, terræ, creaturis; & deſiderare, ſuſpirare, anhelare Cœlum, ac Deum. O beatum languere, ô dulce mori! amor languens! amor ardens!

XLVI. AMOR DEI,

Amor excedens

VOx amantis, & ardenter amantis est, *amore langueo*, sed superat ista, *amore morior*. O violentia amoris, qui non tantùm feris, sed etiam occidis!

Audi Christum, quid dicat. Et quid dicit? vide illum in cruce; vide, & ausculta. O verbum amoris; quod omnem adamantem confringat! *morior*. Et quis neci dat vitam? & quomodo moreris, bonum meum? quis te occidit? *Amor. Amore morior.*

Jam intelligo, te mori; sed dic mihi, pro quo? expecta, Domine. plus non volo: timeo, ne respondeas mihi, quod animam & cor mihi simul transfigat: quare moreris, ô mi amor! ego ipse dicam. Moreris amore Patris tui æterni: vere: atque hoc decebat obedientem filium Dei Patris; acquiesco, satis-

satisfactum est mihi, quod sciam, pro quo moriaris. Moritur Deus pro Deo: sed hoc, quod timeo audire, & quod, cum cogito, extra me fio, est, quod *Christus moriatur pro me:* verum est, respondet Jesus, ego morior pro te, & pro tua salute, ut te mecum in gloriam Patris mei perducam. Quis est, qui moritur? pro quo moritur? quis, pro quo? Deus pro me: quis es tu, Deus, meus? & quis sum ego?

LIBER II.

LECTIO I. AMOR DEI,

Amor, ex toto.

Jubes, Domine, ut amem te, & quidem ex toto. Idipsum & ego cupio atque desidero, amare te totus, totis viribus corporis & animæ: amo Deum meum ex toto, & hoc tripliciter: primò, *Vt nihil velim contra Deum*, non

committendo contra eum unquam peccatum mortale. Secundò, *nihil præter Deum*, ne etiam deliberatè peccatum veniale. Tertiò, *omnia propter Deum*, referendo, quidquid cogito, quidquid loquor, quidquid ago, ad gloriam Dei.

O ſcala ſancti amoris! beatus, qui per eam aſcendit in Cœlum, fugiendo primum omne peccatum grave; deinde etiam leve; ac denique conſecrando ſe & ſua ſervitio & amori divino.

O mi Deus, hoc eſt meum deſiderium, ex toto ſemper odiſſe, quæ tu odiſti; & amare, quæ tu amas. Tibi vivat anima mea, Deus meus: tibi vivat manus mea in operando, pes meus in ambulando, lingua in loquendo: tibi vivat cor meum, longè ab omni amore profano, & plenum ſolo divino. O cor beatum, quod ſanctificat ſanctus amor, purificat purus amor, deificat amor divinus.

II. Amor

II. Amor Dei,

Motus cordis nostri.

MAteriale cor nostrum docet, quale debeat esse spirituale in amando Deo: illud nunquam cessat à suo motu; & voluntas nostra nunquam cessare debet ab amore divino. Illud est principium omnium motionum corporis viventis, & amor divinus debet initium dare omnibus actionibus animæ: illud movetur semper duobus motibus, expulsivo ejus, quod noceat, & attractivo ejus, quod juvet: sic voluntas nostra debet complecti utilia, & odio sancto aversari nociva.

O Jesu cordis mei, fac, ut istud cor meum sit erga te, sicut esse debet: vivat semper in amore, & fugiat omnem alium amorem, qui sanctus non sit.

O cor meum, vide, quis tuus sit finis, ad quem creatum es: ad amorem, ad amorem perfectum, ad amorem, qui

ſit continuus & univerſalis: amorem ſolitarium, ita ut non divertat in te alius amor, præter divinum. Hoc eſt ergò deſiderium meum; hoc eſt propoſitum, amare Deum ac *D*ominum meum, ſemper, ſolum, & in omnibus,

III. AMOR DEI,

Donum Dei.

DOnum donorum, donum ſuper omne donum, eſt donum divini amoris. Et ſi amor eſt *impreſſio amati in amantem*, ut S. Thomas ait, talis eſt amor *D*ei, eſt donum impreſſum à *D*eo amato, in animam amantem; donum quod ſecum trahit donantem. Non ſeparatur amor à Deo, nec Deus ab amore, nec ab anima, quæ unitur cum Deo. *Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo. Ioann.* 4. O amor divinus, amor efficaciſſimus!

Non ſic amor mundi, amor ſterilis, amor

amor inefficax; non trahit ſecum rem amatam. Igitur anima mea, *ad hoc labora, ut videas.* Hic debet eſſe finis tuus, laborare pro fine, non terreno, ſed cæleſti, ut videas & gaudeas prœmio divini amoris in Cœlo.

Ad hoc labora, ut ames; & ſic debet eſſe finis tuus in hac vita, fatigari & laborare pro amore, ut potiaris dono divini amoris. *Vnam petij à Domino*, unam rem ſolam, donum ſancti amoris; finem cogitationum mearum, finem deſideriorum meorum, finem vitæ & mortis, ut amore vivam & moriar.

IV. AMOR DEI,

Amor ſine menſura.

O Infinitum amorem Dei! non ſatis habuit, condonare culpas, remittere pœnas: ſed inſuper voluit nos donare gratia ſua, facere ſuos veros amicos, filios & hæredes: neque hic

finem habuit amor divinus: ut ſatis fie-ret juſtitiæ ſui Patris, ſuſcepit in ſe ſup-plicia, quæ nos debuimus: ſuſcepit mortem, ut nos vita donaret.

O amor infinitus, amor ſine fine, amor ſine menſura! Deus amat homi-nem, & fit homo, ut moriatur pro ho-mine. Et hic eſt finis amoris Dei, mors. *In finem dilexit*, in mortem di-lexit. O amor, qui nunquam dicit, ſufficit! quando quieſcit amor? quan-do moritur. O mors, finis amoris! amat, & amat ad mortem, amat uſque ad mortem.

O Deus animæ meæ, hunc amorem deſidero, hunc concupiſco: amorem uſque ad mortem, conſecrare amorem ſanguine, morte obſignare amorem. Hic eſt amor ſine fine, amor cum fine mortis. Veni, veni, mors beata, mors felix; da finem & perfectionem amori. Hoc ſancto amore (*amore uſque ad mortem*) reſpondebo amori Dei, qui in finem dilexit nos, cum fine mortis.

V. AMOR DEI,

Balsamum divinum.

EA conditio est balsami materialis, ut corpora à corruptione præservet: quantò magis balsamum spirituale sancti amoris divini vim habebit, præservandi animas à corruptione peccati? imo anima delibuta hoc balsamo divino, non tantum non peccat, sed neque peccare potest, ut ait S. Ioann. 1. Epist. 3. Quia dum voluntas DEUM amat, non potest eum odisse peccando.

O potentia divini amoris, quomodo conservas regnum animæ in perfecta pace & quiete? quomodo Regem ejus tueris in pacifica possessione? quàm potenter eum defendis ab omnibus suis inimicis? ecce viam securissimam ad immunitatem à peccatis: ecce medium efficacissimum, quo fias impeccabilis. Ama Deum ardenter & frequenter: *exerce te ipsum ad pietatem.*

Præcipuum tuum exercitium sit amare, vivere amando, continuare amorem, perseverare in actuali Unione cum Deo, *& non cessare voluntate annuente, sed sola necessitate cogente*, ut sancti nos docent: hoc est, si quando cesses ab actu amoris, non spontè id fiat, sed ex necessitate, quia necessariæ occupationes te impediunt: & tunc, ijs peractis, mox redi ad sanctum amorem: sicut magnus lapis in alto suspensus, vinculo soluto confestim ruit, ac suo, centro, conjungitur.

VI. AMOR DEI,

Pondus cordis.

E*St pondus deprimens, & est pondus elevans, ait Albertus*. peccatum est pondus deprimens: amor est pondus elevans. *Amor meus, pondus meum, illò feror, quocunque feror, ait S. Augustinus*: sicut natura lapidi dat gravitatem, & cum ea motum ad centrum, & quie-

quietem in centro, sic Deus dat animæ charitatem, & cum ea desiderium Dei, quietem in Deo.

Ergo *duobus præceptis amoris Dei & proximi quasi duabus alis, anima ad Deum volat, & ad Deum ascendit volando, quia ascendit amando.* O dulce pondus divini amoris, quod tollit omne aliud pondus! quia omnia facilia sunt amanti: & *verus amor nomen difficultatis erubescit.* Tantum abest, ut amans difficile putet id, quod placet amato, ut etiam nomen id erubescat.

Sed est enim advertendum, ne amori divino terrenus amor se misceat: quia nunc anima *quasi viscum habens in pennis, volare non potest.* Pennas inviscatas & impeditas habet, non promptas ad volatum. Heu nimis verum est, peccatis venialibus, ut non deplumetur anima, tamen inviscari, & impediri pennas ejus, ut liberè volare non possit. Expeditissima & velocissima est

aquila, sed impeditur tenui filo: liberi ergo ab omni onere peccati, volemus pondere & alis sancti amoris.

VII. AMOR DEI.

Halitus animæ.

DEUS quondam dixit S. Gertrudi: *velim, mei amorem ita in te conserves, ut homo retinet halitum & spiritum suum, sine quo nequit vivere:* est enim amor Dei halitus divinus, qui animam in vita conservat. O dulcis halitus! ô Spiritus cælestis, qui sustentas animam in vitam æternam, servando immunem à peccato.

Hæc doctrina, Domine, planè digna est tuo amore: *sed corpus, quod corrumpitur, aggravat animam,* estque difficilis nostræ debilitati. Age, quod potes: reliquum gratia mea supplebo. Ita est, amor dulcissime, in isto confido, fietque, ut possim per gratiam, quod non possum per naturam. Conserva mihi cæle-

cæleſtem Spiritum tui amoris: fac, ut prius deficiat me vita corporis quàm animæ: prius caream halitu corporis, quàm reſpiratione animæ. Quidvis aliud libentius patiar, quàm ut refrigeretur & intepeſcat in me charitas tua: illumina me ſemper novo lumine, accende me nova flamma ignis divini.

Et ſi quando victus propria malitia murmuravero, exiſtimando, me nimium pati in tuo divino ſervitio, ne iraſcaris mihi, pro innata pietate tua; ſed mox mihi ſuccurre protectione cæleſti: & pro caſtigatione condigna, viſita me ſancta conſolatione tua, non meis quidem meritis conveniente, ſed miſericordiæ tuæ.

VIII. AMOR DEI,
Transformans affectum.

CHriſtus docuit S. Brigittam modum amandi Deum: *præpone*, inquit, *voluntatem meam voluntati tuæ, & tunc*

& tunc cor tuum erit in corde meo, & inflammabitur charitate mea. 1, *Revel.* 1. Ecce modum amandi Deum, anteponendo voluntatem ejus nostræ semper, & in omnibus. Ita unitur cor nostrum cordi Dei, & inflammatur dulci ac sancto ejus amore. Doctrina cælestis ac divina doctrina uniens corda, transformans affectus, implens animam nostram perenni gaudio & exultatione.

Ideo Dominus ibidem subjunxit: *requiesces in brachio Deitatis meæ, ubi nulla voluptas carnis, sed gaudium & delectatio spiritus.* Sed quantum est hoc gaudium? *est, inquit, anima plena gaudio interius & exterius, nec aliud cogitat, vel cupit, nisi gaudium, quod habet:* est gaudium plenum, & superabundans: nec potest anima aliud cogitare, quàm jubilare in gaudio, quod habet. Et quamdiu durabit? *oleum viduæ non defecit, usque quo Dominus dedit pluviam*

am super terram; sic oleum gaudij & exultationis tibi non deficiet, usq; in sempiternum.

Audiamus conclusionem Christi: *dilige ergò me solum, & omnia habebis, quæ voles, & abundabis.* Cura, te totam impendere meo amori, & ut sit amor hic solus, sine conjunctione alterius amoris: & habebis cito, quod voles, & abundabis omnibus bonis, gratiæ & gloriæ.

IX. AMOR DEI,

Imitatio Dei.

Quædam sunt admiranda, quædam imitanda in Deo: admirandum est, quod sit à seipso; sit primum principium, & ultimus finis, ac similia: imitandæ sunt virtutes, quia secundum Philosophum, perfectio est secundum naturam perfectibilis, & non debet transcendere limites illius: anima est natura sua intellectiva, affectiva, opera-

rati-

rativa. In his ergo perfici debet, imitando Deum in cognoscendo, amando, & operando propter summum bonum; sicuti Deus ipse cognoscit, amat, & agit.

Hic erat sensus Apostoli, quando exhortabatur ad imitandum Deum in charitate. Ephes. 5. *Imitatores Dei estote, sicut filij charissimi, & ambulate in dilectione.* Quia charitatis est, amare Deum, & imperare cęteris facultatibus, ut agant id ipsum. Ideo & justo aliud exercitium esse non debet, quàm motus amoris, quod est amare, & agere ex amore.

Quia charitas tanquam Regina, movet omnes facultates & virtutes, ad suum proprium finem summi boni. Movet oculos ad videndum, sed propter finem amoris; movet manus ad operandum sed propter finem summæ bonitatis: movet intellectum ad cognoscendum, sed ad conformandum se volun-

luntati divinæ. Et in summa, anima amans Deum est idipsum, quod imitans. Sicut Deus amat se, & creaturas propter se, neque unquam recedit à se, sed semper est in se; ita anima per amorem amat Deum & creaturas propter Deum, & semper invenitur in Deo, & non exit à Deo, nisi ut revertatur ad Deum.

X. AMOR DEI,

Beatitudo participata.

DUæ sunt sortes beatitudinis, una meriti, altera participationis; amor Dei habet utramque, quia non solum meretur beatitudinem cælestem, sed etiam aliquo modo participat consolationem & gaudium illius; dat pacem conscientiæ, serenitatem intellectui, gaudium affectui, quietem voluntati, satietatem desiderio, & in summa efficit cor, quod possidet, omnino purum, tranquillum, felix, beatum & Dei-

Deificatum. Ideo reciprocè dicuntur beatus, & amans; qui habet sanctum amorem, beatus est; & qui est beatus, habet sanctum amorem.

Veritatem hanc docet experientia: da mihi cor amans, possessum ab amore divino. Talis est Dominus mundi, quia est eo superior. Possidet omne bonum, quia possidet Deum: liber est ab omni malo, quia est sine peccato: non sperat, quia gaudet: non timet, quia amat: vivit vita Dei; regnat in regno Dei: semper agit festa, gaudendo & jubilando in gaudio & in jubilo Dei, quem amat.

O Deus amate, qui solus beatum facis! beate amor, amor beate, tibi me inclino, te adoro, te solum peto pro dono.

XI. AMOR DEI,

Amor Unius.

QUando anima vivit in quiete & pace?

pace? cum desiderijs caret: quando caret desiderijs? cum desideratis potita est. Et quando potitur desideratis? cum possidet omne bonum, sine omni malo. Et hic est finis petendi, neque iri potest ulterius. Verum est ergò, quod amor Dei sit amor unius.

Amor ad unum, unio ad unum, qui est omnia, quia amor vult omnia, & omnia, non nisi in uno solo Deo sunt: ergò non vult, nisi solum Deum, unum, unum Deum; Deum & omnia. *O amor ad unum, & ad omnia!* vult omnia in uno, & unum in omnibus. *Ad unum.* Hæc est summa studiorum amoris, hic genius ejus, hoc ei volupe.

Ergò non immerito dixit B. Ægidius; *una uni.* Una anima, unus amor, unus Deus. Petis tranquillitatem? quære unitatem. *Ad unum.* Cogitatio Deum cogitet, at propter Deum. *Ad unum.* Actio operetur, sed propter Deum. Et semper spectando *ad unum*, eris

eris beatus in uno, qui est ipsa beatitudo per suam essentiam, Deus benedictus in sæcula.

XII. AMOR DEI,

In desiderio mortis.

H*Ic est modus amantium, velle pro invicem mori*, ait S. August. 4. Confess. 6. Hoc signum amoris dedit Christus Dominus noster in tota vita sua, maximè verò, cum dixit Judæ: *quod facis, fac citius:* illud cupio, illud desidero, illud quæro; ad hoc enim veni in mundum. Vis me vendere Judæis? volo vendi: vis tradere? volo tradi: vis, ut crucifigar? volo crucifigi: vis, ut occidar? volo occidi. Hoc amo, hoc affecto: quod facis, fac citius. O amor interminabilis, ô charitas inæstimabilis, ô dilectio inscrutabilis.

Disce à Christo, anima mea, quomodo debeas illum amare; disce dicere, *quod facis, fac citius.* Ego novi,

quod

quod aliqua dierum tuarum futura sit ultima vitæ meæ. Hanc flagito, ac desidero: veniat ocyus. Morbe, *Quod facis, fac citius.* Video, te esse mortis præcursorem: & quid induciæ? cresce, cresce semper, & ad extrema decurre, ut impleatur desiderium meum. Mors, *quod facis, fac citius.* O chara mors, quæ mihi es pro vita, quid moraris? jam tempus est, noli expectare aliud tempus.

Id ipsum dic omnibus rebus tibi molestis, calori, frigori, fatigationi, fami; *quod facis, fac citius*: nolo vivere, volo mori. *Cupio dissolvi, & esse cum Christo.*

XIII. AMOR DEI.

Cernitur in lingua.

SI amor divinus est, erit etiam lingua divina. Lingua est instrumentum, & pulsus cordis; unde si cor movetur à Deo, eodem motu lingua. Loquere

ca,

ea, quæ sunt spiritûs: & crebrius loquere, quam respiras; *pulchrum enim, ac divinum est, per divinarum rerum commemorationem ad Dei amorem perpetuò exstimulari*, ait S. Gregor. Naz. Orat. 26.

O si daretur mihi gratia; concessa sancto illi, qui in sanctis colloquijs nunquam lassabatur, in vanis statim dormiebat! si cor nostrum est templum, lingua erit tuba Dei, animata flatu Spiritus sancti. Sanctus amor est universalis motus animæ; movet animam, & omnes ejus facultates ad suum finem: & sicut cor movet ad amandum Deum, ita movet linguam ad laudandum.

O si haberem centum & mille corda, ad amplius eum laudandum! associemus linguas nostras linguis Angelorum, & una cum illis absque cessatione semper cantemus laudes Dei.

XIV.

XIV. AMOR DEI,

Amor Liberalissimus.

QUis potest animo comprehendere liberalitatem divini amoris, munificentissimi in donis naturæ, profusissimi in donis gratiæ? in ordine naturæ largitur esse, vegetari, sentire, intelligere; in ordine supernaturali, gratiam, gloriam, divinitatem unitam humanitati in Christo, & Christũ ipsum in sanctissimo Sacramento. *Quid retribuam Domino?* quomodo gratus ero *pro omnibus, quæ retribuit mihi?* donat mihi summum, quod est in natura, intelligere; & summum in gratia, quod est Christus. *Quid retribuam Domino?* quomodo gratus ero? quid potero ei respondere?

Gratias agite pro nobis, vos Angeli beati, laudando tantam beneficentiam, & exaltando eam in sæcula. Gratias age pro nobis tu, Regina Angelorum,

sanctissimæ Trinitati, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Gratias age tu pro nobis, sanctissima & beatissima humanitas Christi, quia per te & per merita tua, tanta nobis bona largitur.

Exulta anima mea in benedictionibus dulcedinis: jubila cor meum, in memoria tantorum beneficiorum: redde tuo benefactori te totam: redde illi intellectum in cognitione infinitæ bonitatis; redde illi memoriam, in continua recordatione beneficiorum suorum: redde ei linguam in continuis laudibus; redde illi denique manum in benefaciendo semper proximo tuo, amore suæ divinæ majestatis.

XV. AMOR DEI,

Amor vitalis.

ANima creata à Deo ad finem supernaturalem, non solum dat vitam, sed etiam accipit; dat vitam corpori,

pori, accipit vitam à Deo. Sed, ô quantum differt ea, quam dat, ab illa, quam accipit! dat vitam naturalem, accipit supernaturalem: dat humanam, accipit vitam divinam, dat miseram, accipit beatam.

Vita, quam dat anima corpori, tantum est vita sine alijs bonis. Non est vita opulenta, non honorata, non jucunda: nam divitias, honores, voluptates aliunde acquirit. Sed vita, quam anima accipit à Deo, non est tantũ vita, sed etiam causa omnium bonorum. Est vita cumulata omnibus divitijs Cæli & terræ; vita ornata omnibus honoribus, divinis & humanis: est vita affluens omnibus delicijs, terrenis ac cælestibus. O vita, quæ verè es vita! in te vivit memoria recordatione Dei: vivit intellectus consideratione DEI: vivit voluntas amore Dei. Tu es verè aura vitalis veri amoris, per quam anima spirat, atque aspirat ad DEUM suum.

sine te mortuus sum. Vivit in te anima mea vita divina, vita cognitionis, vita amoris, sed cognitionis & amoris non alterius, quàm Dei. *Hæc est vita æterna, ut cognoscant te Deum vivum:* hæc, non alia, est vita beata ac divina, cognoscere te, Deus meus, & cognoscendo amare te.

Sed undenam tanta magnitudo provenit animæ, ut vivat vita divina, vita Dei? mors Christi promeruit, quæ est divina mors, mors Dei. Præmium respondet merito, effectus causæ: mors Christi est meritum vitæ nostræ, & vita divina effectus est mortis Dei.

Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? vita mea est mors tua, Domine: vivo morte tua, vivo propter mortem tuam. Meum vivere est tuum Mori, & mori tuum est meum Vivere. Si ergò per te vivo, tibi vivam, servitio tuo, gloriæ tuæ; tota vita & mors mea non alium finem habebit, quàm beneplacitum tuum.

XVII. AMOR DEI,

Se solo pensatur.

A*Mor solo amore pensatur.* En axioma in schola amoris receptum, amorem non alio auro æstimari, quàm amoris. *Si dederit homo omnem substantiam suam*, si non simul det amorem, *pro nihilo despiciet eam.* Amor non vult aliud, quàm amorem, cibus ejus est amor, pax & gaudium ejus amor, amore solo contentus est. O sanctum amorem, qui tantum delectat Deum, ut eo solo ipsi satisfiat, & obliteretur, quidquid ei debemus.

Si Deus essentialiter amor est, quo alio possit oblectari, nisi amore? ô prærogativa & privilegium amoris! ingreditur essentiam Dei: *Deus charitas est*, Deus est essentialiter amor. Non ita, cum dicimus, Deus humilitas est. Non est humilitas, sed causa humilitatis. O Deus, ô amor! utrumque nomen

men significat tuam naturam. Et jam intelligo, quare sic ames. Amor quid aliud potest, quàm amare? & qui totus est amor, totus amat; & qui est infinitus amor, infinitum amat.

Sed non sic amatur amor; plangit vir quidam sanctus: *amor non amatur, non amatur amor!* qui haberet oculos tantum ad videndas tenebras, & non ad videndum lumen, melius eos non haberet: ita qui amat, & non amat amorem, melius est, ut non habeat amorem, nec vitam, nec esse: amo amorem, & aliud non amo, quàm amorem.

XVIII. AMOR DEI,

Suspirium Cordis.

SPiritus oris nostri Christus Dominus. Thren. 4. Halitus animæ, Spiritus cordis, aura vitalis, quæ in vita me retinet, non est alia, quàm Christus, amor Christi, præsentia Christi. O mi

Iesu, quod corpus est sine respiratione, hoc est anima mea sine amore.

Quid facis, corpus? non desinis respirare. Et tu anima desinis amare? non ita, non ita, tu corpus spira, & respira, & tu, anima, suspira & aspira. Et in quem? ad quem? suspira ad Jesum, aspira ad Jesum. Ecce Domine, sit hoc pactum inter nos: *quoties inspiro, & respiro; ad te, Domine, suspiro & aspiro*: quoties spiro & respiro corpore; toties anima suspiro & aspiro.

O Iesu mi dulcissime, spes suspirantis animæ; in te suspirat anima mea; ad te aspirat cor meum. O suspirium, quod penetrat Cælum, & penetrat usque ad cor Dei! O sitis cervæ transfixæ! ô desiderium animæ amantis! aspira anima mea ad primum principium, quod tibi dedit, ut esses; Suspira ad ultimum finem, qui tibi præparat gloriam.

XIX. AMOR DEI,

Cœlestis Ambrosia.

CIbus mensæ cælestis, & ambrosia paradisi est sanctus Amor Dei, quo nutriuntur beati Spiritus & vescuntur in cælo. O cibum dulcissimum, cibum suavissimum, cibum qui nutrit vitam divinam ac beatam.

Eodem cibo gaudent beati in cœlo, quo aluntur Iusti in terra, sed modo valdè diverso. Hic tantum colliguntur micæ, quæ cadunt de mensa æterni Convivij. Sunt micæ, sed de pane vitæ; sunt micæ, sed superant omnem escam terrenam: sunt micæ, sed disponunt ad satietatem cælestem.

O Ambrosia divina, cibus dignus palato Dei! O dignitas Animæ, gustantis eundem cibum cum Deo. Amat Deus, amat Anima, & in eodem amore con-

re conveniunt; uterque est amor Dei, uterque amor divinus. Gratias tibi Deus meus, qui non tantùm admittis me ad mensam tuam, sed etiam tuo ipsius cibo me pascis. Gratias tibi & gloria in æternum. Fac, obsecro, ut ex degustatione cibi divini fastidiam omnem alium cibum terrenum.

XX. AMOR DEI,

Amorosa spiratio.

MAteriale cor nostrum continuò duos motus habet, *dilatationis*, *& constrictionis*; dilatatur ad recipiendã auram salubrem; constringitur ad noxiam expellendam. Similis debet esse vita animæ nostræ, duplicique motu moveri, dilatationis affectuum erga cælestia, & constrictionis erga terrena. O Cælum, ô terra! Cælum ad considerandum, terra ad calcandum. Cælum patria filiorum Dei; terra exilium

lium delinquentium. Erga Cælum extendatur cor meum in immensum; erga terram contrahatur in punctum.

Præterea, materiale cor nostrum aërem expellit, & aërem recipit, aërem inspirat, aërem respirat; ita voluntas nostra, spirituale cor animæ, amorem expellit, & amorem resumit: expellit exitialem sui ipsius, & assumit vitalem Dei. Odium & amor partiuntur cor meum; odium mei ipsius, & amor tui, O Deus meus: nec potest admittere amorem mei, quin expellat amorem tui. Foras, foras omnis amor, qui amor Dei mei non sit: foras mundus & caro: foras omne creatum: solum regnet intus, quod increatum est.

O anima mea, sit hæc tua occupatio: inspira semper, & respira. Inspira amorem divinum, respira humanum: ut semper purum conserves cor tuũ, occupatum in solo Deo.

XXI. AMOR DEI,

Similis amori mundi.

Contentus est Augustinus, *ut amor noster erga Deum sit similis illi, quem habent alij erga mundum:* quales impetus habeas ad mundum, tales inquit, habeas ad artificem mundi. In Præfat. Psal. 31. Quanto studio prius curabas res mundi, tanto nunc attendas servitio Dei. Sed hæc est mera indulgentia Sanctorum, ac dicere volunt, saltem non minoris faciendum esse Creatorem, quàm creaturas, & eâ diligentia incumbendum obsequio Dei, qua prius mundo serviebatur.

Alias certè quantum Creator excedit omnes creaturas, tantò major etjam esse deberet amor ipsius, quàm omnium creaturarum. Quid enim est, obsecro, creatura comparata suo Creatori? *Quod una gutta ad fontem, atomus unus ad aërem, favilla una ad fornacem,*

unum

unum granum arenæ ad terram: & uno verbo, *unum nihil ad omnia*: quia creatura de se nihil est, Creator omnia; omnium enim perfectionem complectitur.

Quod si ita est, scio quid faciam: colligam omnem amorem meum per creaturas dispersum, & eum in uno solo Creatore reponam; & quamvis eas amarem, non tamen amabo, nisi propter Deum, & eo modo, quo Deus vult, ut semper amem Deum, vel in se, vel in suis creaturis.

XXII. AMOR DEI,

Amor Soli.

SOli Deo debetur amor, quia *soli Deo honor & gloria*: soli Deo debetur amor, quia solus est; nam quidquid est aut ipse est, aut ipsius est. O verbum amanti dulcissimum, convenientissimum amato!

Quid est, solus? *non cum alio.* Tu es homo, sed non solus es homo, quia sunt alij, præter te. Sol est unus, sed non solus, quia licet non sint, possunt tamen esse multi soles: *solus Deus, unus & solus: est unus*, nec potest esse alius Deus. O infallibilis veritas! *Dominus Deus noster, Deus unus est. Videte, quia ego sim solus*: *Deut*. 32. quasi dicat; cavete, ne perdatis Deum, quia non invenietis alium. Si inimicus vobis sit Deus, non habebitis alium Deum amicum. Si Deus vos in infernum ablegat, non est alius Deus, qui vos inde possit eripere. Si ergo unus & solus est Deus, etiam unus & solus est amor Dei.

Vis hieroglyphicum veri amantis? pinge cor, & inscribe illi: *soli*. Vis medium, quo subitò sanctus evadas? scribe in te, & in omnibus rebus vocem hanc *soli*; in affectibus, *soli*: in sensibus externis, *soli*: in tua domo, tuis facul-

cultatibus, tuo officio, *soli:* vis reformationem mundi, ut inde absit omne peccatum? in omnibus scribe vocem hanc, *soli.* In Cælo, *soli:* in terra, *soli:* in civitatibus, *soli:* in palatijs, *soli:* in omnibus hominibus, *soli:* conclude; *sola, soli:* habeo solum unam animam, *soli Deo hanc dabo.*

XXIII. AMOR DEI,

Unitas cum Deo.

AMori proprium est, *facere unum cum amato, qui enim amat, amato identificatur,* ait Abul. *Et qui adhæret Deo,* per amorem, *unus Spiritus est* 1. Cor. 6. Unitur in uno Spiritu, & in una voluntate cum Deo. Quis potest cogitare unitatem majorem, quàm hæc sit, impetrata à Christo, cum oravit; *Pater, volo, ut in nobis unum sint, sicut & nos unum sumus.* Sicut nos unum sumus per eandem naturam, ita fideles

mei unum ſint mecum per eandem voluntatem: habeant mecum idem velle, eundem amorem, idem gaudium.

Ad hanc unionem elevata anima ſic abſorbetur, ut quodam modo non compareat inter mortales; fit quaſi impaſſibilis & immutabilis. *Abſcondes eos in abſcondito faciei tuæ à conturbatione hominum. Pſal.* 30. Non dixit Propheta, ut notàt Auguſtinus, abſcondes eos in Cælo, in paradiſo tuo, in ſinu Abrahæ; quia omne vileſcit, quod Deus non eſt; ſed *abſcondet in abſcondito faciei ſuæ*: abſcondet te Deus intra ſuam eſſentiam, in abyſſo ſuæ lucis, in oceano ſuæ pulchritudinis, in mari immenſo infinitæ ſuæ dulcedinis: abſcondet te intra ſe, uniet te, & faciet te velut eandem rem cum divinitate ſua.

Et tunc eris liber à conturbatione hominum; omnes perſecutiones hominum tibi non creabunt moleſtiam, nec turbationem.

XXIV

XXIV. Amor Dei,

Mors beata.

Quatuor ſunt gradus perfectæ & violentæ charitatis: *vulnerare, ligare, languere, deficere:* quia amor Dei *vulnerat* in affectu animam, *ligat* in intellectu; *facit languere* in actionibus: *deficere* in propria vita; unde cum beata quadam morte, vivit ſolum in vita Dei; amando, cogitando, deſiderando mori pro Deo.

Examina te ipſam, anima mea, & vide, an experiaris hos affectus in te. Sentis Deum in affectu? ſignum eſt, quod *vulnerata ſis*. Non cogitas aliud, quàm Deum? ſignum eſt, quod *ligata ſis*. Inepta es ad agendum pro mundo, ac tantum laboras pro Deo? ſignum eſt, quod ſis *in ſtatu languentium*. Deſideras exire de vinculis corporis, & præſens Deo conjungi? ſignum eſt, quod *in te ipſa ſis mortua, & vivas tantum in Chriſto.*

Hos affectus experiebatur Sponsa, cum diceret: *vulnerata charitate ego sum: tenui eum nec dimittam: amore langueo: anima mea liquefacta est.* Et quilibet horum graduum est major altero. I° Deo alligat affectum: sed major est II° Qui ligat etiam intellectum: & hoc major est III° Qui etiam actiones ligat; ultimus omnes excedit, qui facit animam egredi a se ipsa, & collocat in Deo. Precare itaque Deum tuum, anima mea, & dic ei; *vulnera me, liga me, fac me languere & deficere in me*, & vivere solum in te.

XXV. AMOR DEI,

Amor finis.

DEus est finis, quia Deus principium, qui in agendo se ipsum habet pro fine, faciens omnia propter suum amorem, & propter gloriam suam. Si ergo Deus est finis meus, Deus erit mea pax, mea quies, vita, perfectio, gaudium:

um: finis generalis omnium virium animæ, omnium passionum appetitûs, omnium sensuum corporis: finis memoriæ, ut memor sim Dei: finis intellectus, ut cogitem Deum: finis affectuum, ut ordinem eos in Deum; finis sensationum, ut dirigam eas in Deum. O Deus meus, tu solus es finis desideriorum meorum, finis cogitationum, finis amoris mei.

O finis sine fine! quando hæc vita mea suum finem attinget? quando veniet ad Deum suum? O *finem Deum*! ô *Deum finem*! non est Deus sine fine, nec finis sine Deo. Ultimus finis est Deus, & Deus est ultimus finis. *Quando veniam, & apparebo*? quando veniam, & requiescam? & non in alio, quàm in meo fine, & in ultimo fine: fine, qui non significat solam cessationem motus ac desiderij, sed possessionem pacis, fruitionis, gaudij, æternitatis bonorum.

XXVI. AMOR DEI,

Petitio Animæ.

UNam petij à Domino, hanc requiram Psal. 26. Gratia divini amoris sola sufficit ad quietem cordis. Magnes movetur semper, at cum respicit polum, subito quiescit. Sic anima nostra inquieta circumibit, sitibunda, famelica, vaga per creaturas mundi: sed ingrediatur amorem Dei, en ibi subito pax & quies, non aliud petit, non aliud desiderat; sed dicit: *inveni, quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam. Cantic.* 3. Circumivi multum, atque discurri per varias regiones, ut invenirem meum amorem; inveni tandem: arcte illum tenebo, ne discedat: sentio magnam quietem & pacem.

Fac me Domine, sentire per affectum, quod sentio per intellectum. S. Augustin. O quàm longa est via cognitionis, & quam compendiosa & brevis via amoris?

nis! fac Domine, ne celer intellectus præcurrat, ac lentè sequatur piger affectus: quod teneo cognoscendo, fac ut etiam complectar amando. O amor, ô sancte amor, divine amor, ubi es? ubi habitas? ubi moraris? O me miserum! quis credat? es exul à terra, mundus te non novit; non est ibi, qui te æstimet.

O mundani, quantum aberratis cœci à via? quid petitis? quid desideratis? una est vestra petitio, velle gaudere, consequi pacem, gaudium & consolationem; sed non videtis, vos aberrare à viâ? *non reperitur in alio, quàm in Deo.* Aperite ostium cordis sancto & puro amori: & invenietis, quod vultis; *& gaudium vestrum nemo tollet à vobis:* non habebit finem, sed in æternum durabit.

XXVII. AMOR DEI,

Amor Liberator.

PRoprium est amori divino, cum

purus & perfectus est, liberare cor omni dolore, & molestia. *Cum inhæsero tibi ex omni me, non erit amplius labor & dolor*, ait S. August. 10. Conf. 28. Cum totus ero Dei, omnino perceptus ejus amore, quanta pace gaudebit cor meum, liberum omni dolore & molestia?

Et viva erit anima mea, tota plena te: tunc enim verè dici poterit anima mea vivere, cum tota repleta fuerit vita sua, quæ es tu, Deus meus. Cor tuum plenum Deo, est cor vivum per Deum; vivit vita divina. O vita, quæ sola es vera vita! beatus qui te amat, ac te desiderat; sed beatior, qui te possidet.

Ex omni me: totis meis viribus, & quantum possum in agendo, & patiendo, non aliud volo, quam te, ô bonum meum: bonum, quod es omne bonum: renuncio omni altero bono: amplector summum bonum; in te me stringo, tibi me

bi me unio, in te me muto. O felix conversio, beata conformatio: ego in Deum, & Deus in me: ego intra Deum, & Deus intra me: *Deus & ego.* Non est ibi amplius mundus pro me: non infernus, non Cælum, non alia creatura pro me: *Deus & ego.*

XXVIII. AMOR DEI, *Sanitas Animæ.*

CORpus est vivum per animam; sanum, per usum perfectum suarum virium, ad quem movetur ab anima. Sic anima est viva per gratiam & amorem Dei, sana & sancta per usum perfectum gratiæ & virtutum. O mi Deus, cor mei cordis, & Spiritus mei Spiritus: fac, ut anima mea non tantum sit viva in te, sed etiam sana & sancta in tui amore.

Quod malum, quæ afflictio, quæ miseria est, si vivat corpus, ac semper

infirmum, & sine operatione? talis est anima tepidi; vivit, sed non vita perfecta: non operatur, non sentit divina solatia: neque desunt ei mœrores, stimuli, remorsus & scrupuli. Libera me, Deus, à tali infirmitate; malo, citius mori, quàm vivere imperfectè in te. Vivat in te cor meum, sed vita sancta & perfecta: fugiat omne peccatum, non solum grave, sed etiam leve; nec solum culpam, sed etiam omnem umbram illius. Amem semper meum amorem, & quidem amore perfecto.

Amo te, plus quam me, neque me, sine te. Amo, & quidem amore vivo, constante & forti: amo sine alio amore; unus & solus est amor meus; sicut unum & solum est meum bonum, summum & infinitum bonum.

XXIX. AMOR DEI,

Identitas cum Deo.

I. EA vis est amoris, ut quantum potest

test, amantem faciat idipsum cum eo, quod amat. *Qui amat, amato identificatur: quia amicus est alter ego*, ait Abulensis in Genes. 1. ad Epist. Hieronim. Transit enim in naturam amati, quem amat sicut seipsum. Quid ergo dicetur de amore Dei? qui amat Deum, Deo identificatur, in quantum licet creato cum increato: *& Deus est alter ego, & ego alter Deus.*

II. Quis non amaret si tale est meritum & merces amoris? amando Deum migro in Deum; & quantò plus crescit amor tantò penitior est unio, unio attractiva & participativa; quæ communicat nobis essentiam & perfectionem Dei: poteritne aliud facere Christianus? poterit parvi ducere tantum bonum? aspernabitur tantum thesaurum?

Sume exemplum B. Mariæ Oegniacæ, quæ in lampade cordis sui ignē charitatis, oleo misericordiæ quotidie

Quis tantum amorem non amaret? quis non responderet tam munifico largitori? magna ratio est, ut omnis amor sparsus ac divisus per creaturas, totus colligatur in solum Creatorem. Amo Deum meum, nec aliud volo, quàm Deum. Solus Deus est amor meus, solus Deus spiritus meus, cor meum, vita mea.

O amor, qui semper ardes, & nunquam extingueris, veni in nos, & posside nos, ait S. August. Veni in nos ignis cælestis: flamma divina illumina intellectum nostrum in cognitione infinitorum & immensorum beneficiorum tuorum: inflamma affectum nostrum in sancto amore bonitatis ac liberalitatis tuæ; separetur cor nostrum ab eo omni, quod tu non es; & uniatur tibi soli unione forti, unione insolubili, unione æterna.

XXXI. AMOR DEI,

Cibus Animæ.

A*Mor Dei, cibus animæ dulcissimus, & omnem habens in se suavitatem,* ait S. Bernar. Cibus Dulcissimus, quia Dei dulcissimi, qui est ipsa suavitas per essentiam suam.

Sed hæc dulcedo in Deo suos gradus habet, quibus plus minusve gustatur. Dulcis est in meditatione, dulcior in oratione, dulcissimus in contemplatione, superdulcissimus in beatificatione. O dulcedo ineffabilis! ô cibus vitæ æternæ! regnet tua dulcedo super omnes mundi oblectationes. Vincat gaudium in Domino, donec finiatur gaudium in sæculo. *Gaudium in Domino semper augeatur, donec compleatur: & gaudium in sæculo semper minuatur, donec finiatur*, ait S. Augustinus.

Hoc debet esse desiderium hominis Christiani, ut quod Deum attingit, sem-

ſemper augeatur, donec compleatur. Gloria Dei ſemper augeatur, donec compleatur. Sed quod ſpectat ad mundum, ſemper minuatur, donec finiatur. Minuatur affectus erga mundum, & oblectatio in rebus mundanis, donec omnino conſumatur & pereat.

XXXII. AMOR DEI,

Puritas Cordis.

IGnis ferrum purgat à rubigine, amor Dei cor à labe culparum. Cor purum, cor amans; & tam purũ, quàm amans. Utinam cor meum eſſet plenum amore cæleſti, ut totum vacuum inveniretur à culpa! *fiat cor meum immaculatum, ut non confundar:* ac proinde totum inflammetur igne cæleſti atque divino.

En ad oſtium tuum, ſumme paterfamilias, mendicus pulſo; jube aperiri pulſanti. Exaudi orationem ſervi tui. *Cor mundum crea in me Deus*, ac purifica-

ficatum flamma purissima divini amoris. Cor meum, Deus meus, est habitatio tua: convenit, ut sit longè mundissima pro te superpurissimo. Purissimus est amor tuus, quo amas te ipsũ, purissimus etiam ille amor, quo venis ad nos; ita purissimus fit pariter amor meus erga te.

Desidero te amare illa puritate amoris, qua Seraphini te amant: amare te divina puritate, qua tu, Deus amas te ipsum: amare te amore tam puro, ut vellem aliud nihil esse, quàm amor, *totus amor, totus amatus, totus amans tui*

XXXIII. AMOR DEI,

Oculus amorosus.

QUia divinus amor supponit unum trium luminum, fidei, vel intelligentiæ, vel gloriæ; quæ differunt sicut stella, Luna, & sol: in hac vita non debemus contenti esse lumine fidei; sed ulterius progredi ad lumen intelligen-

tiæ,

tiæ, quod est donum sapientiæ, donum spiritus sancti, quo altissime degustamus, ac penetramus mysteria nostræ sanctæ fidei.

Hæc sapientia est unio amorosa cum Deo, & perfecta in Deum transformatio, non quidem secundum substantiam, sed secundum accidentia; *ut ferrum candens; ut aër illuminatus, ut materia forma informata*, ait Gerson.

Concede mihi, Domine, hanc divinam sapientiam: fac, Domine, ut oculus mei intellectus sit oculus amorosus: intellectus cum affectu, fides cum charitate, sapientia cum divino amore, Cognoscam te, Deus meus; cognoscam, ut sapiam: sapiam, ut amem; & tunc quiescat anima mea, *ut materia in forma, lapis in centro, & qualibet res in fine.*

XXXIV.

XXXIV. AMOR DEI, *Ars divina.*

ARs *est artium, ars amoris*, ait S. Bernardus. Amor Dei ſuperat & excedit omnem artem, quia eſt ars non humana, ſed divina, quam non induſtria humana invenit, ſed bonitas & charitas Dei. O divine artifex, qui ab æterno te occupaſti ſemper in hac arte, doce me modum, quo me continuo in illa exerceam.

Quanti æſtimatur in mundo ars parandi divitias? quàm multi eam ſectantur? quanto ſtudio in eam incumbunt homines mundani? & tamen haud aſſequuntur: veræ divitiæ ſunt in amore divino: omne aurum totius mundi comparatum ad eas, æſtimabitur lutum, & arena eſt exigua.

Qui vult evadere inſignis in aliqua arte, debet aſſiduè ſe exercere in ea, ſemper inſtrumenta habere in manibus:

bus: ita me gerere debeo in arte divini amoris, ut occuper ſemper in amando. Aliarum occupationum quælibet ſuum tempus habet: nulla eſt continua, ſed aliam alia interrumpit. Amor neſcit interruptionem. Ergo ſemper ama, ſine ceſſatione, in omni tempore & loco: & quando ſatis amaveris, ceſſa amare; ſed ceſſatio ſit amoris cauſa, ut ceſſes propter amorem.

XXXV. AMOR DEI,

Refugium Animæ.

REmedium efficaciſſimũ in omnibus ærumnis & neceſſitatibus eſt, recurrere ad ſanctum amorem. Hic velut in loco ſuaviſſimo abſcondit animam in ſanctuario Divinitatis. *Abſcondes eos in abſcondito faciei tuæ.* Non dixit, abſcondes eos in paradiſo tuo, in ſinu Abrahæ. *Omne vileſcit quod Deus non eſt:* ait S. Auguſt.

O digniſſima habitatio animæ, Divini-

vinitas & facies Dei! ibi anima vivit ſecura *à conturbatione hominum*, ab omnibus malis, quæ ſolent eſſe moleſtiæ & turbationes ab hominibus. Sanctus amor clavem habet hujus altiſſimæ turris divinitatis, & aperta janua animam introducit in eam, quæ ibi non ſecurè tantum & ſine perturbatione quieſcit, ſed etiam feliciter ac beatè.

O divine amor, potentiſſime defenſor, ſodalis fideliſſime; cæleſtem paradiſum aperis, & claudis. Non ſolum deſidero, ut aperias ſed ut etiam claudas? ut quando cor meum ſemel intraverit ad theſauros divinitatis, nulla amplius ex cauſa inde recedat.

XXXVI. AMOR DEI,

Pactum cum Deo.

AH! vellem ſemper amare, clamando, *ego amo, ego amo*, ſed non ſcio modum id agendi. Tantum mihi per-

permissum non est: ecce cor languet, ac deficit etiam lingua. Scio, quid faciam: concede mihi Domine, ut agam tecum per signa, sicut mutus, qui cogitationes suas explicat varijs gestibus. Similiter faciam ego. Cogitatio, quam exprimere velim, est ea tantum, *quod amem.* Cupio hoc significare per omnes motus corporis, per omnes actus animæ: volo, ut instrumentum explicandi meum amorem, non sit Cor solum, non lingua sola, sed omnis gestus, omnis passus, omnis actus animæ meæ; omnis motus corporis mei, & hoc cupio esse veluti pactum stabile, semperque firmum inter duo corda, *Dei & meum.*

Atque hoc mihi sufficit, quia sic potiar voto meo, ut semper amem; dum omnia mea verba, omnes gressus mei, omnes cogitationes, motus & affectus, omnes anhelitus in vigilia & in som-

fovebat. Curabat cor suum, ut lampadem accensam, in qua semper divinus amor arderet; & ne quando flamma deficeret, quotidie nutriebat eam oleo misericordiæ & charitatis proximi. Idem faciamus & nos; & ista charitate semper propius accedamus, & reperiemus intimam unionem; imo identitatem & transformationem in Deum.

XXX AMOR DEI,

Correspondentia cum Deo.

RES est naturali rationi valde conformis, amare suum conditorem, benefactorem & conservatorem. Et qualis est noster Creator & conservator? quis major benefactor noster, quàm Deus? quando amo Deum meum, amo eum, qui me creavit, qui me conservat, & quod majus est, qui me destinavit ad altissimum finem, ad beatum finem æternæ gloriæ.

Quis

Quis tantum amorem non amaret? quis non responderet tam munifico largitori? magna ratio est, ut omnis amor sparsus ac divisus per creaturas, totus colligatur in solum Creatorem. Amo Deum meum, nec aliud volo, quàm Deum. Solus Deus est amor meus, solus Deus spiritus meus, cor meum, vita mea.

O amor, qui semper ardes, & nunquam extingueris, veni in nos, & posside nos, ait S. August. Veni in nos ignis cælestis: flamma divina illumina intellectum nostrum in cognitione infinitorum & immensorum beneficiorum tuorum: inflamma affectum nostrum in sancto amore bonitatis ac liberalitatis tuæ; separetur cor nostrum ab eo omni, quod tu non es; & uniatur tibi soli unione forti, unione insolubili, unione æterna.

XXXI. AMOR DEI,

Cibus Animæ.

A*Mor Dei, cibus animæ dulcissimus, & omnem habens in se suavitatem,* ait S. Bernar. Cibus Dulcissimus, quia Dei dulcissimi, qui est ipsa suavitas per essentiam suam.

Sed hæc dulcedo in Deo suos gradus habet, quibus plus minusve gustatur. Dulcis est in meditatione, dulcior in oratione, dulcissimus in contemplatione, superdulcissimus in beatificatione. O dulcedo ineffabilis! ô cibus vitæ æternæ! regnet tua dulcedo super omnes mundi oblectationes. Vincat gaudium in Domino, donec finiatur gaudium in sæculo. *Gaudium in Domino semper augeatur, donec compleatur: & gaudium in sæculo semper minuatur, donec finiatur*, ait S. Augustinus.

Hoc debet esse desiderium hominis Christiani, ut quod Deum attingit, sem-

ſemper augeatur, donec compleátur. Gloria Dei ſemper augeatur, donec compleatur. Sed quod ſpectat ad mundum, ſemper minuatur, donec finiatur. Minuatur affectus erga mundum, & oblectatio in rebus mundanis, donec omnino conſumatur & pereat.

XXXII. AMOR DEI,

Puritas Cordis.

IGnis ferrum purgat à rubigine, amor Dei cor à labe culparum. Cor purum, cor amans; & tam purũ, quàm amans. Utinam cor meum eſſet plenum amore cæleſti, ut totum vacuum inveniretur à culpa! *fiat cor meum immaculatum, ut non confundar:* ac proinde totum inflammetur igne cæleſti atque divino.

En ad oſtium tuum, ſumme paterfamilias, mendicus pulſo; jube aperiri pulſanti. Exaudi orationem ſervi tui. *Cor mundum crea in me Deus*, ac purifica-

ficatum flamma purissima divini amoris. Cor meum, Deus meus, est habitatio tua: convenit, ut sit longè mundissima pro te superpurissimo. Purissimus est amor tuus, quo amas te ipsũ, purissimus etiam ille amor, quo venis ad nos; ita purissimus sit pariter amor meus erga te.

Desidero te amare illa puritate amoris, qua Seraphini te amant: amare te divina puritate, qua tu, Deus amas te ipsum: amare te amore tam puro, ut vellem aliud nihil esse, quàm amor, *totus amor, totus amatus, totus amans tui*

XXXIII. AMOR DEI,

Oculus amorosus.

QUia divinus amor supponit unum trium luminum, fidei, vel intelligentiæ, vel gloriæ; quæ differunt sicut stella, Luna, & sol: in hac vita non debemus contenti esse lumine fidei; sed ulterius progredi ad lumen intelligentiæ,

tiæ, quod est donum ſapientiæ, donum ſpiritus ſancti, quo altiſsimè deguſtamus, ac penetramus myſteria noſtræ ſanctæ fidei.

Hæc ſapientia eſt unio amoroſa cum Deo, & perfecta in Deum transformatio, non quidem ſecundum ſubſtantiam, ſed ſecundum accidentia; *ut ferrum candens; ut aër illuminatus, ut materia forma informata*, ait Gerſon.

Concede mihi, Domine, hanc divinam ſapientiam: fac, Domine, ut oculus mei intellectus ſit oculus amoroſus: intellectus cum affectu, fides cum charitate, ſapientia cum divino amore, Cognoſcam te, Deus meus; cognoſcam, ut ſapiam: ſapiam, ut amem; & tunc quieſcat anima mea, *ut materia in forma, lapis in centro, & qualibet res in fine.*

XXXIV.

XXXIV. AMOR DEI, *Ars divina.*

ARs est artium, ars amoris, ait S. Bernardus. Amor Dei superat & excedit omnem artem, quia est ars non humana, sed divina, quam non industria humana invenit, sed bonitas & charitas Dei. O divine artifex, qui ab æterno te occupasti semper in hac arte, doce me modum, quo me continuo in illa exerceam.

Quanti æstimatur in mundo ars parandi divitias? quàm multi eam sectantur? quanto studio in eam incumbunt homines mundani? & tamen haud assequuntur: veræ divitiæ sunt in amore divino: omne aurum totius mundi comparatum ad eas, æstimabitur lutum, & arena est exigua.

Qui vult evadere insignis in aliqua arte, debet assiduè se exercere in ea, semper instrumenta habere in manibus:

bus: ita me gerere debeo in arte divini amoris, ut occuper ſemper in amando. Aliarum occupationum quęlibet ſuum tempus habet: nulla eſt continua, ſed aliam alia interrumpit. Amor neſcit interruptionem. Ergo ſemper ama, ſine ceſſatione, in omni tempore & loco: & quando ſatis amaveris, ceſſa amare; ſed ceſſatio ſit amoris cauſa, ut ceſſes propter amorem.

XXXV. Amor Dei,

Refugium Animæ.

REmedium efficaciſſimũ in omnibus ærumnis & neceſſitatibus eſt, recurrere ad ſanctum amorem. Hic velut in loco ſuaviſſimo abſcondit animam in ſanctuario Divinitatis. *Abſcondes eos in abſcondito faciei tuæ.* Non dixit, abſcondes eos in paradiſo tuo, in ſinu Abrahæ. *Omne vileſcit quod Deus non eſt:* ait S. Auguſt.

O digniſſima habitatio animæ, Di-

vini-

permiſſum non eſt; ecce cor languet, ac deficit etiam lingua. Scio, quid faciam: concede mihi Domine, ut agam tecum per ſigna, ſicut mutus, qui cogitationes ſuas explicat varijs geſtibus. Similiter faciam ego. Cogitatio, quam exprimere velim, eſt ea tantum, *quod amem.* Cupio hoc ſignificare per omnes motus corporis, per omnes actus animæ: volo, ut inſtrumentum explicandi meum amorem, non ſit Cor ſolum, non lingua ſola, ſed omnis geſtus, omnis paſſus, omnis actus animæ meæ; omnis motus corporis mei, & hoc cupio eſſe veluti pactum ſtabile, ſemperque firmum inter duo corda, *Dei & meum.*

Atque hoc mihi ſufficit, quia ſic potiar voto meo, ut ſemper amem; dum omnia mea verba, omnes greſſus mei, omnes cogitationes, motus & affectus, omnes anhelitus in vigilia & in ſom-

no, erunt totidem actus amoris mei erga Deum, ac pro talibus à me fient, rogoque bonitatem divinam, ut pro talibus recipiat. Hæc erit mihi vita beata.

Fac, ô Deus, ut hoc pactum nostrum semper inviolatum permaneat: equidem pro mea parte, quidquid unquam in contrarium egero (quod spero, te donante, nunquam futurum) volo id pro non facto haberi, vel potius pro tali actu, quo non revocetur pactum hoc nostrum, sed confimetur.

XXXVII. AMOR DEI,

Requies in laboribus.

QUalis erit amaritudo, quæ amore dulcis non fiat? quod onus tam grave, ut non levetur amando? eritne invenire cor tam afflictum & gravatum, ut in amore quietem non sentiat? *qui amat non laborat*, inquit S. August. Verus amor difficultatem erubescit: pudet

pudet eum ostendere difficultatem in rebus, ad obsequium dilecti spectantibus.

Quia verus amor non sentit amaritudinem. Soror amoris dulcedo, soror odij amaritudo. En causam, cur verus amor, qualis est sanctus amor Dei, non sentiat amaritudinem; quia semper comitatur eum cordis dulcedo, quæ longissimè superat omnem amaritudinem corporis.

Qui vult ergo laborare sine labore, amet, & videbit mirandos effectus amoris. De S. Ignatio Lojola perhibetur, quod in omni molestia, ærumna, & persecutione, quas habuit continuas, in una Dei recordatione, & quasi amplexu per summam delectationem quiescebat: quamprimum enim recurrebat ad Deum, & velut infans in gremio matris, uno velut impetu se conjiciebat in brachia Dei, sentiebat in anima sua magnam pacem, & cum pa-

ce gaudium, ac cælestem consolationem.

XXXVIII. AMOR DEI, *Amor nostri ipsorum.*

QUis crederet, amorem proprium fœderatum esse cum amore divino; & eum qui amat Deum, etiam amare se ipsum? audi hoc ab Augustino: *qui se ipsum, inquit, & non Deum amat, non se amat: & qui non se, sed Deum amat, se ipsum amat.* Rationem adjungit; quia qui non amat Deum, propriam vitam non amat, ad quam creatus est: vitam divinam, quæ in cognitione & amore Dei consistit; ac proinde non amat se ipsum. Ergo qui non amat Deum, non amat se ipsum: & qui amat se ipsum, amando propriam vitam, quæ divina est, amat etiam Deum. *Moritur ergo anima, amando se: vivit, amando Deum.*

Vellem, hoc intelligerent omnes amato-

matores mundi, qui dum cogitant amare se ipsos, falluntur: non amando Deum, non amatis vos ipsos. *Amate Deum, & vos ipsos amabitis.*

Ego itaque amo te Deum meum, & quidem te solum sine me: quia amando te, amo me; & in amore tuo, amorem mei ipsius invenio. Qui amat totum, quantumlibet solum, amat in eo & partem; sed qui tantum partem amat, hic non amat totum; sic amando Deum meum, amo me & omnes creaturas in Deo: sed si me amo extra Deum, non amo neque me, neque Deum. Amo, & amo solum, quia in uno amore invenio omnem alium amorem, & in uno bono omne aliud bonum.

XXXIX. AMOR DEI,

Æmulus Amoris.

AMor noster æmulus est amoris divini, qui regnat in corde Dei. O

amor partus amoris, creatus increati! similem exhibere te debes causæ tuæ. Amor in Deo simul est cum summa æstimatione & ardore; æstimo, suspicio & extollo, summo affectu & ardore bonitatem infinitam, & pulchritudinem æternam Dei.

O Amor, disce amare à summo amore. *Ama, & ama totus*: ita Deus amat, *amat ac totus amat. Ama, & ama semper*: sic est & amor Dei, amor sempiternus, sine interruptione. *Ama, & ama fideliter, sine usura & quæstu*: talis est amor Dei, qui bonorum nostrorum non eget; ama, & ama, non ut homo subjectus terrenis, & humanis affectibus, sed ut Angelus, ama, ut Seraphin, & purus quidam Spiritus, sine corpore, sine sensu.

Neque hoc sufficit Christo magistro nostro, qui dicit, *estote perfecti sicut Pater vester cœlestis.* Igitur *ama, & ama, ut Deus.* Hæc est regula amandi, hæc

est

est forma amandi proposita Christiano: amare ut Deus; exultare, ut Deus, vivere, ut Deus. Absorbeatur humanum in divino: *abscedat vanitas, accedat divinitas, & totus fiam divinus*, ait S. Bonaventura.

XXXIX. AMOR DEI,

Aqua saliens.

CHaritas per se ipsam, vel per gratiam à se distinctam, *est fons aquæ salientis in vitam æternam. Ioan.* 4. semper salit in altum, in Cælum, in æternitatem, & sicut materialis aqua tantum ascendit, quantum descenderat, quia scandendo se jungit primo fonti, & origini: ita aqua gratiæ & charitatis, quæ à Deo descendit in animam, ab anima, vel potius cum anima, rursum ascendit ad Deum.

O mira vis gratiæ cælestis! corda gravia, & onerata pondere corporis hujus mortalis elevat & extollit in al

tum. Et hoc signum est gratiæ præsentis si sentias in te internos impulsus, & efficaces motus, quibus in altum leveris: quia est fons salientis, id est, facientis salire in vitam æternam: est aqua, quæ ascendens dat vires etiam vasi, in quo est, ut simul ascendat.

Ad Cælum, ad Cælum, ad Deum ascendamus, ad Deum volemus, ajebat S. Franciscus. In hoc ascensu, in hoc beato volatu consistit quies animæ. *Volabo & requiescam*: simul sunt volare & requiescere. Da mihi, Domine, alas sancti amoris. Dentur alæ duæ, ut volet anima mea ad locum suum, alæ contemplationis & amoris, quibus evolet anima ad locum suum, qui es tu, Deus meus: ad locum pacis & quietis, & felicitatis æternæ. S. Bernardus.

XLI. AMOR DEI,

Flamma amorosa.

I. Lumen ſanctæ fidei accendit flammam ſancti amoris: quia ſacrum hoc lumen oſtendit in Deo bonitatem infinitam quæ trahit; pulchritudinem æternam, quæ accendit. Si vis ergo te accendere in amore Dei, ama, & ama in lumine. Præcedat lux, ut flamma ſuccedat: aperi oculos fidei, & vide, quàm pulcher, quàm dulcis, quàm ſuavis eſt Deus tuus.

2. Perge ulterius cum ſpe, ſperando videre, quod credis. Ah, quam cognitio per fidem, eſt cognitio imperfecta! non ſatiat cupiditatem amantis; ſpera igitur videre in unione beatifica, facie revelata, quam credis, bonitatem Dei immenſam: & ita credendo, & ſperando pervenies tandem ad amorẽ, ut ames, quod credis & ſperas; deſiderans uniri cum ipſo, unione indiſſolubili, unione intel-

intellectus & affectus, & post mortem unione præsentiæ, credendo, sperando, amando.

3. Non amatur, quod non videtur, neque cognoscitur: non videtur, quando clausi sunt oculi; aperi ergo oculum sanctæ fidei. Experientia docet, quod si videas, ames, & si non ames, est signum, quod non videas. *Videam, Domine, ut te diligam: videam te, lumen oculorum meorum: diligam te, vitam animæ meæ.* S. Augustin. Soliloq. c. 1. O videre, ô amare! ô lux! ô flamma! ô oculus! ô cor! ô fides! ô amor! ô fides amans! ô amor credens! ô gratia! ô necessaria unio fidei & amoris! credere amando, & amare credendo: credere, ut ames; & amare, ut amplius crescas in fide!

XLII. AMOR DEI,

Amor sitim restinguēs, & accendens

QVi biberit ex hâc aqua, non sitiet in æter-

æternum. Aqua gratiæ, vel amoris Dei, eſt ejus naturæ, ut cor, in quo eſt, efficiat liberum à deſiderio & amore creaturarum: quia ſicut unus gradus gratiæ & amoris Dei dignitate & perfectione ſuperat omne, quod pulchrum & bonum eſt in tota natura: ita qui eſt in gratia, non poteſt inordinate appetere, aliud bonum ſe minus, naturale & creatum.

Sed eadem gratia, quæ extinguit ſitim ac deſideriũ rerum creaturarũ, accendit ſitim ac deſideriũ Creatoris: qui guſtãt res divinas, quãto plus habent, tanto plus deſiderãt. *Qui bibunt, adhuc ſitient*, Eccl. 24. *Habentes Deum per gratiã, cupiunt ipſum habere per gloriã*, ait Liranus, ut quem amant ex cognitione obſcura per fidem, perfecte ament ex viſione clara in gloria: unde iſti affectus gratiæ, extinguere & accendere, non ſunt contrarij, ſed neceſſario connexi; quia cum deſiderium Dei accenditur

ditur, necesse est extingui desiderium creaturarum: quandoquidem omne bonum, quod in illis est, perfectione in infinitum majore continetur in Deo.

Ideo, *qui Deum habet, is habet omnia*; nec potest amplius quidquam desiderare. Hinc dicit. *Deus meus & omnia: in Deo omnia, & extra Deum nihil.* Desidero te, Deus meus: qui es totus desiderabilis, & omne desiderabile; amo te, Deus meus, qui es totus amabilis, & omne amabile. Habendo te, habeo totum in te: & amittendo te, totum tecum amitto.

XLIII. AMOR DEI,

Est omnia.

Augustinus de mortuo quodam suo amico dicebat, quod fuerit dimidium animæ suæ, & ideo timebat vivere, ne dimidius viveret: & timebat mori, ne ille totus moreretur. Si eo usque pervenit amicitia humana, divina

na quid faciet? si tantum potest unus homo in corde alterius hominis, quid Deus poterit in corde nostro, cum se totum sancto amori dediderit?

Dicat hoc Apostolus, totus per amorem transformatus in Christum: *vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus.* Christus est mea vita, non pars mei, sed totum: ô vis amoris divini! tollit me mihi, subintrat in me: is, qui vivit, *non sum ego, sed Christus:* quia totum meum cogitare & velle non est aliud, quam cogitare Christum meum, & ipsum amare. Unde sine Christo non possum dicere: *dimidius sum*, sed simpliciter, *nihil sum:* sicut Apostolus dicit: *si charitatem non habuero, nihil sum.* Si sum sine amore Christi, sum sine proprio esse: quia meum esse supernaturale, & spirituale vivere animæ sic dependet ab amore Christi, sicut naturale esse, & corporale vivere pendet ab unione animæ.

Vivere hominis non est aliud, quàm uniri animam corpori: sic vita animæ meæ est, uniri per amorem cum Christo. O Deus meus, totum esse meum, & omnia bona mea! vivam semper in te, & per te; ne moriar, & in nihilum vertar in me.

LIBER III.

LECTIO I. AMOR DEI,

Gaudium Dei.

GAudium, effectus divini amoris, est quædam suavitas de bono divino secundum se: est vitalis quædam dulcedo, quam sentit cor amans de divinitate in se ipsa. Omnis res, ut habet propriam bonitatem, sic etiam habet proprium saporem. Sed ô qualis erit sapor infinitæ bonitati Dei? infinitus certè, & generans infinitam suavitatem in eo, qui eum amore degustat.

O dul-

O dulcedo, quæ sola paradisum inebrias! O suavitas, quæ beatam facis omnem animam, quæ amorosè te gustat! ô divinitas, tu sola es pelagus, & fons omnis dulcedinis: non est delectatio, nisi in te, & per te.

Veniant huc mundani, & dicant, quem saporem habeant in bonis terrenis, absque Deo. Amarum sanè, sed opertum ficta, & apparente dulcedine: ac demum qualiscunque sit ea dulcedo, est exigua stilla immensi & infiniti Oceani suavitatis divinæ; cur ergo pro una gutta dimittis fontem? sed parum hoc est: illa guttula talis est, ut vos ad amaritudinem æternam deducat; aperite igitur oculos, erigite mentem ad verum Saporem æternorum bonorum: amate æternam & immensam suavitatem Dei: & invenietis in illa sola esse bonitatem dignam amore; verum saporem, qui oblectet, ac satiet cor nostrum; veram pacem, quæ mentem nostram quietet & pacet.

O divinitas Domini mei! tua infinitudo, tua immensitas, tua æternitas, tua divina pulchritudo ac dulcedo sic absorbeat cor meum, *ut mortuum sibi ipsi, tibi soli vivat.*

II. AMOR DEI,

Impotens ad Malum.

GRadus I. charitatis est, *languere utiliter*, & efficere animam languidam, infirmam, & impotentem ad peccandum. *Anima, cum primò amare incipit, à peccato languescit*, ait S. Thomas. Hic est primus gradus, quem scandit anima in scala sancti amoris, odisse & fugere, & inhabilem fieri ad peccandum. *Infirmitas hæc non est ad mortem*, sed ad mortem mortis, id est, peccati.

O quis mihi det, sic languere, & infirmari in omnibus sensibus corporis, in omnibus facultatibus animæ; ut langueam in intellectu, ne amplius cogitem, quod non conveniat: langue-

am

am in voluntate, ne amplius amem ullam creaturam inordinato affectu. Langueant oculi, ut ad omnem curiositatem cæcutiant. Langueat lingua, ne loquatur aliquid inconveniens: ac denique totus sim languidus, & semper languidus ad peccatum, ad Diabolum & ad carnem.

Langueo, Domine, langueo, neque curo sanari ab hac infirmitate. Gloriabor in infirmitatibus meis; in his erit omnis gloria, & omne gaudium meum: quia virtus in infirmitate perficitur, & majus gratiæ robur acquiritur, & magis assecuratur spes gloriæ.

III. AMOR DEI,

Potens ad bonum.

GRadus II. amoris facit quærere incessanter bonum amatum. Quæram meum amorem I. Ubi quæsivit, & invenit eum sancta mater sua; in profunda cognitione mei ipsius. II.

Ubi quæsivit, & invenit eum Magdalena, ad sacros pedes crucifixi, plorando ex dolore de peccatis. III. Ubi quæsiverunt eum sancti Martyres, & Confessores, in ligno sanctæ crucis, in doloribus corporis, & martyrio cordis.

Ecce languoris effectum: quantò debilior ad malum, tantò robustior ad bonum: languidus ad mortem, validus ad vitam. Aspice sanctos martyres, tam infirmos ad malum, ut viderentur non posse peccare; quàm fortes & constantes fuerint ad omnem actum heroïcarum virtutum.

O sancte ac divine amor! hæc sunt opera tua, & effectus tuæ virtutis: das eodem tempore languorem & fervorem: languorem erga terram, fervorem erga cælum. Langueat & ferveat cor meum, langueat & ferveat caro mea, ut non sola anima, sed etiam corpore me distineam in sancto obsequio divini amoris.

IV. AMOR DEI,

Indefesse laborans.

GRadus III. amoris divini facit operari indesinenter: quia *verus amor nunquam est otiosus. Operatur magna, si est; si operari renuit, amor non est*, ait S. Gregor. Imo in hoc gradu amor non operatur tantum, *sed operatur magna, & reputat parva: operatur multa, & reputat pauca, operatur diu, & reputat brevia*, inquit S. Thomas.

Neque hoc est mirum, quia charitas dilatat affectum, & magnum cor facit. Solus Deus est major eo, qui vivit in charitate. *Nihil maius est animo habente charitatem, præter eum, qui dedit charitatem.* S. Augustinus.

O charitas; ô amor; dilata cor meum ad operandum semper sine cessatione, quidquid requirit beneplacitum tuum, gloria tua. Heu me miserum! si parum laboro, signum est, quod parum

te amem. Vellem, multo magis, & sine fine amare. Da mihi vires, ut plus, & sine fine laborem.

V. AMOR DEI.

Patientia invicta.

GRadus IV, sancti amoris facit *sustinere infatigabiliter*; magna operatur, & magna sustinet. Non contentus est, facere magna, sed etiam pati vult terribilia, ipsam adeo mortem. *Charitas patiens est*, delectatur ac gloriatur perpessione: desiderat pati & mori, ut gratior fiat dilecto. Magnum signum veri amoris est, perpetuò pati; & in eo moritur unus amor, & alius vivit: moritur amor proprius, vivit amor Dei.

O beata mors amoris proprij, felix vita sancti amoris! en meum corpus promptum ad omnes labores & dolores: idem gladius, qui perimit unam vitam, resuscitat alteram: idem ferrum, quod constringit in uno carcere, me li-

me liberè facit spatiari per campos Cœli; idem tormentum quod cruciat, me consolatur.

Amor crucians, amor regnans; mortificans, & vivificans, totum amorem proprium sacrifico in tui amore: amor tui est amor mei ipsius: sum sine amore, & sine corde, ut amem tuo amore, ut vivam tuo corde. O permutatio felicissima, sors beatissima! dare amorem pro amore, vivere sine amore mundano, ut vivam semper amore divino.

VI. AMOR DEI.

Amor impatiens.

IN gradu V. amor Dei facit *appetere impatienter*: infundit cordi magnum & quodam̃odo impatiens desiderium patiendi ac gaudendi summo bono. Et quo impatientius desiderat præsentiam Dei, eò tolerabilius suffert mala vitæ præsentis. O impatientia divini amoris patientissimi! impatientia, quæ ge-

nerat ac producit patientiam. *Beatus, qui est impatiens versus Cælum; quia erit patiens in terra.*

Da mihi liberos, alioquin moriar, dicebat Rachel, quæ ex impatienti desiderio liberorum malebat citius mori, quàm prole carere; malens non esse, quàm sine eo, quod appetit, esse. *Cum quanta ergo vehementia & impatientia tibi est appetendum, quo dato non morieris, sed vives in æternum?* ait S. Thom.

Da mihi tale desiderium, Domine: desiderium ardens, desiderium vehemens, desiderium impatiens æternitatis, Cæli, Dei, Domini JESU, Mariæ, Sanctorum, & Angelorum, ut cum summa patientia paucos istos dies vitæ, qui adhuc supersunt, ego transigam in adimpletione divini beneplaciti in omnibus rebus.

VII. AMOR DEI.

Amor velox.

IN gradu VI. sanctus & divinus amor facit

facit *currere velociter.* Alas addit cordi amanti, ut currat, ac volet, prætergrediens omnes creaturas, neque pedem figens in illis. Amor ardens, amor anhelans in cursum, amor velox: ut qui amat ardentius, currat velocius, omnia transgrediens, omnia vilipendens, in uno solo summo bono suam cogitationem, desiderium & affectum reponens.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita anima mea ad te, Deus; O fons perennis æternarum dulcedinum, quando erit, ut ego ad te perveniam? quando restinguam ardentem sitim in aquis tuis? quando erit anima mea, *nulla interveniente creatura, sola beata Deo:* quando orietur dies illa sine occasu; lux illa sine tenebris; pax illa sine turbatione; felicitas illa sine omni miseria? O beata illa anima!

Cum pertransissem, inveni quem diligit anima mea, inveni meum amorem,

ſed quando? cum pertranſiſſem, quando me dedi curſui, ac velociter cucurri, tranſivi, & præterivi omnia creata, ab imo deorſum, uſque ad ſummum ſurſum: ab infimo uſque ad ſummum. Amabo igitur ardentius, ut curram velocius in via Dei.

VIII. AMOR DEI, *Amor audax.*

GRadus VII. ſancti amoris facit *audere vehementer*: facit audacem & magnanimum eum, in quo eſt; ſperat & audet grandia: non acquieſcit pedibus dilecti, aſpirat ad oſculum, *ad ſacri & divini baſia vultus.* in hac vita *ſperare*, multorum; *audere*, paucorum; *ſecuritas*, pauciſſimorum, qui curent ſalutem ſine aliquo timore.

O cæleſtis audacia, quæ facis cor noſtrum excelſum & magnanimum, ut contemnat modica, non ſit contentum mediocribus, anhelet ſemper ad ſum-

summum. Vide magnanimitatem Apostolorum: *audemus, inquiunt, magis peregrinari à corpore, & præsentes esse ad Dominum*; deserere corpus, ut præsentes facie ad faciem, uniamur cum Deo. Spiritum generosum! attendit ad vitam futuram, spernit præsentem: desiderat vitam divinam, & humanæ exiguum rationem habet.

O sancta peregrinatio, peregrinari à mundo, peregrinari à nostris inimicis, peregrinari à periculis & ab ærumnis mundi; & hoc non longo itinere, sed *uno passu*, qui fit in morte; quando anima reperto fine temporis *uno brevi anhelitu* complet suam peregrinationem, & ingreditur patriam, ut gaudeat Deo suo, & Regina sua Maria. Amo, Domine, amo, & gaudeo: eligo peregrinari, eligo præsentari: procul esse à corpore, & Deo meo sistere me.

IX. AMOR DEI.

Strictus nodus cum Deo.

IN gradu VIII. sanctus ac divinus amor facit *stringere indissolubiliter*, astringit animam Deo, nodo & vinculo indissolubili. Iste gradus est perfectior omnibus prioribus; quia illi sunt cum distantia Dei, sed iste cum unione: *languens* distat, *currens* distat; & sic de alijs: sed *qui stringit, tenet; qui tenet, tangit: qui tangit, non distat*. In gradibus præcedentibus anima amat, & amatur; quærit, & quæritur; vocat & vocatur. Sed in isto gradu *anima rapit & rapitur, tenet & tenetur, stringit & stringitur, & una uni per amoris copulam sociatur*. S. Thomas loco citato.

Sed animadvertendum est, quod in isto gradu sint aliqui, sicut hospites transitorij; *eunt & redeunt*; stringunt, & postea dimittunt: alij verò, ut incolæ & mansionarij: tenent illum, nec dimit-

dimittunt; ita fortiter astringuntur Deo, ut nulla ex causa eum dimittant; sed dicant cum Apostolo: *quis me separabit à charitate Christi?* nulla creatura: *nullus separat à fonte, pollicendo guttam.*

Amo te, Domine, unione indissolubili, stringo, teneo, tango: & tenendo fortiter, nunquam dimittam.

X. AMOR DEI,

Amor suavissimus.

IN gradu IX. facit amor *ardere suaviter.* Sicut in calore tres sunt differentiæ, calidum, fervidum, & ardens: calor, fervor, & ardor; ita in amore: & summus gradus amoris est *in ardore:* qui gradus est intensissimus, & simul suavissimus: quia qui reperitur in hoc gradu, ardet *maximè utiliter, & minimè pœnaliter, & ideo suaviter:* magno cum fructu, sine molestia, multa cum suavitate,

Sed tales ſunt valde pauci: *Invenies, ait S. Gregorius, inter contemplativos ferventes & calentes: ſed perpaucos ardentes, qui ſedentes in Ieruſalem, ignem divinum excipiunt*, hoc eſt, mente habitantes in Cælo, ardent amore divino. O Seraphini cœleſtes, calentes, ferventes, & ardentes (nam Seraphicum eſt, calidum eſſe, fervere & ardere) temperate, extinguite, perimite frigus cordis mei ſummo veſtro ardore: O ſi arderet cor meum, quàm ſuaviter amaret!

O amor, ô ardor ſuavitatis, *ſine moleſtia, ſine labore, ſine dolore.* Sed neque hoc mirum, *ſi exul à corpore, non ſentiat corporis dolores*, inquit S. Bernardus. Si anima cogitatione non ſit in corpore, ſed alibi, in vulneribus Chriſti, in gloria Sanctorum, non ſentit moleſtias corporis. Neque hoc facit *ſtupor*, ſed *amor*; ſubmittitur enim ſenſus, non amittitur. Non deeſt dolor; ſed ſuperatur, ſed contemnitur.

XI, Amor

IX. Amor Dei,

Similitudo Dei totalis.

IN decimo & ultimo gradu facit amor *assimilari totaliter*. Hoc est officium sancti amoris; assimilare imaginem exemplari, animam Deo, secundum capacitatem uniuscujusque. Summus gradus istius similitudinis est in sanctissima anima Christi, per unionem personalem verbi: in aliis creaturis per accessum ad ipsum, prout quælibet Christo vicinior est.

Sed inter Christum, & alias creaturas medium intercessit, persona scilicet gloriosissimæ Virginis, quæ in cognoscendo ac diligendo, omnium quidem creatarum personarum communitatem inæstimabiliter excessit. Et si de Angelo dicitur, quod sit *speculum clarum, clarissimum, immaculatum, incoinquinatũ, incontaminatum*, quid dicetur

de il-

de illorum Regina? in hoc ſpeculo, poſt illud Chriſti, ſe ſe intuentur omnes Angeli & Sancti Dei, & vident, quanta ſit eorum gratia & gloria.

Veneror te, Imago beatiſſima, quæ tantum repræſentas in te de lucis æternæ immenſis ſplendoribus: ſpeculum amoroſum, infiniti amoris diviniſſimus partus; impetra nobis hunc ſanctum amorem, ut ſemper in eo vivamus, & in eo moriamur ad gloriam tuam, & ſanctiſſimi filij tui, Amen.

XII. AMOR DEI,

Amor inſuperabilis.

QUid mirum eſt, O amor, ſi ſis inſuperabilis & invincibilis, cùm ſis amor Dei, qui ſuperari & vinci non poteſt? proprium eſt hoc divini amoris, non commune cum altero amore, qualiſcunque ſit, creaturarum. Sicut unum bonum ſuperat alterum bonum, ſic amor amorem. O amor, tu accipis

pis robur à tuo objecto, es insuperabilis in Deo, & invictus in Deo, & omnipotens in Deo. Mane in Deo, stabilire in Deo, vive in Deo, & eris formidabilis mundo, terribilis inferno, admirabilis toti universo.

Canta canticum amoris, anima Deo dilecta: gratias age tuo benefactori, quia tuum amorem admittit. Sed ô tu amor meus, qualis es in Deo? quantum distas à Deo? amo & amabo Deum meum, & aliud non volo, quam Deum. Sed qualis est mea confusio, cum considero, quoties Deum meum dimiserim? quid dimisi? quid acquisivi? quis me decepit? peccatum meum contra me est semper. Ego solus sum culpabilis; ego solus peccavi, ego solus cœcus ad tantum lumen, surdus ad tot clamores, ingratus pro tot beneficijs.

Quid retribuam Domino? amorem pro amore, amorem pro culpis, amorem pro offensis. Vellem, Deus meus, tan-

tantum amare te, quantum offendi, & amplius amare te intensè, amare te æternum.

XIII. AMOR DEI, Amor inseparabilis.

EN causam, cur amor Dei dicatur inseparabilis, quia scilicet est insuperabilis; est amor conjunctus Deo: est amor intimus, amor penetrans, & unitus duplici glutino, cognitionis & amoris. O quis mihi det, ut istud cor meum uniatur cordi Dei *funibus, catenis, & clavis*, ita, ut nullo tempore, nulla ex causa possit ab eo separari, & ista conjunctione amoris fiat cor meum unus spiritus, una voluntas.

O me felicem, ô me beatum, si semper sim unitus fini meo, semper unitus vitæ! petis istam conversionem, anima mea? non separetur cognitio, non separetur dilectio. Considera tuum bonum, dilige tuum bonum: considera Deum

Deum tuum, dilige Deum tuum: *oculus sis intentus Vero, affectus Bono.*

Cognoſcam te ſumma veritas: amem te, ſumma bonitas: inſeparabiliter tecum uniar, ſumma æternitas.

XIV. AMOR DEI,

Amor infatigabilis.

UBi *amor eſt, labor non eſt, ſed ſapor eſt*, ait Bernardus. Amor vincit omnem laborem, & ſatis eſt ejus dulcedo, ut fatigationem non ſentiat. Labores minuunt & enervant vires corporis, ſed amor reficit & auget vires animæ. Cum infirmo, potens ſum, dicebat Apoſtolus: tum debilitatur caro ſub pondere laborum, ſpiritus accipit robur in virtute amoris. Et ſi verus eſt amor, ſanctus ac divinus amor, facit indefeſſum quodammodo corpus ad labores corporales; quantò magis vegetus erit ſpirituales? qualis erit in amando?

Vel-

Vellem, totus *cor* esse, ut possem totus amare: vellem, ut cor meum, quemadmodum semper movetur, ut vitam det corpori, sic etiam semper amaret, ut conferat ac servet vitam animæ.

Sol non sentit fatigationem, dum lucet; neque ignis, dum calefacit: talis est anima libera passionibus: non renititur amori, sed facilis ac dulcis est ei, & quasi naturalis. Labor est, non amare: fatigatio est otium; suavis quies ac paradisi somnus, amare semper, sine intermissione amare.

XV. AMOR DEI,

Amor invariabilis.

N*On variatur amor, quia non mutatur obiectum*: verus amator semper habet præsens summum bonum, quod amat; *amor enim vehemens*, ait Augustinus, *non potest non videre, quem amat. Nam utitur creaturis pro speculis, Deum suum repræsentantibus.* Unde homo

homo *sanctus in sapientia manet, sicut sol: stultus, ut luna mutatur.* Eccles. 27. & qui perfecte amat Deum suum, semper est immutatus & fixus, ut sol in sua luce: at amator mundi semper mutatur, ut luna in suo splendore.

Quid cogitari dignius, vel utilius esse potest, quàm non subjectum esse inconstantiæ mundi, & vicissitudini creaturarum? inter res mutabiles non mutari? semper in eodem statu consistere, constantem in cognitionibus, constantem in affectibus? perseverare semper in uno solo desiderio amoris divini & æternæ gloriæ?

Cor humanum in desiderio æternitatis non fixum, stabile esse non potest, ait S. Augustinus. Vis esse stabilis? firma desiderium tuum; ne desideres, quidquid venit in mentem: totum desiderium tuum sit Deus solus. Dic cum Propheta: *Deus cordis mei, & pars mea, Deus in æternum.*

XVI. AMOR DEI,

Amor insatiabilis.

QVi *fame uteretur pro cibo, quo plus manducaret, eò plus esuriret.* Talis est amor Dei, *simul cibus & esuries animæ*, ait S. Bernardus. Cibus, quia nutrit; esuries, quia facit orexin. *Qui edunt me, esurient:* Eccles. 24. & ita quidem esurient, ut in hac vita satiari non possint, sed primum in altera.

Si ratio hujus quæratur, in promptu est: nam objectum amoris est Deus, in infinitum semper amabilis magis; nunquam ergo satiatur amor amando; desiderat semper magis amare, quia videt, solum dilectum semper esse magis amabilem. Et quid esset stilla nostri amoris, comparata immenso oceano bonitatis, & pulchritudinis Dei? ecce vim sancti amoris: reddit animam saturam, & famelicam: saturam creaturarum, famelicam Creatoris: saturam

terræ,

terræ, & famelicam Dei, ac rerum æternarum in Cælo.

Et tu tamen, anima mea, ad amandum tam pigra es! *cum amo, amo amorem, amo esuriem, amo desiderium*, ait Bernardus; igitur amando crescis in amore, nec in amando subsistis, semper saturia, semper famelica; satura illius, quod habes: famelica ejus, quod non habes.

XVII. AMOR DEI,

Amor insociabilis.

NOn admittit socium amor. Qui totum dat, exigit totum. *Deus meus, tu totus meus; & ego non totus tuus:* singularis est amor Dei, non potes simul amare Deum & creaturas. Singularis est pax Dei, non potes simul gustare pacem Dei & tui ipsius. Singulare est gaudium Dei, neque admittit idem cor simul gaudium divinum ac terrenum.

O amor

O amor insociabilis, intelligo bene sensum tuum: sicut amas creaturas, tantum propter illarum commodum, non propter tuum; ita vis, ut ipsæ te ament propter gloriam tuam solum; non propter suam propriam. O amor solitarius! ô amor singularis! ô amor unicus! talis desidero sit amor meus; ut amem amore solitario eum, qui in se ipsò est solus: amem amore uno & unico eum, qui unus est bonus, & unicum bonum. *Solus soli, unus uni, unicus unico convenit*, Deò, qui solus, qui unus, qui unicus est amatus.

Hoc ipsa experientia docet. Sentio in amando cor resolvi à pectore: cursu tendit in altum; imo volat, ac Seraphinos transcendit; & ecce, in uno momento invenitur extra omne creatum; non videt creaturas, videt solum Deum suum. Non est ibi aliud, quam unus solus Deus; neque aliud erit, quàm unus solus amor. Amo dilectum

bonum

bonum meum, & solum bonum, amore solo.

XVIII. AMOR DEI,

Amor inaccessibilis.

DUobus modis anima tendit in Deum: *Accessoriis gradibus, vel inopinatis raptibus*: vel ambulando, vel volando: vel adjuta à sponso, vel rapta à dilecto. O amor inaccessibilis! ô amor altus & secretus! ô amor cælestis, qui in mari quodam dulcedinis alis & oblectas tuos dilectos! nullus est, qui ad te possit accedere; opus est summi amoris, trahere animam ad te.

Hæc est merces laborum, hic finis amoris, intrare in *sancta sanctorum*, ubi absconditum est manna divinæ dulcedinis; hoc est tertium Cælum, in quod raptus est Paulus Apostolus: hæc est mensa cælestis, ad quam sancta Magdalena divinis epulis quotidie gaudebat septies. O felix hora! sed brevis

mora. O tempus felicissimum, status paradisi: sed parum durat, celeriter transit. Septies in die cadit justus de consolationibus cælestibus ad nativas miserias.

O amor! ô gaudium! ô suavitas! inaccessabilis quidem in terra, quia pondus corporis impedit fervorem animæ, sed accessibilis in Cælo. In Cælo, ubi est nostra patria, Pater noster, Mater, cognati, amici; in Cælo, in plenitudine gaudiorum, in felicitate deliciarum.

XIX. AMOR DEI.

Amor reverens.

ANima amans accedit ad Deum, sed cum humilitate & reverentia: semper duos oculos habet apertos, ad considerandum ex una parte altitudinem Dei; ex altera vilitatem propriam. Accipiamus exemplum à sanctissima Virgine. *Continuo habebat actualem re-*

lationem ad divinam maiestatem, & ad propriā nihileitatem, ait S. Bernard. S. 1.

Ecce in duobus punctis brevem epilogum, & compendium magnæ artis amandi Deum. Consistit in duobus motibus inter se contrarijs, recto & reflexo: sublimi & humili: crescendi & annihilandi. Erigitur anima recta via ad magnitudinem Dei, & reflectitur ad propriam parvitatem: elevatur in sublimitatem divinitatis, deprimitur in profunditatem suæ vilitatis: crescit in Deo, annihilatur in se ipsa.

O amor simul fervens & reverens! fervor facit ingredi in penetralia cordis Christi, & dum ibi duo uniuntur corda, scilicet nostrum & Christi, uniuntur & amores, ut duo corda & duo amores faciant unum solum cor, unum solum amorem. Sed reverentia retrahit, ut descendat ad sacros pedes, & ibi manet, nec audet ulterius procedere, donec superna virtute rapiatur in al-

tum. In hoc exercitio occupatur sanctus amor; modo cum Maria Magdalena sedem suam ad sanctos pedes; modo cum Maria Matre Dei triumphabunda collocat in sacro latere.

XX. AMOR DEI,

Socius fidelis.

BEatus, qui vivit in societate amoris; beatus, qui conversatur cum illo, agit, cogitat, loquitur cum illo. Beatus, qui quidquid agat, agit *Præside & ductore amore*, ait S. Ennodius l. 2. Epist. 7. ductus ab amore, ut obediat amori: siquidem *Imperatoris loco dominatur, semel penetralibus cordis infixa dilectio*, & velut absolutus Dominus in omnibus negotijs movet, gubernat ac regit.

Vis accipere veram methodum, regulam Christianè & perfectè vivendi? in omni actione particulari cogita, quid te moveat, & quare agas? amor

sit principium, amor sit finis. Dic initio operis; amor est is, qui mihi hoc imperat: libens obedio: & quia opus est amoris, amore id agam. Amor sit agendi principium, medium & finis. Non subintret aliud motivum terrenum & humanum; totum dedicetur amori, in toto regnet amor.

O vitam felicem felicitate beata, vivere in Societate amoris! ergo ut in vita, sic etiam in morte, amor semper sit principium, amor sit finis.

XXI. AMOR DEI,

Amor floridus.

SAnctus & purus amor libenter moratur in floribus, & inter flores virtutum præcipuè delectatur, rosa charitatis, lilio humilitatis, & viola patientiæ. Floride amor, quia nasceris ab eo flore, qui dicitur flos campi: *ego flos campi,* ait; vel, ut alij legunt, *flos abundantia, flos saturitatis*: flos qui satiat

abundantia omnis boni. Floride amor, ideo vis cor, ubi quiescas, totum esse floridum. *Lectulus noster floridus.* Canticor. 1. Quasi diceret Sponsa; lectulus cordis mei totus consperfus est, & halat floribus: ac proinde dignum te hospitium. Veni ergo sancte amor, subi cor meum, tanquam dignum te habitaculum.

Sanctum exercitium, propria occupatio veri Christiani, de die in diem ornare animam suam floribus variarum virtutum. Digna est praxis, quàm in quodam suo libello, *testamento Christiani*, servus quidam Dei proponit, ut offerantur quotidie sanctissimæ Virgini saltem tres flores virtutum, rosa charitatis, lilium humilitatis, & viola patientiæ; & postea sub mortem in extremis *sertum ex illis illi compingatur*, pro corona ac diademate venerandi sui capitis.

O mortem felicem, ô beatam mortem!

ſem? quomodo tributum hoc remunerabitur Virgo? certus ſit talis, præmium fore flores cum fructibus *Flores mei*, inquit, *fructus honoris*. Eccleſ. 24. Flores mihi oblati in monte fructus dabunt, fructus immarceſſibiles, honoris & conſolationis in æternitate gloriæ.

XXII. AMOR DEI.

Memoria continua.

NOn eſt res, quæ magis animet noſtram tenuitatem, roboret & confirmet noſtram debilitatem, quam conſideratio & memoria divini erga nos amoris. *Exultabimus & lætabimur in te, memores uberum tuorum*; vel, ut alij legunt, *amorum tuorum*. Accipimus robur & fiduciam cum exultatione & gaudio in Deo, cum in memoriam revocamus magnitudinem divini amoris, unicam & ſolam materiam veræ lætitiæ; quando ab amore, velut

velut à prima origine omnes gratiæ ad nos derivantur è Cælo.

Amor semper amans, quid invenisti in nobis dignum tuo amore? amasti fortè nostra peccata, imperfectiones ac defectus? te ipsum, tuam bonitatem, tuam divinitatem in nobis amasti; id amasti in nobis, quod tu ipse creasti, naturam à te creatam, gratiam à te nobis infusam. O quàm bene dicebat S. Apostolus, *mihi absit gloriari, nisi in Cruce Domini!* nunquam læter, nunquam glorier in alio, quàm in amore tàm magno, quem in Cruce mihi Christus monstravit. Absit, absit: nunquam permittat hoc Deus, ut alius amor misceatur isti amori, qui vel tantillum imminuat sanctum amorem.

Si amari à magnis personis, pollere gratia Principum, esse intimum Regi, tanti æstimatur à mundo, quantò pluris æstimandum erit, amari à Deo, esse amicum & familiarem Christo, honorari

tari ab Angelis, coli ab omnibus creaturis, suspici ab universo?

XXIII. Amor Dei.

Amor Associans.

Magna differentia est atque distantia inter cives Cæli & terræ: inter beatos, qui vident, ac viatores, qui credunt: sed per amorem sanctum, *solo mortalitatis velo dividimur à sanctis*, ait S. Laurentius Justinianus; quia per amorem, etiam in isto corpore mortali, *unus omnino spiritus fit anima cum Deo.*

Sed ad hunc finem non satis est charitas quæcunque, requiritur charitas perfecta: charitas illa, quam petebat Sponsa, cum diceret sponso: *indica mihi, ubi pascas, ubi cubes in meridie.* Cantic. cor. 1. Vellem, Domine, te invenire in meridie. *Quid significat meridies?* ait Augustinus. *Magnum fervorem & magnum splendorem; fervorem charitatis, & splendorem veritatis.*

Hæc

O amor insociabilis, intelligo bene sensum tuum: sicut amas creaturas, tantum propter illarum commodum, non propter tuum; ita vis, ut ipsæ te ament propter gloriam tuam solum; non propter suam propriam. O amor solitarius! ô amor singularis! ô amor unicus! talis desidero sit amor meus; ut amem amore solitario eum, qui in se ipso est solus: amem amore uno & unico eum, qui unus est bonus, & unicum bonum. *Solus soli, unus uni, unicus unico convenit*, Deo, qui solus, qui unus, qui unicus est amatus.

Hoc ipsa experientia docet. Sentio in amando cor resolvi à pectore: cursu tendit in altum; imo volat, ac Seraphinos transcendit; & ecce, in uno momento invenitur extra omne creatum; non videt creaturas, videt solum Deum suum. Non est ibi aliud, quam unus solus Deus; neque aliud erit, quàm unus solus amor. Amo dilectum

bonum

bonum meum, & ſolum bonum, amore ſolo.

XVIII. AMOR DEI, *Amor inacceſſibilis.*

DUobus modis anima tendit in Deum: *Acceſſoriis gradibus, vel inopinatis raptibus:* vel ambulando, vel volando: vel adjuta à ſponſo, vel rapta à dilecto. O amor inacceſſibilis! ô amor altus & ſecretus! ô amor cæleſtis, qui in mari quodam dulcedinis alis & oblectas tuos dilectos! nullus eſt, qui ad te poſſit accedere; opus eſt ſummi amoris, trahere animam ad te.

Hæc eſt merces laborum, hic finis amoris, intrare in *ſancta ſanctorum*, ubi abſconditum eſt manna divinæ dulcedinis: hoc eſt tertium Cælum, in quod raptus eſt Paulus Apoſtolus: hæc eſt menſa cæleſtis, ad quam ſancta Magdalena divinis epulis quotidie gaudebat ſepties. O felix hora! ſed brevis

mora. O tempus felicissimum, status paradisi: sed parum durat, celeriter transit. Septies in die cadit justus de consolationibus cælestibus ad nativas miserias.

O amor! ô gaudium! ô suavitas! inaccessabilis quidem in terra, quia pondus corporis impedit fervorem animæ, sed accessibilis in Cælo. In Cælo, ubi est nostra patria, Pater noster, Mater, cognati, amici; in Cælo, in plenitudine gaudiorum, in felicitate deliciarum.

XIX. AMOR DEI.

Amor reverens.

ANima amans accedit ad Deum, sed cum humilitate & reverentia: semper duos oculos habet apertos, ad considerandum ex una parte altitudinem Dei; ex altera vilitatem propriam. Accipiamus exemplum à sanctissima Virgine. *Continuo habebat actualem relatio-*

lationem ad divinam maiestatem, & ad propriã nihileitatem, ait S. Bernard. S. 1.

Ecce in duobus punctis brevem epilogum, & compendium magnæ artis amandi Deum. Consistit in duobus motibus inter se contrarijs, recto & reflexo: sublimi & humili: crescendi & annihilandi. Erigitur anima recta via ad magnitudinem Dei, & reflectitur ad propriam parvitatem; elevatur in sublimitatem divinitatis, deprimitur in profunditatem suæ vilitatis: crescit in Deo, annihilatur in se ipsa.

O amor simul fervens & reverens! fervor facit ingredi in penetralia cordis Christi, & dum ibi duo uniuntur corda, scilicet nostrum & Christi, uniuntur & amores, ut duo corda & duo amores faciant unum solum cor, unum solum amorem. Sed reverentia retrahit, ut descendat ad sacros pedes, & ibi manet, nec audet ulterius procedere, donec superna virtute rapiatur in al-

tum. In hoc exercitio occupatur ſanctus amor; modo cum Maria Magdalena ſedem ſuam ad ſanctos pedes; modo cum Maria Matre Dei triumphabunda collocat in ſacro latere.

XX. AMOR DEI,

Socius fidelis.

BEatus, qui vivit in ſocietate amoris; beatus, qui converſatur cum illo, agit, cogitat, loquitur cum illo. Beatus, qui quidquid agat, agit *Præſide & ductore amore*, ait S. Ennodius l. 2. Epiſt. 7. ductus ab amore, ut obediat amori: ſiquidem *Imperatoris loco dominatur, ſemel penetralibus cordis infixa dilectio*, & velut abſolutus Dominus in omnibus negotijs movet, gubernat ac regit.

Vis accipere veram methodum, regulam Chriſtianè & perfectè vivendi? in omni actione particulari cogita, quid te moveat, & quare agas? amor

sit principium, amor sit finis. Dic initio operis: amor est is, qui mihi hoc imperat: libens obedio: & quia opus est amoris, amore id agam. Amor sit agendi principium, medium & finis. Non subintret aliud motivum terrenum & humanum: totum dedicetur amori, in toto regnet amor.

O vitam felicem felicitate beata, vivere in Societate amoris! ergo ut in vita, sic etiam in morte, amor semper sit principium, amor sit finis.

XXI. Amor Dei,

Amor floridus.

SAnctus & purus amor libenter moratur in floribus, & inter flores virtutum præcipuè delectatur, rosa charitatis, lilio humilitatis, & viola patientiæ. Floride amor, quia nasceris ab eo flore, qui dicitur flos campi: *ego flos campi*, ait: vel, ut alij legunt, *flos abundantia, flos saturitatis*: flos qui satiat

 abun-

abundantia omnis boni. Floride amor, ideo vis cor, ubi quiescas, totum esse floridum. *Lectulus noster floridus.* Canticor. 1. Quasi diceret Sponsa; lectulus cordis mei totus consspersus est, & halat floribus; ac proinde dignum te hospitium. Veni ergo sancte amor, subi cor meum, tanquam dignum te habitaculum.

Sanctum exercitium, propria occupatio veri Christiani, de die in diem ornare animam suam floribus variarum virtutum. Digna est praxis, quam in quodam suo libello, *testamento Christiani*, servus quidam Dei proponit, ut offerantur quotidie sanctissimæ Virgini saltem tres flores virtutum, rosa charitatis, lilium humilitatis, & viola patientiæ; & postea sub mortem in extremis *sertum ex illis illi compingatur*, pro corona ac diademate venerandi sui capitis.

O mortem felicem, ô beatam mortem!

rem! quomodo tributum hoc remunerabitur Virgo? certus sit talis, præmium fore flores cum fructibus *Flores mei*, inquit, *fructus honoris*. Eccles, 24. Flores mihi oblati in monte fructus dabunt, fructus immarcessibiles, honoris & consolationis in æternitate gloriæ.

XXIII. AMOR DEI.

Memoria continua.

NOn est res, quæ magis animet nostram tenuitatem, roboret & confirmet nostram debilitatem, quam consideratio & memoria divini erga nos amoris. *Exultabimus & lætabimur in te, memores uberum tuorum*; vel, ut alij legunt, *amorum tuorum*. Accipimus robur & fiduciam cum exultatione & gaudio in Deo, cum in memoriam revocamus magnitudinem divini amoris, unicam & solam materiam veræ lætitiæ; quando ab amore,

velut

rari ab Angelis, coli ab omnibus creaturis, suspici ab universo?

XXIII. Amor Dei.

Amor Associans.

Magna differentia est atque distantia inter cives Cæli & terræ: inter beatos, qui vident, ac viatores, qui credunt: sed per amorem sanctum, *solo mortalitatis velo dividimur à sanctis*, ait S. Laurentius Justinianus: quia per amorem, etiam in isto corpore mortali, *unus omnino spiritus fit anima cum Deo.*

Sed ad hunc finem non satis est charitas quæcunque, requiritur charitas perfecta: charitas illa, quam petebat Sponsa, cum diceret sponso: *indica mihi, ubi pascas, ubi cubes in meridie.* Cantic. 1. Vellem, Domine, te invenire in meridie. *Quid significat meridies?* ait Augustinus. *Magnum fervorem & magnum splendorem; fervorem charitatis, & splendorem veritatis.*

Hæc perfecta charitas facit similes sanctis, associat beatis Spiritibus. Charitas non matutina, non vespertina, sed meridiana, perfectissima, procedens ex clarissima cognitione, quàm potest haberi in hac vita, divinæ bonitatis. *In meridie, anima mea, erit locus tuus, in meridie habitatio tua:* in meridie, in fervore charitatis, in splendore veritatis; *in fervore & in splendore*, in fervore amoris, in claritate cognitionis.

XXIV. AMOR DEI, *Ornamentum Dei.*

N*Igra sum, sed formosa.* Cant. 1. Debet anima se agnoscere deformem à suis peccatis, sed pulchram virtute amoris divini. *Nigra ex peccato, formosa ex gratia*, ait Augustinus. *Nigra propter peccata præterita, formosa per pœnitentiam*; Origenes. *Nigra per tribulationes, formosa per coronas.* Ambrosius.

Hac doctrina instituit nos amor cælestis.

testis, quomodo consistamus in medio, procul à duobus malis extremis, præsumptione ac desperatione: non debeo desperare, quod *nigra* sim ex peccatis; neque præsumere, quod *formosa* ex gratia. Hinc etiam agnoscitur discrimen inter amorem proprium ac divinum: ille enim deformat suapte natura, iste exornat.

Sancte amor Dei, pulchritudo animæ meæ, tu pulcher & formosus in æterna pulchritudine Dei; orna hanc animam, ut placeat oculis Dei. O corda amantia, desideratis pulchra comparere inter Angelos Cæli, inter Seraphinos paradisi? amate, amate, quia quantum creverit amor, tanto major pulchritudo vestra futura est.

XXV. AMOR DEI,

Amor experimentalis.

PErfectus amor est amor experientiæ,

tiæ, qua sentit, & experitur in se ipso, quidquid res amara sentit in se. Ad hunc amorem exhortatur Apostolus, cum dicebat. *Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo Iesu.* Philip. 2. non dicit, *intelligite*, sed *sentite*, cognitione experimentali, practica & amorosa. *Magnum, sentire quidem Christum in sua humanitate: maius, sentire illum in sua divinitate: sed maximum & inæstimabile est, quando tanta fit coniunctio dilecti & diligentis, ut quodcunque agitur circa dilectum, experimentaliter sentiat ipse diligens.* ait S. Bernard. ita ut quidquid sentit Christus in sua humanitate ac divinitate, id sentiat amans in se ipso, quasi dolor & gloria illi essent propria.

Hæc est igitur amantis perfectio, sentire & experiri in se ipso sensum amati: si amo Jesum crucifixum, debet etiam crucifixum esse cor meum: si amo Jesum in gloria sua, debet eandem glori-

gloriam per affectū sentire anima mea.

Talis erat Paulus Apostolus, de quo dicebat S. Augustinus: *Paulum dico crucifixum cum Christo, & gloriosum cum Christo.* Crux & gloria Christi, erant crux & gloria Pauli; quia utrumque ut proprium experiebatur in se ipso O mira vis veri amoris! mutat, transmutat, conjungit in unum corda, amores, affectus.

XXVI. AMOR DEI,

Dulcis in amaritudine.

INter alios titulos, quos dat Sponsa suo Sponso Christo, unus est, quo nominat eum simul fasciculum Myrrhæ & Botrum Cypri: *Fasciculus Myrrhæ*, inquit, *& Botrus Cypri, dilectus meus mihi.* Sed quomodo convenit amaritudo Myrrhæ, cum dulcedine Uvæ? ecce mysterium in cruce Christi: eadem passio considerata ab eo, qui amat, fit ei simul Myrrha & Uva, amara ac dulcis:

amara corpori, dulcis animæ: amara sensui, dulcis spiritui.

O passio desiderabilis, ô mors admirabilis! clamat S. Bonaventura. *Quid mirabilius, quàm quod mors vivificet, vulnera sanent, sanguis album faciat, & mundet intima, & nimius dolor nimium dulcorem inducat*; ut quantum crescit dolor, tantum crescat simul dulcedo? O amor dulcis & amarus; vel, ut melius dicam, totus dulcis, quia ipsa amaritudo vertitur in dulcedinem! ô mira vis amoris! ex amaro planctu educit dulcem liquorem, distillat mel ex amaritudine fellis.

Jam autem, quid erunt tuæ dulcedines, amor purissime, quando tales sunt amaritudines? ô dulcissime amor, semper dulcis ac suavis etiam in amaritudine? sed quid mirum, quod talis sit amor? si consideretur ejus origo, reperietur, quod Mater sancti amoris sit ipsa suavitas, ipsa dulcedo, Deus ipse.

XXVII.

XXVII. AMOR DEI,

Amor cum amore.

NOn descendit in animam nostram sanctus amor solus, sed cum socio: creatus cum increato, actus cum suo objecto, effectus cum sua causa; quis id crederet, nisi id veritas ipsa dixisset? *charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.* Rom 5. Datus, inquam, etiam in propria sua persona. Nota, *charitas diffusa, spiritus datus.* Cum dono charitatis datur ipse donator, qui est Spiritus sanctus.

Ecce *amor cum amore*, amor creatus cum amore creante; igitur amando non aliud amatur, quàm amor. Amo *amorem personalem*, qui est Spiritus sanctus: amo *amorem essentialem*, qui est ipse Deus, cujus essentia est amor. O Deus, ô amor, Deus totus amor, totus amatus, totus amans! qui vult amare,

ſatis eſt, ut dicat, *amo*. Sufficit hoc verbum ſine alio, quia natura ſua tendit ad ſimile, ruit ad amorem.

Amo, verbum breve, tantum trium literarum. *Quantum tres literæ valent?* literæ potentiſſimæ, efficaciſſimæ, ait Gerſon. Claudunt Infernum, aperiunt Cælum, feriunt cor Dei, exhilarant paradiſum. Sed hoc parum eſt; aſcendunt & evolant in Conſiſtorium ſanctiſſimæ Trinitatis, & inde auferunt ac ſecum deferunt amorem, & ſimul attrahunt omnia; quia amor eſt Deus Pater, amor eſt Filius, amor eſt Spiritus ſanctus. Et cum tam nobili ac divina Societate gaudet felix, beatus vivit & regnat in omni loco.

XXVIII. AMOR DEI, *Canticum cordis.*

QUid rei eſt amor? *Cordis gaudium, cordis canticum*, & jubilus animæ: quia æſtimationi jungit affectum, ne-

que

que solum præfert increatum creato, sed etiam delectatur in illo. *Beatus, qui intelligit, sed multò beatior, qui canit cantica canticorum*, inquit Origenes. Beatus, qui percipit intellectu bona cælestia; sed multò beatior, qui per affectum gustat ac sentit.

Hic est amor fruitionis, amor satietatis, quem exercent beati in Cælo. *Sic affici, Deificari est*, ait Bern. ergo verus amor animæ, est affectus cordis, est canticum spiritus. Ita cantabat magna Mater Dei, cum dicebat, *exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo.*

Ergo qui vivit, semper amando, vivit semper cantando, vivit exultando, vivit jubilando, eo jubilo cordis interno, qui *sentiri potest, explicari non potest*: O felicitas cordis amantis, sed veri amantis; amantis Dei, amantis Cælum, amantis æternitatem.

XXIX. AMOR DEI,

Amor mellifluus.

SI te quis interroget; quid sit sanctus amor? responde: *mel, melos & iubilus: mel in ore, melos in aure, iubilus in corde*, ait S. Bernardus. Mel in ore dulcissimum, melos in aure suavissimum, jubilus in corde jucundissimus. Est mel; in cujus comparatione omne mundi nectar pro felle habendum est: est harmonia, cui comparata omnis musica mundi, videtur turpis dissonantia; est jubilus, qui spatiatur in immensitate Dei, gaudet in infinitate Dei, durat in æternitate.

O quàm verum est, quod *meliora sint ubera tua*, vel, ut alij legunt, *amores tui*, vino! suavitas amoris cælestis cum infinito excessu superat omnem consolationem amoris terreni; quia, ut S. Thomas ait, consolatio divina est *universalior*, quia afficit totum hominem: *inti-*

intimior, quia penetrat intima cordis: & *durabilior*, quia non finitur cum vita præsente, sed durat etiam in æternitate futuræ. Has conditiones non habent voluptates mundi, ut manifestum est.

Si ergo desideras transferri velut in paradisum, ingredi mansiones cælestes, bibere fontem vitæ, elice intensum actum amoris, & dic ex intimo corde, *amo, & amabo semper verum bonum*. Per hunc actum melle fluet lingua, aures resonabunt melodia cælesti, cor jubilando præ vero gaudio & voluptate, nec sciet, nec videbit, nec sentiet aliud, quam amorem.

XXX. AMOR DEI,
Sigillum cordis.

DUos effectus habet sigillum naturale: conservat Scripturam, quæ in charta est, ne deleri possit; & prohibet, ne aliud inscribi possit de novo. Idem facit spirituale signum amoris divini

in anima; conservat sanctum, & prohibet profanum amorem. O amor divine, *signaculum super cor meum*, obsigna cor meum, ut clausum sit mundo, carni ac Dæmoni. *Quod scripsi, scripsi*; habeo scriptum in corde meo sanctum & purum amorem; non alius amor introducatur.

O amor quid facis? ne cessa, *intende, prosperè procede, & regna.* Debella tuos inimicos; prosterne hunc meum sensum, enerva passiones, annihila inordinatos affectus. *Vexillum super me amor:* legunt alij. Non aliud in me regnet, nisi amor. O sancte amor, sigillum cordis mei! beatum cor, quod est obsignatum à te amor divine! vivit securum & lætum: non timet insidias intus, neque vim foris.

At, ô miserum cor à mundo signatum! infelix & mœstum vivit; admittit solummodo mala, bona expellit. *Fiat cor meum, Domine, tanquam cera lique-*

liquescens, sed tibi soli, ô amor meus: mundo verò adamantinum; recipiat imaginem cœlestem, terrenam rejiciat.

XXXI. AMOR DEI, *Amor abalienans.*

AIt S. Ambrosius; *Beatus, qui factus est à semet ipso alienus, contemnit visibilia, & ad invisibilia ascendit, & solum illud bonum Divinitatis intendit*, bonum illud, quod solum est bonum, increatum ac divinum bonum; *nec aliud requirendum putat, quia tenet, quod summum est*, in quo continetur omne bonum.

O divina alienatio! ô cælestis transmigratio, transire à terra in cælum, à carne ad spiritum, à proprio corpore ad corpus Christi! & hæc vis est sancti amoris. Quantum te Deo adjunges per amorem, tantum discedes à te ipso: tantum abalienaberis, quantum amaveris.

Hæc ergo deberet esse petitio nostra continua: *Domine, trahe me post te.* Cant. 4. trahe hanc animam per affectum extra hoc corpus: trahe hunc spiritum extra hanc animam. Neque cogites, te hoc tractu passurum violentiam: *Hæc tractio dulcor est, suavitas est: ipsa suavitas trahit,* inquit Augustinus.

XXXII. AMOR DEI,

Amabile responsum Deo.

AMo te: responsio Petri fuit, cum Christus eum interrogasset; *Petre, amas me?* neque semel interrogasse contentus, ter eandem quæstionem repetivit; *amas me?* ac toties Petrus ei respondit, *amo te.* O quoties in corde nostro interrogari nos a Christo contingit, sicut Petrum, *amas me?* quis respondebit cum Petro? *amo te*; non dicet, *vellem amare te*; quia, *amo*, est actus absolutus & efficax: neque dicet, *amabo te,*

bo te, ſed *amo*, quia amor eſt præſens: nec dicet, *paratus ſum amare te*, ſed *amo*; quia amor non eſt in habitu ſolum, ſed in actu.

O dulciſſime Jeſu, Rex cordis mei, ſicut interrogatio tua eſt, *amas me?* ſic debet eſſe reſponſio noſtra, *amo te*: da mihi gratiam Redemptor mi, ut ego te ſemper amem, amore vero, perfecto, ardente, præſente & actuali; ſemper, in omni loco, in omni actione, & in omni negotio dicam hæc verba divina, *amo te*, ac citius obliviſcar mei ipſius, quam tui & amoris tui. *Amo te*, hæc ſit anchora mea, qua firmer & ſtabiliar in omni viciſſitudine vitæ iſtius: ſit mea cynoſura, quæ me feliciter in portum patriæ beatæ perducat; ſit meus cibus, mea conſolatio, meæ divitiæ, meus theſaurus: ſit denique pax, quies & felicitas cordis mei.

Cor hominis divino amori affixum

stabile persistit: ait Hugo Victorinus, non patitur mutationem, sed semper stabile eodem modo invenitur: *& unũ amando, unum permanet:* non dividitur in bona diversa, nec in plura corda: unus amor, unum cor; & si divinus est amor, etiam cor divinum efficiet.

XXXIII. AMOR DEI, *Canticum universi.*

GErson ait, *omnium una vox est, amo te:* omnes creaturæ summo concentu concordant in hac voce, & cantant suavissimum carmen amoris, *amo te:* & si non voce, certe opere. *Amo te,* Deus meus, cantat Cælum, quia voluntatem tuam exequor sine intermissione, ab ortu ad occasum currendo: *Amo te,* resonat in eodem tono terra, quia ad nutum magni Dei, stabilis & firma in meo centro quiesco. *Amo te,* similiter canit aër, canit ignis; & omnes creaturæ una voce id ipsum concinunt,

quia

quia omnes divinæ voluntati concordant, & exequuntur beneplacitum Dei.

Eadem vox ab æterno fuit in Deo: primò, inter ipsas personas divinas: *Amo te*, dicit unaquæque ad alteram; tum etiam in creatione mundi; quia cum amor Dei sit efficax, *ipsum amare est creare.* Amando mundum, creat eum, & creando amat. *Felix anima, quæ audit & intelligit hanc vocem iucunditatis in Deo & in creatura*: quæ habet aures audiendi suavissimã hanc melodiam, quam faciunt amando Deus & creaturæ. *Infelix anima, quæ perversa voluntate à tali cantico discordat*: & loco divinæ voluntatis, exequitur propriam!

Scribamus igitur in corde nostro tantum has tuas voces; *amo te*: nec solum in corde, sed etiam in omnibus facultatibus animæ. Scribe in memoria, *amo te*: ut omnes cogitationes tuæ colligantur in Deum: scribe in volun-

tate, *amo te*, ne recipiat alium amorem, quàm Dei. *Amo te*, vox dulcissima, suavissima. *Hæc est nostra laus & iubilatio, honor & exultatio, virtus & adoratio:* Amo te ex toto, *amo totus, & amo totum.* *Amo totus*, quia debeo me totum, sine omni diminutione, consecrare sancto & puro amori Dei; & *amo totum*, quia debeo amare totum Deum meum, in se ipso, & in proximo.

XXXIV. AMOR DEI, *Professio Christiani.*

PRofessio hominis Christiani continetur his tantum duobus verbis, *amo te.* Professio respondere debet cujusque statui ac origini: si ergo Christianus est creatus ad amandum, & insuper collocatus per gratiam in statu amicitiæ Dei, debet sanè hæc esse ejus professio, ut occupetur in amando, & exerceatur semper in his duobus verbis: *amo te.*

Sub-

Subleva ergo te mente ad principium ſine principio, ad primam perſonam ſanctiſſimæ Trinitatis, quæ eſt primum principium *ad intra, & ad extra*, & profunde humiliatus in tuo proprio nihilo, dic ei ex plenitudine cordis, quemadmodum decet, *amo te*, Deus meus, & Creator meus, à quo per ſolam gratiam tuam, nullo meo merito, accipio Eſſe, & vivere, & operari: ſimiliter ad ſecundam perſonam filij, per omnia æqualis & conſubſtantialis primæ, dic eodem affectu, *amo te*, Deus meus, & Redemptor meus, à quo immenſum theſaurum infinitorum meritorum tuorum accipio, per quæ liberatus à pœnis æternis, me invenio in poſſeſſione æternæ gloriæ. Poſtea tranſi ad tertiam perſonam Spiritus ſancti, & dic eodem modo, *amo te*, Deus meus, & ſanctificator meus, à quo ſum collocatus in numero filiorum Dei, & hæredum vitæ beatæ.

O ſan-

A ſanctiſſima Trinitate, venies ad Virginem, & facies eandem profeſſionem, dicendo, *amo te*, Mater ſanctiſſima, velut unicam poſt Chriſtum fiduciam in ſpem meam. Hoc ordine deſcendes per omnes choros & ordines Angelorum & Sanctorum, dicendo ad unumquemque, *amo vos*, Seraphini beati, impetrate mihi partem veſtri amoris. *Amo vos* Cherubini felices, impetrate mihi partem veſtræ cognitionis. Pari modo procedes uſque ad ultimum ordinem Sanctorum.

XXXV. AMOR DEI, *Scientiarum compendium.*

B*Reve verbum charitas, tribus conſiſtens ſyllabis, & ſeptem literis. Et Deus charitas eſt, unus in natura, & trinus in perſonis, & ſeptiformis in gratia Spiritus ſancti*, ait quidam ex Patribus. Charitas trium ſyllabarum eſt, ut te faciat ſimilem Deo, & ſanctiſſimæ Trinita-

nitati: & septem literas habet, ut conferat animæ, quam inhabitat, septem dona Spiritus sancti.

O charitas beata, charitas divina! verbum breve in voce, sed immensum in virtute! *charitas breve verbum*, quia via charitatis & amoris est brevis! quia subito & sine medio perducit ad Deum. Non amo Deum per amorem creaturarum, sicut cognosco Deum per cognitionem illarum. *Breve verbum, amo*, & in hoc verbo est compendium totius legis divinæ, & epilogus ac summa sacræ scripturæ, finis operum altissimi.

Quid quæris? satiare desiderium sciendi, discendo multas scientias? *tene unum verbum, quod est omne verbum, & sufficit tibi*, dicebat S. Antonius. Quod non possunt facere omnes scientiæ mundi, ut satient nostrum desiderium, hoc facit unum verbum, *amo*. Ergo disce solum hoc verbum, & sufficit tibi.

XXXVI.

XXXVI. AMOR DEI,

Amor plenus mysteriis.

A*Mo te.* Quis potest explicare significationem vocum istarum? mysteria, quæ continent, virtus & vis, quam habent, si pronuncientur, ut oportet, *ex toto corde*, habent robur destruendi & abolendi omnia peccata; etiam infinita: sanctificandi animam quamcumque, etiam contaminatam omnibus sceleribus: transformandi omne cor, etiam humanum ac terrenum in Angelicum ac divinum.

Præterea, *amo te*, significat, *nihil præter te, omnia propter te, & desidero te:* tres divinæ doctrinæ, inclusæ in his verbis: & tres actus perfectissimæ charitatis, quorum posterior semper perfectior est priore. Nam primò debeo amare Deum, & nihil plus, quam Deum, nec simul cum Deo, sed omnia sub Deo. Secundò debeo amare Deum, & omnia

omnia, quoad ejus fieri potest, actu ordinare ad Deum. Tertiò, qui est actus amoris perfectissimus, debeo desiderare præsentiam Dei, cum desiderio eum laudandi, & eo gaudendi in propria essentia.

Dicamus ergo: amo te, Deus meus, quia nihil præter te: amo te, Deus, quia desidero te, & cupio dissolvi, & esse tecum: exire de carcere corporis, & evolare ad te.

XXXVII. AMOR DEI,

Respiratio, & suspiratio.

DUas veritates animam docet sanctus amor: *respirare & suspirare*: respirare in Deo, & suspirare in semetipsa: respirare in bonis Dei, suspirare in proprijs malis: quia hæ sunt duæ confessiones necessariæ ad salutẽ: confessio laudis in Deo, confessio confusionis in nobis: *quia bona mea, Domine, dona tua sunt: mala mea, delicta mea*, inquit Augustinus. Respiremus in illis, suspi-

ſuſpiremus in iſtis. En cauſam: quia bonum, quod eſt in me, tuum eſt; & malum, quod in me eſt, meum eſt. Quid ſupereſt ergo? *reſpirare, & ſuſpirare:* reſpirare in te, cum gratiarum actione continua pro bonis meis, quæ tua dona ſunt: & ſuſpirare cum pœnitentia continua in me, de malis & peccatis meis.

O quis mihi det iſtum affectum! ô ſi poſſem conſecrare cor meum uni continuo ſuſpirio! ô ſi anima mea foret habitatio digna ſancti amoris aſpirantis & ſuſpirantis! unicum & continuum exercitium meum hoc eſſet, elevari ſurſum ad gaudium æternarum dulcedinum per aſpirationem ad Deum, ad aſpectum infinitæ pulchritudinis; & deprimi deorſum ad meas proprias miſerias, ſuſpirando & plangendo meum nihilum, nutritum culpis, refertum pœnis: immerſum omni miſeriæ. Et hoc eſt unum inter ſecreta divinæ providen-

videntiæ, permutare vices, ab alto descendendo ad infima, & ab imis evolando in altum: ab uno aspectu transire ad altum, ut anima vivat in medio duorum extremorum, neque cum excessu confidentiæ, neque sine timore.

Veniamus ad praxin, quomodo, & quando sit respirandum ac suspirandum. Dico ergo; amor verus semper est in motu, nunquam cessat amare, sed non semper eodem modo id facit: modo respirat, modo suspirat. *Dum aspirat*, tempus est respirandi; dum inclinantur umbræ, tempus est suspirandi. Cum tibi aperitur Cælum; tempus est evolandi; cum clauditur, tempus est jacendi, tempus suspirandi; amabo igitur semper meum bonum: cum se dabit conspiciendum, amabo respirando; & quando se abscondit, amabo suspirando.

XXXVIII.

XXXVIII. AMOR DEI,

Amor æternorum bonorum.

DOnec amor Dei versatur in medio temporalium & æternorum, habet temporalia in usu, æterna in desiderio; considerando, quod temporalia, quoad ea, quæ habent a se, nihil sint; quoad ea, quæ habent à Deo, propè nihil, utpote guttæ participationis divinæ. Ergo resolve te, cum B. Borgia dicendo, *de nihilo nihil curo, de nihilo nihil volo.* O resolutionem sanctissimam, ac dignissimam, quam imitentur quicunque volunt salvari!

Ex hoc proposito tria bona sequuntur. Primo, victoria contra omnes tentationes Dæmonis. Cum tibi proponit supervacaneum honorem, divitias, voluptates, respondebis ei: hoc esset contra meum propositum: nihil volo. Secundo, magna pax & quies animæ, quia

quia liber eſt à deſiderijs quietem turbantibus. Tertiò, perfectio & ſanctitas; quia tollit omnia ejus impedimenta, quæ ſunt inordinati affectus ac deſideria terrena; hæc eſt illa annihilatio, ſive evacuatio voluntatis, tantopere commendata à ſanctis; hæc eſt abnegatio interna animæ, commendata à Chriſto dicente, *qui vult venire poſt me, abneget ſemet ipſum.* Negare ſe ipſum, eſt negare affectus ac deſideria nimia creaturarum.

Ab altera parte ſuſpicit amor in altum, ac videt Deum, qui largitur ſe ipſum & omnia, omne bonum creatum & creabile, corporale ac ſpirituale; temporale ac æternum; & facit aliud propoſitum priori contrarium, quo dixerat: *nihil volo.* Nunc dicit, *totum volo,* non ſum parte contentus, *totum volo:* ſicut dicebat Seraphicus, *Deus meus & omnia. Deus meus ac totum.* Et ex hoc etiam ſequuntur tria bona, ſed modo nobi-

nobiliore. Victoria contra Diabolum, cui respondet; volo totum: quod mihi offers, non est totum. Secundo, pax, quia explet omnia desideria. Tertiò, sanctitas, quæ consistit in possessione totius boni, sine omni malo: scribe igitur in corde tuo; *temporale & æternum: nihil volo, totum volo*: & sanctus eris.

XXXIX. AMOR DEI,

Amor increati boni.

QUid mirabilius, quàm amare, & nescire, quid ames? *quid amo, Domine, cum amo te*? inquit Augustinus. Amo forsan pulchritudinem corpoream, fragrantiam, suavitatem, melodiam, unionem, complexionem omnis boni creati? non; quia tu non es objectum sensuum nostrorum corporalium Quid igitur amo, quando te amo, Deus meus? fortasse pulchritudinem, lucem, odorem, cibum, vocem, amplexum spiritualem? non, quia ista, quæ cogi-

cogitamus, etsi spiritualia, tamen creata sunt, finita, & finito modo à nobis comprehenduntur; tu verò es bonum increatum, infinitum, incomprehensibile.

Redit ergo idipsum, *quid amo, quando te amo, Deus meus?* forsitan amo *quandam lucem, quendam odorē, quendam cibum, quendam amplexum*, sed inperceptibilem, & insensibilem sensibus & corporis & animæ? totum hoc verum est. Sed ad initium revertitur meum dubium: quid est hæc lux, quid est hic odor, imperceptibilis naturalibus sensibus corporis & animæ?

Ecce solutionem: interroga creaturas & respondebunt: *non sumus nos, quære supra nos.* Totum hoc, quod vides de rebus creatis, hoc Deus non est: sed supra omnia creata, bonum infinitum & increatum. Ergo quando te amo, Deus meus, non amo objectum corporis, non objectum animæ sensiti-

væ, non lucem & odorem creatum; sed lucem, odorem, fragrantiam, dulcedinem, omnia increata: objecta nostri hominis interioris, objecta animæ spiritualis, percipienda non proprijs viribus, sed gratiæ tuæ & luminis tui, à te communicati.

XL. AMOR DEI, *Vinculum ardens.*

Apparuit aliquando Christus S. Brigittæ, & mandavit Dæmoni, qui etiam aderat, ut inspiceret cor sanctæ, & referret fideliter, quantum illa se amaret: obedivit ille, dixitque; *video vinculum ardens descendere à te in eam, quod sic cor eius obligat, ut nihil aliud cogitet, vel amet, nisi te.* Benedictus sis, Domine mi, qui etiam per inimicos doces veritatem. O vinculum ardens, à te descendens! vinculum charitatis ardentis, quod aliunde provenire, & ab alio donari non potest, quàm à te.

Liga Domine cor meum hoc ſacro ligamine, ut non poſſit de alio loqui, nec cogitare de alio, nec aliud amare, quam te. Cape, Domine, meum intellectum, cape affectum, & nodis inſolubilibus obliga tibi crucifixo, ut ego ligatus te ſequar dicendo; *ſequar te, quocumq; ieris, Ieſu, amor dulciſſime.*

Sequar te ſemper, ô Jeſu; vade, quocunque vis, proximè te ſemper ſequar, etiam aſtrictus & ligatus, catenatus & clavis tecum affixus. *Ad crucem? ad crucem. Ad mortem? ad mortem. Paratum cor meum, Deus, paratum.* Proſcribe, mens mea, omne aliud objectum: obliviſcere, voluntas mea, omnem amorem terrenum; & dic, *non iudicavi me aliud ſcire, nec aliud amare, niſi Ieſum Chriſtum, & hunc crucifixum.* Quia nulla alia veritas digna, quæ cognoſcatur, eſt: nulla alia bonitas digna, quæ ametur, quàm Chriſtus, & ille quidem crucifixus.

XLI. AMOR DEI,

Ecstasis divina.

O Mirabilem effectum divini amoris! facit animam exire extra se, & intrare in felicitatem Dei. *Divinus amor extasin facit*, ajt S. Dionysius. Levat animam extra se, & supra se. Et quantum supra? ad summum, ad divinum, ad infinitum, ad pulchritudinem Dei, ad esse divinum, ad naturam Dei, ut vivat non amplius vita propria, sed vita Dei.

Vis exemplum animæ extasin passæ, & primum extasin intellectus; *non iudicavi me aliud scire inter vos, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum.* Tota mea scientia in isto comprehenditur, nosse Christum, & hunc crucifixum. Vis etiam extasin affectus? *vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.* Vivo ego, sed non in me, sed in Christo, quia amor meus est extra me, totus collocatus in Christo. Ec-

Ecce metas nostræ scientiæ, ecce metas amoris, Christum crucifixum. Ubi est vera scientia? in cognitione Christi crucifixi. Ubi verus amor? in amore Christi crucifixi. Scire meum, Christus crucifixus. O scire, ô amare! beatum scire, beatum amare! ô amor divine, amor extatice, experiatur spiritus meus effectum tuæ virtutis: sit anima mea supra me, non infrà me. *Si est supra me, elevor in naturam divinam: si infra me, deprimor in naturam bestialem*, inquit Augustinus.

XLIII. AMOR DEI,
Amor gustus divini.

TRes modi amoris distingui possunt: *amo gratiam Dei, amo voluntatem Dei, amo gustum Dei.* Amo gratiam Dei, fugiendo omne peccatum mortale: amo voluntatem Dei, fugiendo etiam veniale. Amo gustum Dei, ubi nulla est culpa, nec mortalis, nec

venialis. Poteſt ulterius dici, *amo gloriam Dei, amo participationem Dei:* Amo gloriam Dei, tam internam, complacendo mihi in divinis perfectionibus, & gaudendo, quod tales ſint in ſe ipſis, infinitæ, æternæ, immenſæ; quàm externam, deſiderando, ut Deus ab omnibus cognoſcatur, ametur, colatur.

Amo participationem Dei, diligendo ipſius Dei amore omnes creaturas, quæ ſunt bonitas participata à Deo.

Denique dixeris, *amo imitationem Chriſti:* quamvis cum eadem voluntate, gloria, guſtu Dei, poſſem eſſe dives & pauper: honoratus & ſpretus, ſapiens & ignorans, tamen ad majorem imitationem Chriſti, eligerem potius eſſe pauper, quàm dives; contemptus, quàm honoratus; haberi pro ignorante, quàm pro ſapiente: ut S. Ignatius docet. Et hic eſt actus charitatis perfectiſſimæ, quæ continet perfectiſſimá imitationem Chriſti. Amo contemptum,

prum, amo injurias, amo dolores quia hæc omnia sunt Deificata in Christo: amo potius esse pauper & Christo similis, quàm habere omnes divitias mundi, & esse Christo dissimilis: amo insignia Christi: amo, quod Christus amat: amo sequi caput nostrum, exemplar nostrum, fratrem nostrum primogenitum.

Tunc satiabitur, anima mea in hac vita, cum fuerit repleta opprobrijs ac doloribus Christi. Dicant alij, ut voluerint; *tunc satiabitur, cùm apparuerit gloria tua*: ego dicam, sicut alij legunt: *tunc satiabor, cum afflictus fuero ad similitudinem tuam*, O Christe meus, & bonum meum.

XLIII. AMOR DEI,
Epilogus universi.

OMnes creaturæ ultimo resolvũtur in amorem: nam si quæras, quare sint? respondebo, quia Deus eas creavit: si porrò quæras, quare creaverit? respon-

respondebitur, quia illas amavit. Idem dicendum est de sacra scriptura, quæ tota resolvitur in legem amoris. Igitur amor est finis & ultima resolutio totius universi. Hinc disce, quis debeat esse finis, quæ ultima resolutio actionum tuarum. Cum studes, studeas propter scientiam, cum perveneris ad scientiam, in ea non sistas, sed pergas ad amorem. Cum negotiaris, finis sanè sit lucrum, sed lucri finis ultimus debet esse amor. Cum cibum sumis, sume, ut vivas, vivas autem, ut ames.

Ecce regulam vitæ æternæ. Omnia propter amorem, amor propter ipsum. *Amo, quia amo. Quia amat, amat, & aliud novit nihil*, ait S. Bernardus; quia hic est finis, hæc est consummatio, hæc est perfectio, hæc est pax, hoc est gaudium, quies & gloria nostra.

O amor sancte, per quem omnia, & sine quo nihil! pauper, cum nihil habet,

bet, si amat, dives est; atque dives, etiamsi habet multos thesauros, si non amat, pauper est. Qui amat, dives est in paupertate: qui non amat, pauper est in divitijs. Ecce modum ditescendi: modum congregandi thesauros, amare. Ama, & hoc sufficit. *Ama amorem*, neque aliud volo, quam amorem: amare, & amari, non à mundo, aut alia creatura, sed à Deo solo.

XLIV. AMOR DEI, *Amor Christi.*

SUblevat amor in Deum, sed mediante amore Christi. Audi Apostolum, *vos Christi, Christus Dei.* Vos estis Christi; primò velut servi: ipsi donati à patre. *Postula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam*; secundò, ut servi redempti sanguine ipsius. *Empti estis pretio magno*; tertiò, ut servi debiti dignitati personæ ipsius: cum ergo totimus Christi, tanquam finis proximi, & im-

& immediati, debemus à Christo sumere amoris nostri principium, amando sacram illam humanitatem, sacrum illud corpus, illam sacram animam.

O amor Dei, amor Christi! doctrina tradita oraculo ipsius Christi: *Pater amat vos, quia vos me amastis*. Joan. 16. Ecce, ut ab amore Christi hominis ascenditur ad amorem Christi Dei; secundum Apostolum, prius est regnum Christi regno Dei; regnum Christi est, amare & amari à Christo: & regnum Dei, est amare & amari à Deo.

Hinc idem Apostolus fulminat hanc gravem sententiam contra peccatores. 1. Corint. 6. *Qui non diligit Dominum Iesum, anathema sit*, segregatus à numero electorum in hac vita, sicut in altera separatus erit à numero beatorum; quia, qui recedit à medio, impedit seipsum a fine.

XLV. AMOR DEI.

Sitis ardens.

SItio, Domine, non materialē aquam, non bona terrena, ſed gaudia cæleſtia: *ſitio* aquam illam, quæ poteſt levare omnem ſitim cordis mei. *Sitio* te, aquam vivam, perennem, divinam, quæ replet omnes appetitus ac deſideria noſtra. *Sitio*, Domine: ſentio neceſſitatem, ſed remedium non invenio: video bonum, ſed vires non habeo ad conſequendum: ſcio, quid vellem facere, ſed non habeo robur ad exequendum: recordare, Domine, quod dixeris: *ſi quis ſitit, veniat ad me, & bibat.* Joan. 7. ſed quomodo, ſi quis? quaſi non omnes haberent hanc ſitim. Atqui omnes deſiderant eſſe beati ac felices: omnes habent ſitim ſummi boni. Sed reſpondebis: verè habent ſed ea ſitis eſt falſa, falſarum aquarum Ægypti, quæ non valent extinguere ſitim, ſed magis accen-

accendere. Ego loquor de vera siti veri boni, quod ego sum. Ideo dixi, si quis: quia tales sunt pauci.

Redeo ergo, Domine, ad meam petitionem. *Sitio* veram aquam divinitatis tuæ, in qua sunt hæ tuæ conditiones, quæ omnem sitim extinguunt: infinitas, & æternitas: omne bonum, & per omne tempus, summum bonum: & summa duratio: infinita intensio. *Sitio*, pro aliqua relevatione stillicidium consolationum tuarum, quibus in hac vita refrigeras servos tuos: sed ijs non satior: aspiro ad illam plenitudinem, ad illam inundationem, ad illud diluvium, *quod inhabitare facis in vita futura:* illæ interim sint in usu, hoc in desiderio.

Sed progredior ad secundam petitionem. *Sitio sitim.* Si non vis, ô dulcis amor, extinguere meam sitim plenitudine gaudij tui, saltem eam non adime, fac ut ardeat semper, & flagret cor

meum

meum desiderio tui; sitque talis hæc sitis, ut omnem aliam sitim aboleat. *Sitio*, Domine, *sitio sitim tuam* habere, & in ea semper crescere, donec consumat ardor ejus hanc vitam brevem, & in æternam permutet.

XLVI. Amor Dei,

Sapor Dei.

GAudet cor veri amatoris in amando Deo suo, dulcedine inexplicabili, ineffabili. Sentitur, & non cognoscitur; experientia, non intellectu percipitur: gustatur, & non scitur, quid sit. O sapor Deitatis, dulcedo paradisi, suavitas infinita! *saporem quidem sentio*, ait Bernardus, *dulcem adeo & confortantem, ut, si perficeretur in me, nihil ultra quærerem, sed cum tenere volo & ruminare, & diiudicare eius saporem, statim transit.* O saporem generosum, ô saporem victoriosum! simul primum ingreditur animam, tollit ex

eo corde omnem alium affectum ac desiderium saporis terreni.

Da mihi, Domine, *victricem hanc delectationem*, hanc sanctam & divinam consolationem, ut cum ea reportem victoriam de inimicis meis, purificem cor meum ab omni eo, quod tu non es, & amplius crescam in flamma tui divini amoris.

Sed quis erit dignus tanta gratia? audi S. Basilium: *qui nullam recipit præsentis vitæ delectationem; sed ad illum, quem diligit, medullitus, suspirat, fervet, anhelat, anxiatur*; qui se liberum & remotum servat ab omni delectatione mundi, quamvis licita, sed non necessaria; & omni sua cogitatione, desiderio & affectu suspirat & anhelat ad æternum & summum bonum, quod solum amat. Sapor mellis judicatur dulcissimus omnium: quis erit sapor Divinitatis, quæ est infinita dulcedo, infinita suavitas, communicata palato animæ, & intimè penetrans illam?

XLVII. Amor Dei,

In amore proximi

Nulla in re ita elucet amor Dei; ut in amore proximi: Christus ascendens in Cælum reliquit substitutum in terra, & vult; ut quod sibi debemus, præstemus proximo: *quod mihi debes*, ait apud Augustinum, *huic solve: & quod huic feceris, mihi feceris*. Considera, quantum debeas Christo: non unam, sed centum, & mille vitas, si haberes. Has igitur omnes debes proximo tuo, cui Christus debitum nostrum totum transcripsit, ac transportavit: proximo solvendum est, quod Christo debemus.

Cum ergo necessitas aliqua proximi tibi occurrit, cogita Christum tibi dicere in corde; *huic solve, quod mihi debes*. Et quid Christo debes? omnia: quidquid es, & quidquid habes; omnia ergo proximo debes expendere.

Considerabo ergo proximos meos, tanquam totidem fratres Christi, totidem substitutos, totidem, ut ita dicam, Vice-Christos, qui sunt in terra, loco Christi, ad exigenda ipsius credita. O quàm male hactenus solui Deo meo? nesciebam obligationem, quam habui; quia non tantum ex charitate, sed certo modo ex justitia debeo, quantum possum, benefacere proximo meo. Amabo ergo Deum meum in se ipso, amabo in sua imagine; impendam me servitio ejus, quantum potuero; præbebo manum proximo, offeram cor Deo.

XLVIII. AMOR DEI,

Amor congregans.

PRoprium calori est, *segregare & congregare*; separare à se mutuò res diversas, & unire inter se similes. Talis vis est amoris divini: *separat pretiosum à vili*, separat spiritum nostrum

ab

ab affectu rerum corporalium, & unit cum Deo, spiritu incorporeo. Creata est anima cum suavi quadam sympathia cum Deo. *Ambo spiritus, ambo immortales, ambo perpetui: ambo intellectivi*, ait Thomas opusc. 61. Hinc anima non potest invenire requiem in alio: &, si turbulentia passionum non impediret, tenderet naturaliter in Deum, tanquam ad suum centrum & ultimum finem.

O doctrinam cælestem! beatus, qui intelligit eam! anima est spiritus, non corpus: quid habet ergo negotij cum rebus corporeis? *non magis anima satiatur auro, quàm corpus vento.* Spiritus alitur spiritu, & anima nutritur Deo. Amor sancte, amor pure, ah disgrega & congrega; separa meum spiritum a corpore, & uni cum Deo.

O anima, ama, si animas; quare vis dare vitam corpori, & non vis recipere vitam meliorem à Deo? ô quantò melius

lius est amare, quàm animare! & si animare impedit amare, *moriar*, *Domine, ut te amem: moriar, ut amem, & amem, ut moriar*, ait Augustinus.

XLIX. AMOR DEI, *Congratulatio Dei.*

E*Xcellentissimus actus divini amoris est complacentia, gaudium & gratulatio de divinis perfectionibus*, inquit Dionysius Carthus. Complacet mihi, Deus meus, & gaudeo, quod sis, qui es: primum esse in independentia, potentissimus in omnipotentia, infinitus in sapientia, infinitus in bonitate, omnipræsens per immensitatem, semper durans per æternitatem. Gaudeo, quod sis, qui es: summa pulchritudo, summa dulcedo, pelagus omnis boni, oceanus omnis perfectionis, abyssus omnis essentiæ, quæ est, & esse potest.

Sed quia amor amat bonum quasi proprium, tanquam sibi conveniens,

tanquam propriam perfectionem, dum gaudeo tuis perfectionibus; gaudeo etjam quasi meis: quia eædem, quæ tuæ, sunt meæ; tuæ per naturam, meæ per gratiam. Independentia tua, etiam est mea: omnipotentia tua est mea; mea est tua pulchritudo ac dulcedo, immensitas & æternitas: & in summa, si meus est Deus, ac totus Deus, erit & meum, quidquid in Deo est, & omnis divina perfectio.

Quare, ô meum dulcissimum bonum, quando te nominas in sacra scriptura, addere soles sancto nomini tuo dulcissimum hunc titulum, *tuus*, dicendo, *ego sum Dominus Deus tuus; adorabis Dominum Deum tuum.* Et vis dicere, *sum Deus tuus*, quia totum id, quod sum, *tuum est*; quidquid habeo, *tuum est*. O verbum dulcissimum! siste, anima, & perpende, quid sit hoc, *tuum*? & responde, dicendo cum David; *tuus sum ego: tu totus meus, & ego tuus.*

L. AMOR DEI.

Sagitta amorosa.

Apparuit quondam Dominus cuidam sanctæ, cum aurea sagitta in manu, qua cor ejus percussit, & reliquit in eo vulnere tres effectus. Primò, tædium & nauseam omnis creaturæ. Secundò, desiderium ingens occupandi & uniendi se cum Deo solo. Tertiò, videbatur sibi anima separata à corpore, & immersa nectari divini amoris.

O sagitta amorosa, quis mihi dabit, ut à te transfigatur cor meum? tunc spernerem, quidquid creatum est, & desiderarem, soli Deo conjungi: & anima mea quasi separata à corpore, non amplius impediretur ab illo. O Deus meus, amor animæ meæ, non desidero aliud, quam vulnerari & mori; vulnerari à te, mori pro te: vulnus, quod sanat; mortem, quæ tribuit vitam.

Ecce, omnia creata non possunt mihi da-

hi dare quietem, aut pacem: non habeo, quod aliquid valeat. Sperno, quod video, æstimo solum & unicum Creatorem illius. Hic solus est Deus meus, solus objectum amoris, & omnis desiderij mei.

LIBER IV.

LECTIO I. AMOR DEI, *Odium nostri.*

AMO DEUM meum, non solùm quando volo bonum ipsius, sed etiam quando nolo & aversor malum ipsius, quod est peccatum. Dum igitur odi me ipsum, tanquam principium & causam peccati; amo Deum. Odium sanctum, fidelis comes sancti amoris: sancti fratres, nati ex una matre! quia unus habitus charitatis, est utriusque actus principium, sancti amoris Dei, & odij sancti nostri ipsorum

& peccati. Debeo vero me odisse, & proprium corpus, non solùm propter peccata præsentia, sed etiam propter præterita, ut ulciscar tantas injurias in Deum patratas.

Ecce scalam Jacob, ubi Angeli sancti semper Deum honorabant, & ascendendo in Cælum, & descendendo in terram. Ita veri servi Dei semper sunt occupati in sancto amore Dei, vel ascendendo per sanctum amorem ad Deum, vel descendendo per odium sanctum erga se ipsos. Oderim igitur meum corpus, ut infectum halitu pestilente originalis peccati, ac prorsus contaminatum pravis inclinationibus & fomite peccati.

Misera anima, ubi es? in quali carcere? in quali habitatione? quæ semper agit ruinas, cum periculo continuo te perimendi. *Quis me liberabit de corpore mortis huius?* quia semper inclinat in mortem peccati. Da mihi gratiam, Domi-

Domine mi, ut agnoſcam hunc meum inimicum, & eum tractem ut talem, ſubjiciendo eum rationi: & ut odio proſequendo meipſum, ſemper magis amem te, ſummum bonum meum: vivam ſemper in odio ejus, qui hoc meretur; & in amore ejus, qui dignus eſt amore: odio mei, amore tui, Deus meus.

II. AMOR DEI,

Separat animam à corpore.

SAnctus ac divinus amor non eſt amor qualiſcunque, ſed eſt amor puriſſimus & ſpiritualiſſimus, terminatus in ſummo & increato ſpiritu, qui eſt Deus: ideo requirit ſubjectum proportionatum ac ſpirituale, quod eſt anima. Ita divinum oraculum; *ſpiritus eſt Deus; & eos, qui adorant eum, in ſpiritu & veritate oportet adorare.* Joan. 4.

Quiſquis ergo deſiderat eſſe in numero amantium Deum, & admitti in

ſcholam divini amoris, cogitet ſibi vivendum, ſicut de S. Paulo dicit Chryſoſtomus; *ſicut nuda anima ſine corpore*, ac ſi foret purus ſpiritus, expers corporis, & quaſi anima ejus tantum aſſiſteret ſuæ carni, non eam informaret, ſicut Angelus eſt in corpore aſſumpto.

Ama igitur, ô anima mea, Deum tuum, ama eum in ſpiritu, ama extra corpus & ſenſus, ama in veritate, totis viribus tuis, ex toto corde, ex omni virtute: & quando caro te tentat, *cogita, te eſſe ſpiritum:* Quid tibi cum carne & ſanguine? cur ita vileſcas, & ſubmittas te illis? & ſi ſpiritus es in creatione, ſpiritus in prædeſtinatione, debes etjam eſſe ſpiritus in converſatione, converſando cum ſpiritibus Cæleſtibus, & amando ac deſiderando bona ſpiritualia & æterna.

III. AMOR DEI,

Separat animam & ſpiritum.

AMor Dei non habet ſolum vim ſeparan-

parandi animam á corpore, sed etiam dividendi spiritum ab anima; quia trahit ac transfert in Deum partem superiorem animæ, quæ est intellectus & voluntas, relinquendo partem inferiorem in corpore. *Felix divisio*, ait Gerson ex Richardo, *& mirabilis separatio! quod corpulentum est, deorsum remanet, & quod spirituale est, usque ad contemplationem divinæ gloriæ sublimatur.*

Hic debet esse finis Christiani, hæc tota ejus occupatio, separare spiritum ab anima, non permittendo spiritum, partem nobilissimam ac dignissimam versari humi, sed curare, ut assurgat in altum. Hinc dictum est, nec sine ratione magna, *quod anima sit magis, ubi amat, quàm ubi animat:* quia ubi amat, ibi reperitur cum nobiliori sui parte, intellectu & voluntate; at ubi animat, ibi tantum est cum parte minus nobili, animante & vegetante: sursum ergo cor generosum, creatum ad altissimum

 finem.

finem, qui Deus est: conjunge spiritum tuum spiritui, tali unione, quæ faciat, ut duo sint unus spiritus: quemadmodum Apostolus docet: *qui adhæret Deo, unus spiritus est.*

O beatam unionem, quæ sequitur ex alia beata separatione, qua separatur spiritus ab anima, & unitur cum Deo! En, ô mi amantissime Deus, dedico & consecro pro omni tempore & æternitate, spiritum meum, spiritui tuo, spiritum creatum increato, creaturam Creatori. Totus intellectus meus occupetur semper in tui sancta cognitione, & tota voluntas mea in tuo sancto amore.

IV. AMOR DEI,

Separat spiritum à spiritu.

HIc est ultimus effectus, & quasi summa vis amoris divini: quia anima Deum perfectè amando sic unitur, intimatur, ac transformatur in illo immen-

immenso pelago infinitæ bonitatis ac dulcedinis Dei, ut *mens nostra dimittat se ipsam*, inquit Gerson: hoc est, perdat se ipsam, & acquirat esse divinum: non quod amittat propriam creatam essentiam, sed quod in suo esse permanendo, non cognoscat, non amet, non sentiat aliud, quàm Deum: & si cognoscat ametq; se ipsam, cognoscat & amet in Deo, & solum propter Deum.

O felix mutatio, & beata conversio! corpus convertitur in spiritum, spiritus in Deum. Corpus retinens naturam corporis, induit conditiones & proprietates spiritus! & spiritus creatus, manens creatura, assumit attributa & perfectiones Dei. Hæc sunt mirabilia opera, & heroica facinora divini amoris, mutare carnem in spiritum, & spiritum in Deum: id quod in altera vita plenè perficietur, ubi corpus erit agile, penetrabile & immortale, ut spiritus: spiritus autem elevatus ad statum glo-

riæ,

riæ, erit ut Deus, non per eſſentiam, ſed per participationem.

O ſancte ac puriſſime amor, ſentiam, ah ſentiam in me vim tuæ operationis; guberna corpus, ut ſerviat ſpiritui; rege ſpiritum, ut ſerviat Deo. Corpus, ut ſerviat ſpiritui Deo. Corpus amet ſpiritum, tanquam ſuam perfectionem: ſpiritus amet Deum ſuum, tanquam ſuam beatitudinem & ultimum finem. O quando me liberum ſentiam, in libertate filiorum Dei? quando perfecta pace, & quiete gaudebo? ut quidquid vult ſpiritus, velit & caro: & quidquid placet Deo, placeat & ſpiritui. Amo te, Deus meus, trahe me ad te, trahe, ut traham. Tunc traham ad me carnem, quando ſpiritus meus fuerit tractus ad te.

V. AMOR DEI,

Finis operum Dei.

I*Gnem veni mittere in terram, & quid volo,*

volo, nisi ut accendatur? descendi de Cælo, ait Christus, non alio fine, quàm ut accendam, & inflammem corda hominum igne divini amoris, igne donato à Patre, promerito à Filio, applicato à Spiritu sancto. *Christus moritur, & meretur amari; spiritus afficit, & facit amare,* ait S. Bernard. Pater æternus donat amorem, sed per merita mortis Filij sui. Et Spiritus sanctus applicat eum gratia sua, sed propter merita Christi.

Si ergo finis operum Christi & fructus meritorum Christi est donum sancti amoris, idem debet esse finis noster: sperare propter amorem, fatigari & laborare, ut in divino amore crescamus, non permittendo, ut tantum bonum, tantus thesaurus sit otiosus. Amemus, & petamus perfectionem hujus amoris à patre æterno, tanquam præmium ex justitia debitum meritis sanctissimi filij sui: & cum sit meritum infinitum, etjam

jam infinitum deberet esse prœmium sancti amoris.

Vellem amare Deum, quantum Christus promeruit, eum à me amari: vellem amare illum illa sanctitate & perfectione quam promeruit sanguine suo pretioso: vellem amare, quantum debeo; vellem, ut omnes partes corporis mei, omnes vires animæ meæ, omnes cogitationes, intentiones & affectus aliud non spectarent, ad aliud non aspirarent, aliud non agerent, quàm ut semper & ubique amarent meum ultimum finem, summum bonum meum, nec vellent vivere propter aliud, quàm propter amorem.

VI. AMOR DEI,

Ad exemplum Christi.

D*isce, ô Christiane, à Christo, quomodo diligas Christum*, inquit Bernar. Exemplum, quod imitari debemus in amando, est perfectissimus amor Christi:

sti; *disce amare dulciter, amare prudenter, amare fortiter:* debemus amare, primò, *dulciter*, ut vera dulcedo & suavitas amoris Christi vincat & expellat ex corde nostro falsam & apparentem dulcedinem carnis & mundi; secundò, *prudenter*: ut non solum desideremus consequi sanctum amorem, sed etiam arripiamus media proportionata & efficacia ad consequendum; tertiò, *fortiter*, non cedendo, sed resistendo viriliter omnibus rebus contrarijs, quæ impediunt dictum amorem.

O si esset omnino sanum palatum animæ, quam dulcis cibus ei foret amor divinus? cibus suavissimus ac dignissimus ore Dei: cibus continens in se suavitatem omnis saporis. *Memor fui Dei, & delectatus sum.* Sufficit una memoria Dei, unus aspectus divinæ pulchritudinis, ut subito repleatur anima omni delectatione & gaudio. Sed nota, quid præmiserit Propheta: *renuit conso-*

consolari anima mea. Ecce causam consolationis divinæ, quia renuit consolari in creaturis, ideo meruit consolari in Creatore. O consolationes terrenæ, quanto nos bono privatis!

Ecce Domine, coram tua divina majestate, animatus & coroboratus divina gratia sua, facio propositum firmissimum, & inscribo illud cordi meo characteribus indelebilibus, quod ab hac hora, ab hoc momento, repudio, abnego, detestor omnes consolationes (etiam licitas, sed non necessarias) quibus possim gaudere in creaturis: volo autem, ac desidero solas illas, quibus gaudere licet, in ipso fonte delectationis omnis, qui est Creator illarum: volo sanctum amorem, & verum gaudium, quod derivatur ab illo; hoc mihi sufficit, & cum hoc vivam in pace, beatus & felix.

Annotatio. *Vide dulcedinem, prudentiam*

lentiam, fortitudinem Christi in cruce, ac tota reliqua passione, & vita.

VII. AMOR DEI,

Docta Ignorantia.

O *Timothee, linque sensus, & intellectuales operationes, & omnia sensibilia & intelligibilia, ut ignote illi iungaris, qui est super omnia*, ait S. Dionysius. Si desideras invenire Deum, & illi uniri, debes transcendere omnes creaturas, omnia objecta sensuum & intellectus; & sic Deus, qui est super omnia, reperietur à te super omnia: hæc est vera sapientia, non cognoscere Deum, ut rem creatam, sed super omne creatum.

Exemplo sit sancta Sponsa, quæ dicit; *paululum cum pertransissem eos.* (SS. Angelos) *inveni, quem diligit anima mea.* Cant. 3. Et nota cum Bernardo, quod ipsimet Angeli doceant nos, non apud se consistere, sed ascendere supra se, ad Creatorem. *Transivit illos, suasa ab*

ſa ab illis: quia non prædicabant ſe ipſos, ſed Dominum Ieſum Chriſtum. Optimum documentum, non trahere amorem ad ſe, ſed per ſe ad Chriſtum, non prædicando ſe ipſos, ſed Chriſtum. Ideo ſumus viatores, *ſumus in via, ſumus in motu, ſumus in tranſitu creaturarum*, relinquendo creaturas & nos ipſos, quoad cognitionem & affectum inordinatum.

O felix tranſitus! ô beatum iter! *tranſi & invenies* increatum: *tranſi & requieſces*, tranſi mutabilitatem creaturarum, & requieſces in immobilitate Creatoris. Tranſi terrenum & humanum, & invenies cæleſte ac divinum.

Annotatio. *Hæc eſt contemplatio per negationes, ut apud Aug. ſoliloq. c.31. n.3.*

VIII. AMOR DEI,

Aſpiratio ad Cælum.

UBi cor, ibi oculus: ubi affectus cordis, ibi oculus cogitationis, Amor ad

ad Cælum aſpirat, quia in Cælo eſt ejus theſaurus; in Cælum erigit affectum, quia in Cælum figit ſuum obtutum. *O Domine, adveniat regnum tuum*, regnum Cælorum, regnum gloriæ, regnum perfecti amoris. Sumus in regno gratiæ. ſed nõ ſufficit ad hoc, quod convenit tibi: non ſufficit ad noſtram pacem & quietem, & *ut gaudium noſtrũ ſit plenum*. Aperiatur aliud regnum gloriæ. *Oſtende mihi faciem tuam*. Can. 2.

O Deus meus quando erit, ut non amplius celatam ſub figuris creaturarum, ſed revelatam in proprio lumine ſuo, ſine medio videam divinam faciem tuam! *ſonet vox tua in auribus meis*. Quando ero dignus audire vocẽ tuam, qua me invites ac voces ad te.

Quando mihi dicetur illa dulcis ac divina vox, *veni*? veni de terra ad Cælum, de tempore ad æternitatem, de creaturis ad Creatorem. Veni ad patrem tuum, ad Deum tuum, ad finem tuum.

tuum. *O veni, veni!* statim respondebo, *venio*, venio sine dilatione, sine mora venio, promptus & alacer. Venio ad meum finem, ad meam patriam, ad habitationem meam, ad centrum meum, ut requiescam, & laudem Deum meum, & suam sanctissimam Matrem in æternum.

IX. AMOR DEI,

Prototypon nostri amoris.

DEVS in se nunquam est otiosus, sed semper operatur cognoscendo & amando seipsum, generat Verbum, & spirat Spiritum sanctum. Tres divinæ personæ in statu felicissimo ac beatissimo vivunt, cum immenso & infinito gaudio. Lætatur suis perfectionibus increatis, creatis ac creabilibus. Talis est status Dei: similis ei esse debet noster. Intus, ne sit odium, sed quantum potest, occupetur semper anima; primò, in cognitione & altissima æstimatio-

matione Dei: secundò, à lumine profundæ cognitionis procedat ignis sancti amoris; tertiò, amori conjungatur gaudium, quo gaudeamus & lætemur Deo, perfectionibus Dei, & ipsomet gaudio Dei. Gaudium Dei sit nostrum gaudium: felicitas Dei sit nostra felicitas, beatitudo & omne bonum Dei, sit nostra beatitudo & omne bonum nostrum.

Intra igitur, anima, in hanc infinitam abyssum luminis & cognitionis increatæ Dei; & ibi disce, Deum cognoscere. Penetra in illud incendium infinitum amoris Dei, & videbis quomodo, & quantum debeas amare Deum a immergere in immensum illum oceanum fruitionis & gaudij Dei; & nota, quomodo ames Deum: ama Deum, & omnia propter Deum.

O prototypum divinum increati amoris Dei, amoris immensi, amoris infiniti, amoris æterni! ah unicum ra-

dium tui ſolis, unam ſcintillam grandis illius fornacis, unam guttam maris illius immenſi; & ſufficit mihi. Da quod jubes, & jube quod vis. Jubes, ut amem te, da mihi amorem, quo amem te.

X. AMOR DEI,

Raptus divinus.

QUi deſiderat rapi in tertiũ Cælum, ſicut Apoſtolus, accipiat pro duce & magiſtro ſanctum amorem, qui eſt *vis rapiens ad cœleſtia*; eſt violentia, eſt manus ſupernaturalis, quæ ſublevat animam de terra, & rapit eam, unitque ſummo bono, & ultimo fini, Deo: nec deeſt in hoc divino raptu abſtractio à ſenſibus, & eorum ſi non uſu, certe abuſu atque defectibus.

Proprium eſt animæ factæ ad imaginem Dei, rapi ad divina, ait S. Thom. ut modo, non quidem naturali, ſed ſupernaturali trahatur & rapiatur in Deum,

um. *Trahe me, Domine, rape me, Domine.* Opus eſt hoc gratiæ tuæ; effectus amoris tui; amor ſanctus, amor rapiens, amor, qui dividit; amor, qui ſeparat; amor, qui rapit. Et quid rapis, amor cæleſtis? *ſum raptor cordium;* raptor & prædator affectuum, appetituum cordis. O felix præda, beata prædatio, beatum prædari! ſit præda tua cor meum, ô Deus meus, totum tibi conſecro, totum dono.

Atque hinc intelligas excellentiam ſancti & puri amoris. Quid facis, quando amas? *rapior, & rapio,* prædor, & præda fio. Prædatio eſt duorum cordium: præda mea cor Dei: præda Dei cor meum.

Quis ergo non amaret? quis non pateretur? quis non moreretur propter amorem? iterum rogo, Deus meus *voca me ad te, & trahe me, rape me ad te in vinculis charitatis,* dulcibus laqueis ſancti amoris; & hæc ſola ſit omnis petitio mea.

XI. AMOR DEI,

Contemplatio perfectissima.

QUi fideliter & constanter exercet se in amore Dei, elevatur paulatim ad altissimum gradum orationis & contemplationis, qui vocatur à sanctis, *oratio præsentiæ Dei, oratio unionis, oratio silentij, oratio quietis, oratio charitatis & amoris:* quia dum anima per simplicem operationem intellectus, absque discursu apprehendit infinitam pulchritudinem, dulcedinem & charitatem Dei, voluntas gaudet, & complacet sibi in illo objecto, & circa illud varios actus virtutis exercet; præcipuè duos, charitatis & humilitatis.

Ora amanter in charitate; docet Augustinus: *ora, ut pauper, in sancta humilitate*; adjungit Gerson. Ora amando, ora meditando, ora exaltando magnitudinem Dei; ora humiliando ac deprimendo propriam vilitatem: ora, ut di-

ut dives in Deo; ora, ut mendicus in teipso: ora, ut civis Cæli; ora, ut peregrinus terræ. Præterea ora cum pace passionũ: ora cum quiete facultatum. Voluntas sola, ut Regina, negotietur cum Deo; reliquæ facultates, ut ancillæ, servent silentium ac taceant. *Felix hora, brevis mora*; tempus felicissimum, sed brevissimum; quia pondus corporis corruptibilis deprimit animam digna se cogitantem.

Quando, Domine, liberi & expediti à corpore mortis, erimus semper uniti principio vitæ? quando non aliud agemus, quàm ut amemus? *quando tu eris omnia in omnibus*, & amor omnis occupatio? quando ascendemus in montem, ubi Deus celebrat sumptuosum convivium, quod nunquam habebit finem? *interim amemus & volemus*: amemus Deum, volemus in Cælum, & cum defecerit affectus, non ideo deficiat exercitium virtutum.

XII. AMOR DEI,

Docet odisse.

DUm Virgo Deipara inter alias Virgines Deo serviret in templo, tres gratias in particulari petebat à Deo. I. Deum perfecte & super omnia amandi. II. Proximum, ut se ipsam. III. Odio habendi inimicum Dei, quod est peccatum: quia magnum signum est, quod quis verè diligat amicum, si oderit omnes inimicos illius. Ita qui amat Deum, debet odisse se ipsum propter peccata, quæ inimica sunt Deo.

Magno solatio erit nobis in doloribus & ærumnis nostris hæc cogitatio; Christus est meus verus amicus: corpus meum est inimicus Christi: valde igitur Christo placet, cum videt, inimicum suum affligi. Ideo sancti in doloribus & infirmitatibus proprij corporis gaudebant, & multò magis in morte; quia patiebatur & moriebatur unus

cx

ex hostibus Christi. Qui capit hanc veritatem, dici potest invenisse venam auri; quia gaudet pati, invenit delectationem in doloribusr, vitam in morte: nec sentit proprium dolorem præ sensu delectationis Christi. O sancte amor Dei, doce me hanc doctrinam, ut odio sancto prosequar me ipsum, gaudeam in patiendo, gaudeam in delectatione Christi. Vellem, hoc odium nunquam deficere, sed durare usque ad mortem, irreconciliabile & sine inducijs.

Cogita, quomodo mater Dei oderit hunc inimicum, non in propria persona, quæ tota pura fuit & immaculata, sine labe omnis peccati: sed oderat peccatum in seipso, in propria ejus culpa & malitia; ac tantum in ea crescebat hoc odium, quantum crescebat amor Dei: hoc igitur officium & exercitium veri servi Dei, amare Christum in odio sui ipsius, & odisse se ipsum in amo-

amore Christi, dicendo, amo Christum in odio mei, & odi meipsum in amore Christi.

XIII. AMOR DEI, *Pulchritudo Animæ.*

SIcut is, qui magis accedit ad lucem, ipse fit lucidior; sic anima, quo magis per vim amoris accedit ad æternam pulchritudinem Dei, hoc ipsa fit pulchrior. *Ex ipsa luce, lucida redditur,* ait Theodoretus. *Accedite ad eum, & illuminamini:* accedite passibus amoris ad lucem divinam, & ab ea fletis illuminati, pulchri & opulenti. Corporea pulchritudo, quæ tanti fit à mundo, est pulchritudo imperfecta, defectuosa & sterilis: aliud non habet, quàm ut parum sensum oculorum oblectet: sed spiritualis pulchritudo animæ, quæ est gratia, est pulchritudo copiosa, fæcunda, non est solum pulchritudo, sed etiam simul dulcedo, opulentia, magni-

tudo, & omne genus perfectionis ac boni.

Pulchra dilectio dicitur. Eccl. 24. Bene tibi convenit, ô sancte amor, honestum hoc nomen pulchri & formosi, quia pulchros & formosos facis tuos amicos, qui te possident. O pulchra pulchri! pulchra es charitas sancta, vivum exemplum pulchri, præ pulchris omnibus, qui est *speciosus præ filiis hominum*. O quàm pulcher est dilectus meus & decorus! pulcher in humanitate, decorus in divinitate.

O me beatum, si non haberem oculos ad aliud, quàm ad videndam & contemplandam divinā pulchritudinem, ac cæcus essem ad omnem creatam pulchritudinem! *ad solam Dei pulchritudinem contemplandam visum dirigerem, & in ceteris omnibus cæcus essem*, ait S. Nyssenus. Unde sequitur, quàm verum sit illud paradoxum: *qui multoculus est, cæcus est, & qui unoculus, videns*

est

est. Qui habet multos oculos ad videndas creaturas, cœcus est; qui habet unum oculum, solum ad videndum Deum, bene videt.

XIV. AMOR DEI,

Paradisus Animæ.

CHaritas Dei facit jucundum paradisum, non modo in Cælo, sed etiam in terra, ei, qui ipsum possidet; nam si paradisus consistit in clara visione Dei, charitas imperat fidei, ut videat & contempletur magnitudinem Dei. Paradisus est totalis amor & possessio Dei: at charitas etiam in terra aliud non possidet per amorem, quàm infinitam bonitatem Dei.

Paradisus est *expletio desiderii, plenitudo gaudii, securitas beata*: similia facit charitas in terra; non superest aliud, quod desideret in bonis creatis; gaudet pace & jubilo cordis majore, quàm possit in hac vita gustare, reddit animam

nam quodammodo securam de salute, pulso procul timore omni; *quia non-nunquam sic summi gaudij felicitate fruitur, ut deiectione timoris nulla quatiatur*; inquit S. Gregorius: sic inebriatur de mari divinæ dulcedinis, ut videns tantum Dei favorem, dubitare non possit, quin suo tempore sit perventura ad plenitudinem ejus.

O jucundum paradisum, quàm parum cognitum in mundo, quantò minus æstimatum! redit serpens antiquus, & pestilentibus suggestionibus iterum conatur nos expellere, & omni ope nos vincere, sicut Adamum. O beate paradise, amo te in terra, ut æternum gaudere te possim in Cælo.

XV. AMOR DEI,

Amor violentus.

QUatuor sunt affectus amoris violenti & perfecti. *Vulnerat, ligat, nervat, & necat: vulnerat affectionem, ligat*

ligat cogitationem, enervat actionem, & negat vitam, ait Richardus *Et in primo affectu notatur amoris excellentia: in ſecundo, vehementia, in tertio; violentia; in quarto, ſupereminentia.*

Hæc ſunt opera, quæ faciunt amorem victorioſum ac triumphatorem cordis, quod poſſidet; quia tollit, ſpoliat, privat, mundat, mutat, transformat. Vulnerando potitur affectu, ut aliud amare non poſſit: ligando imperat cogitationi, ut aliud cogitare non poſſit: enervãdo perimit vires ad mundana, ac dominatur facultatibus, ut aliud operari non poſſint, niſi pro Deo: occidendo victor triumphat, implet faſtidio, tædio & anguſtia vitæ præſentis, ut anima judicet utile & jucundum mori pro eo, qui antea mortuus eſt pro ipſa.

Quid supereſt? ſacrifico me totum violentiæ ſancti amoris, affectum, cognitionem, vires ac vitam. Affectus

non est amplius meus; cogitatio est Dei, actio est ancilla gloriæ Dei, vita absorpta in morte; non vivat, ut vivat, sed ut longa morte consumatur.

XVI. AMOR DEI,

Suavis Dei amplexus.

FElix anima, *qua in Christi recumbit pectore, & intra verbi brachia requiescit!* inquit S. Bernardus: dicere potest cum sponsa, *læva eius sub capite meo, & dextra illius amplexabitur me;* vel, ut alij legunt, *amplexatur me*: aliud non cogito, aliud non desidero, quàm vivere & mori inter brachia mei amoris.

Quàm consolationem sentit cor hominis Christiani, quando considerat illa verba divini oraculi: *ascensor Cæli auxiliator tuus, habitaculum eius sursum. & subter brachia sempiterna?* Deut. 33. Quid cogitas? quid dubitas? quid times? adstat rex Cæli ad tuam

custodiam, & tutelam; & licet habitet in se ipso, in sua infinitate & æternitate; nihilominus extendit brachia omnipotentia & immensa ad te, ut amplectatur, stringat & custodiat te.

O *Ascensor Cæli*, Creator universi, tu es protector meus, tu meus amor, tu consolator meus. Ubi est habitatio tua? *habitaculum tuum sursum* in Cælo, in te ipso: idem erit & meum. *Et subter brachia sempiterna.* Infra Cælum etiam exerces tuam divinam providentiam. Ecce me totum conjicio in potentissima & amorosissima brachia tua. *Ne permitte me, Domine, separari à te*; inter brachia tua & vivere volo, & mori concupisco.

XVII. Amor Dei,

Telum sancians, & iterum sanans.

QUàm decorum, à charitate vulnus accipere! siquidem Deus sagittarius

rius est, inquit Origenes. tr. 3. in Cant. Ecce cor meum expositum, transfige illud, Domine, dulci sagitta tui amoris. Beatum me, *si sagittæ tuæ intra me sunt*! miserum autem, *si ultra me sunt*, si prætereunt, & non figuntur in me!

Nudemus membra nostra bono vulneri, nudemus sagittæ electæ, ut hortatur Ambrosius l. 5. in psalm. 118. En professionem & obligationem hominis Christiani, tenere cor apertum & clausum: apertum sagittis Dei, clausum sagittis Diaboli. Tunc erit clausum, *quando erit scuto fidei munitum*. O Deus amoris, sagittarie amorose, *sagittæ tuæ acutæ (populi sub te cadent) in corda inimicorum Regis*. Psalm. 44. infigantur tuæ sagittæ in corde inimicorum tuorum, & fiant amici. Potentissima tela sunt, ad expugnanda corda quæcunque.

Sagitta me, Domine: ecce me, tanquam signum ad sagittam. Amo sagittas tuas,

etiamsi emittantur ad vindictam, & inferant dolorem, quia per eas fit via ad amorem; procedunt ab amore, & in fine habent amorem.

XVIII. AMOR DEI,

Amor fidei.

S. Bernardus tria genera dilectionis distinguit s. 5. in Cant. *Est, inquit, affectio, quam caro gignit, quam ratio regit, quam condit sapientia: prima dulcis, sed turpis: secunda sicca, sed fortis; tertia pinguis, & suavis.* Et concludit, quod secunda sit media inter vitiosam & affectuosam. Ac potest hæc media semper excitari à nobis, cum gratia Dei, longè facilius, quàm tertia; nam facilè mutatur affectus, sed veritas fidei diutius durat, & in promptu est, quando operandum est.

Nemo ergo se excuset, quod non amet, non operetur, quia inveniat se aridum & siccum; quoniam si navigationi non

ui non faveat aura suavis & affectuosa spiritus sancti, juvabitur nihilominus à pharo & lucerna sanctæ fidei, cujus ope possit pervenire usque ad fortunatas insulas Beatorum: curandum est ergo, ne unquam cessemus amare, cum jam securo certoque ductu sanctæ fidei, quæ docet in omni statu, etiam ariditatis ac desolationis, Deum esse summum & infinitè amabilem, ac proinde semper amandum impensè.

Si ergo fides judicat, Deum semper esse amabilem, debet charitas eum semper amare. *O affectio sancta, sicca & fortis!* sicca ab affectu, fortis ab intellectu. *Amem te, Deus meus*, semper & in omni tempore & statu. Verus amor non est solum, qui dulcis est affectu, sed etiam is, qui fortis à fide.

XIX. AMOR DEI, *Amor Magister.*

DUæ sunt lectiones, quas animæ

etiamsi emittantur ad vindictam, & inferant dolorem, quia per eas fit via ad amorem; procedunt ab amore, & in fine habent amorem.

XVIII. AMOR DEI,

Amor fidei.

S. Bernardus tria genera dilectionis distinguit s. 5. in Cant. *Est, inquit, affectio, quam caro gignit, quam ratio regit, quàm condit sapientia: prima dulcis, sed turpis: secunda sicca, sed fortis; tertia pinguis, & suavis.* Et concludit, quod secunda sit media inter vitiosam & affectuosam. Ac potest hæc media semper excitari à nobis, cum gratia Dei, longè facilius, quàm tertia; nam facilè mutatur affectus, sed veritas fidei diutius durat, & in promptu est, quando operandum est.

Nemo ergo se excuset, quod non amet, non operetur, quia inveniat se aridum & siccum; quoniam si navigationi non

ni non faveat aura suavis & affectuosa spiritus sancti, juvabitur nihilominus à pharo & lucerna sanctæ fidei, cujus ope possit pervenire usque ad fortunatas insulas Beatorum: curandum est ergo, ne unquam cessemus amare, cum tam securo certoque ductu sanctæ fidei, quæ docet in omni statu, etiam ariditatis ac desolationis, Deum esse summum & infinitè amabilem, ac proinde semper amandum impensè.

Si ergo fides judicat, Deum semper esse amabilem, debet charitas eum semper amare. *O affectio sancta, sicca & fortis!* sicca ab affectu, fortis ab intellectu. *Amem te, Deus meus*, semper & in omni tempore & statu. Verus amor non est solum, qui dulcis est affectu, sed etiam is, qui fortis à fide.

XIX. AMOR DEI,

Amor Magister.

Duæ sunt lectiones, quas animæ

quotidie prælegit ſanctus amor; *dulcoris & doloris*: conſolationis ac deſolationis; dulcem facit amati præſentia, amarum abſentia: *O adeſſe, ô abeſſe! primum ad maius ſolatium, ſecundum ad maius meritum*, ait Bernardus ſ. 46. O præſentia, ô abſentia! præſentia boni dilecti vivificat animam ac ſolatur; abſentia mortificat eam: præſentia eſt occaſio majoris ſolatij, abſentia majoris meriti. Præſentia jucundior, ſed abſentia utilior.

In præſentia anima delectatur in Deo: in abſentia delectatur Deus in anima, S. Bernardus, ſ. 8. de flammis amoris. Hinc dicebat B. Joannes de Alvernia, *magnum reputavi, & reputo, abundare de Deo; ſed maius reputavi, & reputo, ſcire penuriam pati de Deo*: æſtimo conſolationes, ſed pluris facio tribulationes, quando ad imitationem Jobi tolerantur pro Deo.

Dulcis magiſter, amor, vera eſt tua do-

doctrina; sed largire vires, ut eam exerceam. Amabo meum amorem; sed ubi ipse me amat, scilicet in cruce. Amabo Deum meum, sed inter clavos & spinas. Amabo meum bonum, sed inter dolores. Hæc est lex amantium, amare sicut amaris; reddere doloribus dolores, crucem cruci, mortem morti. Deus tuus te amat moriendo, vis tu illum redamare, fruendo delicijs?

XX. AMOR DEI.

Amor communicativus.

QUam abundanter Christus animæ communicetur, apertè colligitur ex SS. Altaris mysterio; quia largiendo nobis suam carnem in cibum, largitur etiam divinitatem suæ carni unitã, sicut ipsemet expressè dicit. Joann. 17. *Pater sancte, claritatẽ, id est, divinitatẽ, quam dedisti mihi, dedi eis.* Et addidit, quomodo; *ego in eis, & tu in me*; quia ego sum in eis per unionem sacramentalem,

talem, tu in me per unionem personalem.

En fundamentum & primam originem omnis nostri boni. *Ego in eis*, Christus in nobis. I. Donando nobis suum corpus & sanguinem cum vulneribus. II. Animam cum sua gratia, virtutibus & meritis. III. Ipsam divinitatem.

Christus in nobis. O amor divine, amor munifice, quid superest tibi, quod nobis largitus non sis? verè in sanctissimo Sacramento extrema fecisti; & propterea totum desiderium meum esse debet, ut fruar hoc cibo; totus affectus, ut amem hunc panem vitæ, cibum Seraphinorum, cibum Dei. Amo carnem istam Deificam, purifico me in sanguine isto vivifico, aspiro ad ultimum & supremum bonum divinitatis istius, in qua habeo esse, operationem & vitam.

XXI.

XXI. AMOR DEI,

Amor dans mortem & vitam.

SIgnum animæ amantis eſt, vivere & mori ſimul; Mori in ſe; vivere in eo, quod amat; unde amor definitur a ſapientibus: *deſiderium animi morientis & viventis ſimul:* morientis in proprio corpore, & viventis in corpore rei amatæ.

En tibi exemplum in ſacra ſponſa; quia flagrabat tota amore Sponſi ſui Chriſti, palam proteſtatur; *amore langueo*: vel ut legunt LXX. *Vulnerata charitate ego ſum.* Ubi legunt alij; *occiſa charitate, mortua charitate ego ſum.* Cant. 2. Non ſolum vulnerata charitate, ſed occiſa & mortua in me. Ecce amorem qui occidit ſimul & vivificat: dat mortem & vitam: occidit amantem in ſe; vivificat eum in amato.

Si hujus cauſa petatur, reſpondet Auguſtinus: *quia anima amans ſuis re-*

nunciat affectibus, & tota soli incumbit amori. Non patitur secum alium amorem, vult esse solus, excludit omnem aliam vitam, & solum vivit in objecto, quod desiderat & amat. Ibi tota est anima amans, cognitione & affectu *rapitur atque elabitur à se ipsa, ut Deo fruatur ad iucunditatem:* ut intret in Deum, & gaudeat eo gaudio perfecto.

XXII. AMOR DEI,

Amor inter spinas.

ANima, quæ vivit in amore Dei, est *sicut lilium inter spinas.* Cant. 2. Spinæ sunt culpæ, quantumvis leves: spinæ sunt pœnæ, sunt tentationes, sunt motus inordinati passionum. *Donec in carne est anima, inter spinas profectò versatur,* inquit Bern. s. 8. quamdiu habitat in corpore mortis hujus, circumdatur spinis. *Plenus est totus mundus spinis* ab omni parte.

O spinæ mundi amaræ! vis, tibi dulces-

cescāt? permuta in ſpinas Chriſti, quod facies ſufferendo ſpinas mundi, amore Chriſti: & tunc ſpinæ mundi, erunt ſpinæ Chriſti, cum ſufferentur pro Chriſto. O dulces ſpinas *ſub capite ſpinoſo*, in Societate ſpinarum Chriſti! lilium non deficit inter ſpinas, ſed inter eas naſcitur, & fit pulchrius; ſic non debes animum deſpondere in Cruce, ſed in ea vivere, & in perfectione ſemper magis proficere.

Amabo igitur ſpinas, paradiſi flores: amabo ſpinas, quæ etſi parumper pungant carnem, tamen ſanant ſpiritum. Inter ſacras has ſpinas & *vivere cupio, & mori deſidero.*

XXIII. AMOR DEI,

Oriundus à Deo.

SAncte amor, divine amor, *quibus es ortus natalibus? divinis.* Quæ tua origo? *Divina.* Quis locus nativitatis? *Deus.* Quæ patria? *Deus.* *Vbi*

natus, ibi alitus, ibi provectus. Natus in Deo, nutritus in Deo, augmentum & perfectionem capis a Deo; ac tantum quidem augmentum & perfectionem accipis, quantus est ejus progenitor, Deus. Est igitur amor infinitus, amor immensus, amor æternus & immortalis; quia similis ei, à quo suum Esse accepit, qui Deus est, sine fine ac termino, neque loco subjectus, neque tempori, neque morti, sed semper durans, semper vivens in æternitate suæ gloriæ, & suæ beatitudinis.

Hæc est causa, cur amor nulli, nisi Deo, & propter Deum debeatur, teste S. Bernardo, de dignitate am. cap. 3. Quia de solo Deo nascitur, & in Deo solo invenitur. Quisquis igitur amat, & Deum non amat, verè non amat; decipitur in amando; putat se amare, sed non amat; quia non amat vero amore, sed fallaci & apparente.

Maneat ergo stabilita hæc veritas; si ego

si ego non amo, non vivo; quia vivere animæ, est amare: ut ergo vivam & amem, nolo alium amorem: eligo solum amorem amoris mei, boni mei, qui solus est Deus.

XXIV. AMOR DEI,

Gladius Victor.

Milites Salomonis Cantic. 3. *portabant gladium super femur suum*, per hunc gladium intelligunt aliqui amorem Dei, gladium amoris; ut Richardus Victor: qui gestandus est ad latus, scilicet supra appetitum sensitivum, ut mortificetur, cohibeatur, vincatur, redigatur in servitutem spiritus. Gladius super femur, non sub femore. Amor Dei debet esse superior sensu, non inferior; debet dominari, non illi subesse.

Christus Dominus noster dedit hujus exemplum, *dum pulchritudine Divinitatis suæ, opera carnis mortificabat*.

ut loquitur S. Gregorius Epi. 140. Amore ac desiderio pulchritudinis æternæ ac divinitatis suæ superabat omnem alium amorem, omne desiderium pulchritudinis terrenæ. Beatus qui custodit lectum animæ suæ, armatus hoc gladio divini amoris; quia hoc facilè vincet, ac delebit omnes inimicos suos.

O gladius victor! tu solus triumphas in Cælo, tuæ victoriæ solæ æternum cantabuntur à Cælestibus Cantoribus: hæc sola vox resonabit in plateis Cæli, vivat amor sanctus, vivat amor divinus. Vivat, vivat amor, qui Deum fecit hominem, & hominem Deum. Vivat, vivat amor, qui fecit Matrem Dei virginem sanctã Mariam.

XXV. AMOR DEI,

Odor suavissimus.

AMor Dei cõparatur in sacro Cantico, odorato fumo incensi. *Sicut vir-*

virgula fumi, dicitur Cant. 2. Quia ſicut thus incenſum, cum adoletur, parte ſui craſſiore manet in terra, ſubtilior autem evaporat in altum: ſic anima amans accenſa igne ſancti amoris, corpore quidem habitat in terra; cogitatione & affectu ſuſpirat ad Deum, moratur & regnat in Cælo.

O ſancte amor, odor ſuaviſſime odoratui Dei! frequentia hujus odoris maxime ſentitur in oratione devota & fervente: *aſcendit fumus incenſorum de orationibus ſanctorũ*. Apoc. 6. O ſancta occupatio, *orare & amare*! amor accendit orationẽ, & oratio nutrit amorem.

Omnes virtutes ſunt odoriferæ coram Deo: *habent mores colores ſuos, habent & odores*, ſ. 71. in Cant. ſed ſuper omnia ſuaviſſimum odorem exhalat charitas. *Eſt odor mortis in mortem* peccatis & ſenſui: quia ubi regnat amor Dei, non regnat peccatum: *& odor vitæ in vitam*: quia dat vitam ſpiritui:

nam

nam ſpiritus amore vivit, amore nutritur. O amorem odoriferum! odorem vitæ in vitam, odorem vitæ, qui dat vitam, & veram æternam vitam.

XXVI. AMOR DEI,

Intrepidus in ſperando.

NOn timet ſanctus amor, neque diffidit de præmio, propter ejus magnitudinem, quia conſiderat dignitatem pretij, teſte Bern. ſ. 72. in Cant. ſi interrogeris, quanta ſit gloria cæleſtis? reſponde, infinita; infinitus eſt ergo etiam valor ac pretium.

Ad emendam gemmam pretioſam duo tantum ſunt neceſſaria; pretium æquivalens, & ut hoc noſtrum ſit: neutrum horum nobis deeſt ad comparandam gemmam gloriæ; quia pretium ſanguinis & mortis Chriſti eſt infinitæ dignitatis; & eſt noſtrum, nobis datum ac donatum. *Filius datus eſt nobis. Iſa. 9. Nemo igitur deſperet, nemo dicat,* *ibi*

sibi non ero. *Habemus sanguinem Christi, habemus mortem Christi*, ait Augustinus. Nemo causam habet minus certè & securè sperandi gloriam æternam: quia sanguis & mors Salvatoris ex nostra parte securos nos reddit. *Per ipsum, & cum ipso, & in ipso* est tota mea spes & fiducia: spero per ipsum, propter ejus merita; spero cum ipso, per ejus auxilia; spero in ipso beatus fieri in ejus aspectu.

Quid mirum, si intrepidè incedas, amor sanctè? victoria tua est, corona in manibus tuis. Videor mihi jam audire applausus & lætas invitationes civium cælestium, qui te vocant & invitant ad gaudia æterna. Ama, anima mea, spem tuam, *spes nostra Christus.* Colos. 1. Ama tuam fiduciam: *fiducia nostra, Maria*, dicunt Augustinus & Bernardus. Ama *Iesum*, ama *Mariam*. Spera in *Iesu*, spera in *Maria*.

XXVIII.

XXVII. AMOR DEI,

Requies in Cruce.

IN *lectulo meo quæsivi, quem diligit anima mea: quæsivi illum, & non inveni.* Cant. 6. Non invenitur sanctus amor Christi *in lectulo meo*, qui est lectus mundi, cubile deliciarum: sed in lectulo Christi, qui est sanctæ crucis: *dulcis lectulus, crucis Christi lignum: in hoc ego nascor, & nutrior, creor & recreor*, ait Abbas Gilbertus, s. 2. in Cant. O quam dulcis est lectulus crucis Christi, in qua sanctus amor nascitur, nutritur, accipit consolationem & ultimam perfectionem. *Suavissimum mihi cervical, bone Iesu, spinea illa capitis tui corona*, ubi requiescit spiritus meus.

O quot sunt, qui quærunt, & non inveniunt? quia quærunt in lecto mundi, non in lecto Christi. *Quæram te, Domine*, sicut quæsiverunt & invenerunt sancti tui, per mortificationem,

tam

tam internam animæ, quàm externam corporis. *Quæram te, Domine,* sicut quæsiverunt & invenerunt te sancti Martyres tui per martyrium, tormenta & mortem. *Quæram te, Domine,* sicut quæsivit & invenit te sancta Mater tua, in gaudio perfecto sanctissimi divini beneplaciti tui.

O bone Iesu, sine fine amandus, & ideo sine fine quærendus. S. Aug. in psal. 104.

XXVIII. AMOR DEI,

Impressio amorosa.

SI quis sine medio & obstaculo sistat se soli, mox lucidus planeta largiter ei radium suæ lucis infundit & imprimit. Idem evenit animæ, qui cum humilitate & reverentia, & cum attenta consideratione se ante Deum constituit: subitò divinus amator amorem ei summæ suæ bonitatis infigit: atque hic est modus accendendi cor nostrum sancto ac divino amore.

Ecce

Ecce me, summe Deus, constituo me coram te, considerando magnitudinem tuam, pulchritudinem tuam, dulcedinem tuam. Quid superest, nisi ut imprimas mihi amorem tuum, cum viva quadam complacentia bonitatis tuæ, eamque intima ac totali quadam inclinatione ad te, ultimum finem meum? ah Domine, quando pertingam ad complementum desideriorũ meorum!

Nihil; præter te, amor, dicebat S. Ignat. Non volo, non desidero, non cupio aliud extra te, ô sancte amor. Quærant alij, quod volent, divitias & honores, ego aliud non dicam, quam. *Nihil præter te, amor:* currant alij avidi ac famelici ad sceptra, & imperia mundi: ego repetam semper idipsum, *Nihil præter te, amor*. Aliud non volo, quàm amorem & vivere per amorem. O cælestis impressio! quando cor meum te dignum erit, impressum à te, immersum in te, ne sentiat aliud, quàm te?

XXIX.

XXIX. AMOR DEI,

Incendium Divinum

TRes sunt causæ, quæ simul ingens excitant incendium in anima; *bonitas, amor, beneficia.* Ama igitur Deum quia bonus est: ama eum, quia benevolus: ama, quia beneficus est: si Deus tantùm esset bonus, & te non amaret, debueras ipsum procul dubio amare: quantò magis, cum sit bonus & amans, & amans æternus? amavit enim te ab æterno, & amabit in æternum. Porrò non est amator sterilis & otiosus, sed fecundus & beneficus, & infinitis beneficijs obruens.

O divinum incendium amoris! beatus, qui in te accenditur & incenditur, ut fiat ignis & flamma amoris! O divina bonitas, quomodo inflammas in Cælo corda Seraphinorum, ita, rogo te, inflamma & meum. O divine amor, quomodo traxisti ad te amorem beatorum, sic trahe & meum. O be-

O beneficentia Dei, da lumen intellectui meo, ut cognoſcat ac penetret magnitudinem tuam: voluntati affectum, ut amet te: ceteris facultatibus vires, ut tanto bono reſpondeant bene agendo, *cruci cruce, ſanguini ſanguine, morti morte.* O bonitas! ô amor! ô bonitas ſine fine, amor ſine termino, dona ſine menſura! amo bonitatem divinam ſupra omnem bonitatem aliam: amo divinum amorem ſupra omnem alium amorem: amo cæleſtia dona ſupra omnia alia dona.

XXX. AMOR DEI,

Gaudium in lacrimis.

CAlor ignis per aquas eliquat flores, calore amoris corda liqueſcunt in lacrimas; ſtillat per oculos cor, ut reperiat ſuum amorem. O nuntium fidelem lacrimarum & planctus! vos invenitis, quem quæritis. *Da mihi, Domine Ieſu, lacrimas ex toto affectu internas,*

ternas, quæ peccatorum meorum vincula solvant, & cælesti iucunditate animam meam semper repleant. Da mihi evidens signum amoris tui, irriguum lacrimarum fontem, iugiter manantem; ut ipsæ quoque lacrimæ in me testentur tuum amorem: ipsæ procedant, ipsæ loquantur, quantum te diligat anima mea; dum præ nimia dulcedine amoris tui nequit à lacrimis continere. S. August. med 36.

Recordor S. Apostoli tui Petri, cujus vita erat continuus fletus: causam interrogatus, respondit: *desiderio Domini.* O dulce verbum, verbum cæleste! flere desiderio Christi, amore Christi, ut videamus Christum, vivamus cum Christo! ô quis insculpat indelebiliter has duas voces cordi meo: *desiderio Domini*; & hæc sit omnis mea responsio ad omnia interrogata hominum & Angelorum! quare deliberas? *desiderio Domini.* Quare vivis? *desiderio Domini.* Quare moreris? *desiderio Domini,*

mini. Desiderium & amor Christi est unicus finis, meta ac terminus omnium cogitationum mearum, verborum & operum vitæ & mortis.

XXXI. AMOR DEI,

Spiritus Vitalis.

VIvit corpus, dum spirat; & anima, dum amat. Uniamus duas has vitas, respirationem cum amore. En modum: verbum hoc, *amo*, duas syllabas habet, *A*, & *mo*. Dum inspiras, dic, *A*; cum respiras, dic, *mo*: *Amo*. Ecce unitam respirationem cum amore, vitam corporis cum vita animæ. & numero respirationum æqualem numerum actuum amoris Dei

Hæc vox amo, inquit Gerson, *est tantæ virtutis, ut nec mors, nec infernus illam opprimere valeant.* Sola hæc vox, *amo*, dicta ex toto corde, est tantæ virtutis, ut penetret Cælum, ac perveniat usque ad cor Dei; nec ei quidquam possit

ſit nocere. Deſideras eſſe perfectus, & exactè implere legem Dei? *hoc verbum, amo, ex corde Deo ſæpius dicas.* O verbum breve, ſed efficaciſſimum contra omnes inimicos! ſanctiſſimum, quia introducit omnes virtutes: dulciſſimum, quia facit adhuc in hac vita guſtare dulcedinem ſecuturæ.

Redeamus igitur ad unionem, & repetamus idipſum, ut melius imprimatur cordi. *Spira*, dicit corpus. *Reſpira*, dicit anima: Spiratio corporis continet *A*: reſpiratio animæ, continet *mo*. Unde ſpirare, eſt amare, & amare eſt ſpirare. In praxi, quando ſpiras, cogita, *A*: & quando reſpiras, cogita, *mo*: & quoties reſpirabis, toties amabis, dicendo, *Amo*. Quod ſi tunc fortè non cogitaveris, ſufficiet, nunc habuiſſe voluntatem id cogitandi. O vota beata, ô vita felix! obliviſcere penitus alia omnia, & ſolum imprime cordi tuo verbum hoc, *Amo*.

XXXII. AMOR DEI, *Donum super omnia dona.*

INter omnes virtutes morales & theologicas, inter dona spiritus sancti, & omnes gratias gratis datas, suprema & prima omnium est charitas: superat, testimonio Apostoli, gratiam linguarum, gratiam prophetiæ, gratiam scientiæ, tam supernaturalis, quam naturalis: excedit gratiam miraculorum, dispersionem omnium facultatum in pauperes, ipsam adeo profusionem vitæ per martyrium. Omnes hæ, etsi sunt majores gratiæ, sine charitate, ut ait Apostolus, *nihil sunt*: nec prosunt ad vitam æternam plus, quam si non essent; charitas autem sola sine his gratijs est omnia; quia Deum habet, qui est omnia.

O charitas dignissima, potentissima, ditissima, divinissima! Tibi soli sufficis, nec indiges alia gratia; in te, & intra

tra te totum est, quia es super omnia gratissima Deo, utilissima nobis. O donum super omne donum, quia superas omne donum!

Renuntio omni alteri gratiæ, recuso omnes alios favores, dum omnia dona accipio in charitate, & ipsum Donatorem donorum. Non excedunt illa creaturas; at charitas intrat, regnat, gaudet ac vivit in increato. *O amor, veni in nos, & posside nos:* cape dominium cordium nostrorum; intra in nos, regna in nobis, & transmuta nos totos in te.

XXXIII. AMOR DEI,

Lingua Divina.

TRia linguarum genera est invenire, humanam, Angelicam, Divinam; postrema superat omnes, & est lingua sancti amoris, qua loquitur Deus: si tacet ore, loquitur corde: si loquitur, in silentio aliarum facultatum,

quia qui amat, amat, nec aliud quærit, totus intentus amori. Voluntas ut Regina, ingreditur in consistorium SS. Trinitatis, & omnes aliæ facultates remanent foris.

De his linguis loquitur Apostolus: *si linguis hominum loquar & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tinniens*, vult dicere: cum illis linguis non intelligerent nos Janitores Cæli, etiamsi sæpius clamaremus, *Domine, Domine, aperi nobis*: responderetur enim, *nescio vos*: non intelligitur hæc lingua in hac aula: at si loquimur lingua amoris, ad primam vocem, *tu totus meus, & ego tuus*, confestim pandentur portæ Cæli, dabiturque liber ingressus.

Sonet vox tua, Domine, in auribus meis, & sonet vox mea in auribus tuis, vox amoris, quo amo te. *Vox tua dulcis* ad loquendum & audiendum: quia dulce

dulce, est amari, dulce amare: quia dulcis est amor ejus, qui totus est amabilis, totus desiderabilis: solus summè amabilis: solus summè desiderabilis.

XXXIV. AMOR DEI,

Particeps secretorum Dei.

SI *habuero prophetiam, & charitatem non habuero; nihil sum*: nam quid juvat, habere donum prophetiæ, & prædicere omnia futura, usque ad ultimum diem universalis judicij, si charitatem non habeam? quid prodest ad vitam æternam? nihil prodest. Quid prosunt, prædictiones Prophetarum, sine charitate? vera prophetia est charitas. Propheta solùm prævidet futura opera Dei: sed charitas ingreditur intima secreta cordis divini: quia *amicorum sunt omnia communia*, non tantum bona externa, sed etiam res internæ, & secreta cordium. Hoc indicare voluit Salvator noster his verbis Joan. 15. *Quæcun-*

quæ audivi à Patre meo, nota feci vobis,
tanquam charis amicis.

Potest ergo charitas certo modo vocari prophetia cælestis, prophetia divina, quia divino lumine cognoscit ac videt occulta. Et quamvis in altera vita non sit prophetia illa prophetarum, annexam habens imperfectionem; potest nihilominus dici, per quandam analogiam, esse ibi perfectissimam prophetiam charitatis, quæ amando, & penetrando cor Dei, videat occulta decreta, cognoscat causas divinorum judiciorum, rationes consiliorum Dei, motiva mysteriorum, periodos prædestinationum nostrarum.

Bene igitur dixit Apostolus, prophetias nihili faciendas absque charitate; quia sola charitas est prophetia, quæ sanctificat animas. O prophetia amorosa! amat occulta Dei & profunda Dei. Concludo: *amor meus est omnia*: est mihi omnia, est donum linguarum, donum

donum prophetiæ, omnia dona, omnia bona, omnis perfectio, omne gaudium omnis gloria, & in æternum.

XXXV. AMOR DEI.

Lux ardens.

ETsi noverim mysteria omnia, & omnem scientiam, charitatem autem non habuero, nihil sum. Si daretur mihi cognitio omnium rerum spectantium ad ordinem naturæ simul & gratiæ, sine charitate totum resolveretur in nihilum. Quæ utilitas capi potest ex cognitione ac penetratione ineffabilium mysteriorum SS. Trinitatis, intellectu divinarum processionum, contemplatione divinorum attributorum, si voluntas arida maneat ac sicca, sine amore, sine gustu, sine complacentia rerum, quæ cognoscuntur?

O amor Dei, scientia experimentalis, sciẽtia sapida, sciẽtia affectiva, scientia beata, scientia gaudij, fruitionis & satietatis!

tatis! O amor cælestis ac divine! O lumen, ô lux, ô splendor, sed flammans, sed ardens! es in te lucidus & ardens, sed simul illuminans & inflammans. Doce me, ô sancte amor, quomodo vera scientia Dei non sit aliud, quàm cognitio amorosa, qua cognoscimus amando, & cognoscendo amamus. Et hæc est vera scientia, participatio scientiæ Dei, sapientia cælestis, quæ *de sursum est*, venit à Deo, quiescit in Deo, neque alio delectatur, quàm Deo.

Sapientia Dei in se ipsa, est mera flamma amoris: cognoscit, sed cum *infinito splendore*: & amat, sed cum infinito ardore. O lumen, ô ignis, ô flamma, ô splendor & ardor! quàm æqualiter & arcte convenistis in unum; quantus splendor, tantus ardor: quantum splendet Deus in cognitione, tantum ardet in amore: immenso splendore, immenso ardore. Talis debet esse amor meus: lux cum flamma, cognitio cum

cum amore, & ut tantus sit splendor, quantus est ardor.

XXXVI. AMOR DEI, *Veritas sine vanitate.*

E*T si habuero fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habuero, nihil sum.* Magnum donum est fides miraculorum, fides tam viva, ut superet naturam, & admiranda efficiat: sed hæc sine charitate quid juvat? nihil est, vanitas est: nota ergo conclusionem, quæ ducitur ex hac doctrina Apostoli: *sola charitas, veritas est: quod non est charitas, vanitas est.*

Cum hoc principio totum mundum percurre. Ingredere palatia magnorum principum: quid invenies? quid videbis? divitias, honores & voluptates: est ibi charitas? non. Scribe igitur, *vanitas est.* Transi ad aulas Prælatorum, vide, quid ibi sit: elegantiæ, ornamenta, fontes, horti. At si non est

est ibi charitas, *vanitas est*: perge ad casam alicujus civis; vide, circumspice: magna ubique pauperies, magna miseria; estne ibi charitas? ita. *Veritas est.*

Progrediamur hinc ad altiora, & supernaturalia: quàm multi fuerunt eloquentissimi in concionando; potentissimi in patrandis miraculis? *at multi dicent mihi in illa die, Domine, Domine, nonne in tuo nomine prophetavimus, & in nomine tuo dæmonia ejecimus, & in nomine tuo multas virtutes fecimus? & tunc confitebor illis, quia nunquam novi vos; discedite procul à me.* Si videamus opera supra naturam, effectus miraculosos, si conjuncta sit charitas, *veritas est*; si non sit, *vanitas est. Veritas* significat realitatem & plenitudinem bonorum, quæ amitti, perire, finiri non possunt. *Vanitas* significat vacuitatem & apparentiam omnium bonorum, cujusmodi sunt temporalia, quæ transeunt cum tempore, resolvuntur in fumū & in nihilum.

XXXVII.

XXXVII. AMOR DEI,

Primum donum.

ET si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest: perdidi, non me juvabunt eleemosynæ. Et meritò, Domine, *quia sicut bona mea non placent tibi, nisi mecum: ita dona tua non mihi sufficiunt, nisi tecum:* S. Bern. de amore Dei, l. 1. c. 1.

Prima eleemosyna debet esse amoris, cordis, compassionis; compatiendo pauperi, affectu amici, fratris & patris. Et hoc est primum donum, *Amor*. Hunc offero tibi, Deus meus, donatione *inter vivos* irrevocabili: volo vivere sine corde, totum dono tibi, indivisum, intactum, integrum. Vivere sine corde, ô quàm status est felix: videtur esse mors, sed est vita, & vera vita, beata vita, divina vita.

Et quis est opifex hujus operis admiran-

mirandi, mutationis tam stupendæ? sanctus amor: primum donum donorum transmutat corda: dat cor, & adimit cor; inserit homini cor Dei, & cor hominis, Deo. Benedictus sis semper, amor sancte, amor pure, amor divine.

XXXVIII. AMOR DEI, *Martyrium cordis.*

E*T si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habuero nihil mihi prodest.* Quod majus opus, quod facinus est generosius martyrio? tamen si non sit in eo charitas, si non suscipiatur ex charitate & amore Dei, sed alio fine, vanæ laudis & gloriæ, *frustra sanguis effusus est*, ait Hieron. Non prodest ad salutem, non est sanguis, qui extinguat ignem inferni, sed accendat.

Veniat sanctus amor, doceat veram formam martyrij, quod placeat Deo; martyrium cordis: martyrium, quod

est in corde, & procedit à corde, martyrium ordinatum ab amore, & propter amorem, quod incipit & finitur in amore. Amor, qui sanctos facit confessores, sanctos etiam facit martyres.

Amor, dulcis tyranne, da duplex martyrium: prius internum, postea externum; prius in anima, postea in corpore. *Dura, sicut infernus æmulatio.* Cant. 8. Amor non tantum est fortis, ut mors, sed etiam durus, ut infernus; quia facit intus in anima sentiri quodammodo pœnam damni, propter dilationem boni amati; foris autem, in corpore pœnâ sensus, per dolores ignis ac tormentorum, quæ sustinentur ex amore. Rogo te, amor sancte, *fiat in me spiritus tuus duplex*, martyrium tuum duplex; offero animam ad martyrium internum, corpus ad externum; torque, occide, ut voles.

XXXIX. AMOR DEI,

Amor gloriosus.

GLoria regis consistit in multitudine famulorum, & populorum conferentium tributa. Amori Dei, & regno animæ omnes potentiæ serviunt, & omnes vires pendunt tributa. Amor imperat, & obeditur; ordinat, & fit executio: amor habet unicum finem, honorem & gloriam Dei: ad hunc dirigit omnes vires ac virtutes. Quàm gratum spectaculum, videre charitatem, ut Reginam sedentem in anima, circumstante undique choro virtutum, quæ omnes, eundem sonum edunt, idem concinunt melos, charitate magistra, & modos temperante? *& in templo eius omnes dicunt gloriam.* Psalm. 28. Omnes concorditer gloriam canunt.

Quid de hujusmodi anima dicet regina cælestis? gloria, respondet charitas, est unicus noster finis, dilecta soror

ror nostra. O gloria Dei altissimi! gloria Dei in sua unitate: gloria in Trinitate personarum: gloria in humanitate filij Dei; gloria in matre divina: gloria, gloria in sanctis Angelis & hominibus. Ad has voces respondent virtutes: Regina nostra ac Domina, semper tibi adhærebimus, ac serviemus fideliter.

Gratias tibi, O sancte amor, quod me docueris doctrinam adeo necessariam; rogo te, ut velis eandem exercere in anima mea, ut omnes facultates ac virtutes meæ habeant unicum hunc finem, sancti amoris: humilitas me faciat humilem ex amore: & uno verbo, omnes virtutes sint quasi una tantum virtus, per unitatem finis gloriæ & amoris Dei mei.

XL. AMOR DEI,

Amor patiens.

CHaritas patiens est. Quæris, quomo-

modo charitas amans sit patiens? & ego quæro, quomodo patientia sit amans? ab eadem causa pendet utriusque solutio, Charitas ordinat actum patientiæ ad finem charitatis, qui est amor Dei: ab hoc ordine charitas dicitur patiens, quia ordinat virtutem patientiæ: & patientia dicitur amans, quia ordinatur ad finem charitatis, qui est amor.

Sed quod magis est ad nostrum propositum, Apostolus omnibus virtutibus charitatem conjungit; *charitas patiens est, benigna est, &c.* ut significaret. Primò, quod omnis perfectio virtutum à charitate dependeat: tam enim patiens, tam benignus eris, quanta in te fuerit charitas. Secundò, quamvis aliæ virtutes possint variari, conformiter statui, in quo est anima, charitas tamen non patitur variationem, nec intermissionem, sed debet esse continua, ut influat in omnes, operetur in omnibus.

Inci-

Incipit igitur Apostolus, inter virtutes, quæ charitati conjunctæ esse debent, à patientia: *charitas patiens est*: quia hæc est virtus, quæ nos munit contra nostros inimicos, à capite usque ad calcem. Et magna erit hæc virtus, si magna sit charitas: quia quàm diligimus aliquem finem, tam libenter patiemur mala necessaria ad eundem consequendum.

XLI. AMOR DEI,

Amor benignus.

C*Haritas benigna est.* Non sufficit, mala tolerare cum patientia, sed necesse est, etiam facere bona, & cum alijs communicare, quæ quis habuerit: hoc benignitate fit. Hæc est vita sanctorum, *benefacere & mala pati.* Hoc est exemplum, quod Christus in terra reliquit. Quantum passus est in fama, in honore, in existimatione, in corpore & omnibus membris, in anima & omni-

omnibus potentijs, ab invidia Judæorum, ab odio dæmonis, ab ira patris infensi peccatoribus? denique fuit spectaculum & meta sum̃i opprobrij ac summi doloris. Et hoc quoad tolerantiam malorum: at quoad benignitatem, *pertransiit benefaciendo omnibus.* Act. 10. Obivit mundum tanquam novus quidam sol, illuminando omnes, vivificando omnes, omnibus largiendo gratiam, pro necessitate cujusque.

Quis debet esse terminus dolorum? sine termino: quæ sphæra beneficiorum? largiri omnia in præparatione animi; at in ipso opere, quantum potueris. O sancta patientia! ô sancta benignitas! charæ & individuæ sociæ charitatis! sedet in medio Regina charitas, ad sinistram patientia, ad dexteram benignitas. Felicissima & sanctissima sodalitas! ô sacrum ternarium, charitas, benignitas, patientia! amor gloriæ Dei, amor utilitatis proximi, amor crucis pro se ipso. XLII.

XLII. AMOR sine Invidia.

C*Haritas non æmulatur*; non est invidiosa; non dolet bonis proximi: quia debemus amare proximum, sicut nos ipsos: ergo sicut lætamur bono proprio, sic debemus etiam lætari bono proximi: quare tristari bono proximi, est contra charitatem ipsius proximi. Hæc est tertia perfectio & proprietas, quam qui obtinuit gaudet Cælo in terra.

In cælo quot sunt socij, tot sunt gaudia: nam unusquisq; tantum gaudet omnium aliorum bonis, ac si omnia simul essent in se uno: & sic gaudet, ea esse divisa in multos, ac si essent multiplicata in uno: & sic gaudet, ea esse divisa in multos, ac si essent multiplicata in ipso: quia omnes amat, sicut se ipsum. O qualis pax, ô qualis quies, ô quale gaudium, ô qualis paradisus est in illo corde, quod gaudet bono proximi! ô qu-

turbatio, ô qualis inquietudo, ô qualis infernus est in illo corde, quod dolet & invidet bonis proximi!

Ad hoc gaudium invitat Apostolus, cum dicit; *gaudete in Domino semper, iterum dico, gaudete* Philipp. 4. Gaudete, inquam, bonis Dei, gaudete bonis proximi, tanquam ipsius Dei.

XLIII. AMOR DEI.

Amor beneficus.

C*Haritas non agit perperam.* Charitas perfecta non solum excludit malum affectum erga proximum, sed etiam malum effectum, ne quid mali faciat contra proximum. Et hoc requirit charitas erga proximum; quia ut nemo male facit sibimet ipsi, ita non debet facere proximo, si diligit ipsum.

O sanctum amorem proximi mei: amorem affectuosum & practicum simul! debeo illi cor & manum, & eam quidem beneficam, non maleficam, quæ

quæ agat aliquid, quod ipsi noceat.
Hæc est quarta proprietas charitatis divinæ. Charitas patiens, charitas benigna, charitas non invidiosa est; charitas non damnosa proximo, sed semper prompta ad benefaciendum eidem.

XLIV. Amor Dei,

Amor perfectus.

Ut perfecta sit charitas Dei, requirit etiam alias proprietates & conditiones secundum Apostolum. *Charitas non inflatur*, præferendo se alijs ex superbia: *non est ambitiosa*, quærendo honores superfluos: *non irritatur ad iram. Non cogitat malum* de proximo. *Non gaudet iniquitate* & peccato proximi, *congaudet autem veritatē* virtutis & perfectionis ipsius: omnia suffert, cum patientia tolerando ejus defectus. Atque his virtutibus charitas nos componit tum erga nos ipsos, cum

cum erga proximos. Sequuntur aliæ tres ultimæ, quibus rectè afficimur erga Deum.

Charitas omnia credit, quæ revelantur à Deo: *Charitas omnia sperat*, quæ promittuntur à Deo: *charitas omnia sustinet*, multa cum longanimitate expectando promissa à Deo.

Ex his quindecim perfectionibus & proprietatibus charitatis, tanquam totidem gradibus, compone scalam, in qua Amor Dei est veluti fundamentum, cui insistunt reliqui gradus, quos ut facilius memoria teneas, & ad illos te examines, distinctè ponemus, eodem ordine, quo collocavit Apostolus.

SCALA COELI.

I. Gradus. Charitas amans.
II. Charitas patiens.
III. Charitas non æmulatrix.
IV. Charitas non agens perperam.
V. Charitas non inflatur.
VI. Charitas non est ambitiosa.
VII. Charitas non quærens, quæ sua sunt.
VIII. Charitas non irritatur.
IX. Charitas non cogitat malum.
X. Charitas non gaudet iniquitate.
XI. Charitas congaudet veritati.
XII. Charitas omnia suffert.
XIII. Charitas omnia credit.
XIV. Chariras omnia sperat.
XV. Charitas omnia sustinet.

R. P. Vi

R. P. Vincentij Caraffæ Mancipatus Marianus.

IN VSVM QVOTIDIANVM.

Sanctissima Virgo Maria, mater Dei, ego N. profiteor in conspectu SS. Trinitatis, & universæ cælestis curiæ, quod te post Iesum agnoscam specialem Dominam, Advocatam & Matrem, meque tuæ Maiestati in perpetuum servum & mancipium offero. Te veram Dei *Matrem agnosco & veneror; ex tuo favore vitam æternam exspecto; te post filium tuum amo super omnia. Ineffabili maiestate tua rapitur cor meum,* O *Mater, Filia & Sponsa SS. Trinitatis, Regina Angelorum, Imperatrix universi. Gratias tibi ago pro universis beneficijs, quæ unigenitus tuus in me indignissimum per te & propter te congessit. Obsecro te, per pretiosum eius sanguinem pro me effusum, ut mihi peccatorum veniam impetres, tuæque excelsæ humilitatis, obedientiæ, charitatis, patientiæ & perseverantiæ imitationem, Amen.*

FINIS.